

ProCredit Bank

Albania

Raporti Vjetor 2020

Treguesit Kryesorë

		EUR ,000		ALL ,000
	2020	2019	2020	2019
Pasqyra e Bilancit				
Asete Totale	286,555	262,398	35,446,846	31,952,136
Portofoli Bruto i Kredisë	216,010	192,587	26,720,439	23,451,326
Portofoli i Kredisë të Klientëve të Biznesit	202,447	178,197	25,042,733	21,699,045
Portofoli i Kredisë të Klientëve Privat	13,563	14,390	1,677,706	1,752,281
Provigionet për Kreditë e Humbura (LLP)	(11,497)	(10,626)	(1,422,237)	(1,293,946)
Portofoli Neto i Kredisë	204,513	181,961	25,298,202	22,157,380
Depozita të Klientëve	193,388	176,897	23,922,043	21,540,689
Detyrime në Banka dhe institucione të tjera (duke përfshirur PCH)	4,327	4,505	535,309	548,625
Kapitali Total	25,767	24,190	3,187,389	2,945,593
Pasqyra e të ardhurave				
Të Ardhura Operative	4,963	5,823	614,304	716,258
Shpenzime Operative	8,183	11,075	1,012,755	1,362,249
Fitimi Operativ Para Tatimit	(3,219)	(6,523)	(398,451)	(802,302)
Fitimi Neto	(3,219)	(6,523)	(398,451)	(802,302)
Raporte Kryesore				
Raporti të Ardhura/Kosto	164.86%	190.19%		
Kthimi i Kapitalit	-12.99%	-26.39%		
Raporti i Kapitalit	15.95%	15.45%		
Statistika Operacionale				
Numri i klientëve	12,069	12,660		
Prej të cilëve janë Klientë Biznesi	958	906		
Numri i Kredive Aktive	2,445	2,635		
Numri i llogarive	37,088	37,940		
Numri i Punonjësve	121	111		
Numri i degëve dhe Njësive të Biznesit	6	6		

Monedha vendase kundrejt Euros 31 Dhjetor:

2020: EUR 1 = ALL 123.70

2019: EUR 1 = ALL 121.77

Kursi mesatar i këmbimit kundrejt Euros:

2020: EUR 1 = ALL 123.77

2019: EUR 1 = ALL 123.00

Treguesit Kryesore	2
Misioni	4
Deklarata Gjithëpërfshirëse	6
Toleranca ndaj riskut e Bankës ProCredit, Shqipëri	8
Pasqyrat Financiare	10
Adresat dhe Kontaktet	59

Misioni

ProCredit Bank është një bankë tregtare e orientuar drejt zhvillimit. Ne ofrojmë shërbim cilësor për bizneset e vogla dhe te mesme si dhe për ata individë që kanë kapacitetin për të kursyer dhe që preferojnë të shërbehen përmes kanaleve elektronike bankare.

Në veprimet tona, ne i përmbahemi një numri të caktuar parimesh bazë: ne vlerësojmë transparencën në komunikimin me klientët, nuk promovojmë kredinë konsumatore, përpiqemi të minimizojmë ndikimin tonë negativ në mjedis dhe ofrojmë shërbime financiare të përshtatshme me situatën e klientëve tanë si dhe të bazuara në një analize të përgjegjshme financiare. Fokusi ynë është ofrimi i shërbimit cilësor për sipërmarrjet e vogla dhe të mesme, sepse jemi të bindur që këto biznese krijojnë numrin më të madh të vendeve të punës dhe u japin një kontribut thelbësor ekonomive në të cilat operojnë. Ne promovojmë kulturën e kursimit dhe përgjegjësinë financiare, duke ofruar shërbime të thjeshta depozituese për klientët tanë, shërbime online dhe duke investuar burime të konsiderueshme në edukimin financiar, si për klientë biznesi ashtu edhe individë privatë.

Aksionaret tanë presin një fitim të qëndrueshëm nga investimi, por nuk janë të interesuar vetëm për maksimizimin afatshkurtër të fitimit. Ne investojmë në mënyrë të vazhdueshme në trajnimin e punonjësve tanë, për të krijuar një mjedis pune të kënaqshëm dhe efikas, si edhe për të siguruar shërbim profesional dhe të përshtatshëm për klientët tanë.

Anëtarët e Drejtorisë Ekzekutive më 31 dhjetor 2020:

- ***Mirsad Haliti***
- ***Agan Azemi***

Anëtarët e Këshillit Drejtues në Dhjetor 2019 janë si më poshtë:

- ***Eriola Bibolli, Chairman of the Board***
 - ***Robert Scott Richards***
 - ***Wolfgang Bertelsmeier***
 - ***Jovanka Joleska Poposka***
 - ***Jordan Damcevski***
-

Deklarata Gjithëpërfshirëse

Në kuadër të përcaktimeve dhe parimeve të vendosura në Rregulloren e Bankës së Shqipërisë “Mbi parimet bazë të drejtimit të bankave dhe degëve të bankave të huaja dhe kriteret e miratimit të administratorëve të tyre” Banka ProCredit sh.a. deklaron se:

1. Politikat e Shpërblimit

Në bazë të Statutit në fuqi të datës 16.11.2020 të Bankës ProCredit, Anëtarët e Këshillit Drejtues, si dhe Anëtarët e Komitetit të Kontrollit të Bankës, nuk paguhën për kryerjen e detyrave të tyre por marrin një dietë të përshtatshme për shpenzimet, e cila përcaktohet herë pas here nga Asambleja e Aksionerëve.

Anëtarët e Drejtorisë Ekzekutive të Bankës ProCredit, si drejtuesit më të lartë ekzekutiv dhe në përputhje me profilin e riskut të bankës paguhën në bazë të një pagë mujore fikse shuma bruto e agreguar vjetore e së cilës është 16,000,500 lekë. Politikat e shpërblimit të bankës konsistojnë në shpërndarjen e pagës fikse mujore për punën në raport me pozicionin, eksperiencën, përgjegjësitë dhe detyrat që ka çdo punonjësi, si dhe në mosdhënien e bonuseve shtesë.

Mënyra të tjera të shpërblimit për punonjësit jepen në formën e:

- Kontroll mjekësor falas një herë në vit
- Shpërblim për përkujdesjen e fëmijës
- Paketa udhëtimi dhe qiraje
- Paketa telefonie

Me qëllim legjitimitetin, sigurinë dhe zbatimin efektiv përgjatë veprimtarisë së saj, Banka ProCredit përcakton dhe zbaton aktet sa më poshtë:

- Politika dhe procedura të administrimit të riskut
- Procedura për kriteret e emërimit dhe dokumentacionin për miratimin nga Banka e Shqipërisë të administratorëve të bankës
- Procedura për garantimin e përputhshmërisë ligjore me rregulloret e jashtme

Politika e Pagave është në linjë me politikën e pagave të grupit të bankave ProCredit, si dhe përcakton rolin që ProCredit Holding luan në lidhje me politikën e brendshme.

Qëllimi i kësaj politike është të përcaktojë bazat mbi të cilat është ngritur struktura e pagave gjithashtu i është bërë referencë ndryshimeve në pozicione, strukturës organizative të institucionit dhe kërkesave të trajnimeve për çdo grup pagash.

Struktura e pagave të bankës është një komponent thelbësor i politikës së Burimeve Njerëzore. Ajo synon të ofrojë një kornizë të thjeshtë dhe koherente të niveleve të pagave për të gjitha pozicionet në ProCredit gjithashtu edhe rrugët e qarta për zhvillimin e karrierës. Çdo pozicion në bankë shfaqet në strukturën e pagave me një rang page që përbëhet nga një numër i caktuar i hapave të pagave që mund të përdoren në varësi të performancës së çdo punonjësi.

Parimi i një page fikse (jo të ndryshueshme) riafirmohet me forcë si një element kyç i politikës së pagave të institucionit. Jo vetëm që bonuset e bazuara në performancë janë shfuqizuar, por edhe përfitimet financiare shtesë, të tilla si paga mujore e trembëdhjetë apo e katërbëdhjetë, pagesat e çdo lloji, kupona, shpenzime pushimesh, etj. gjithashtu nuk praktikohen. Kjo bëhet për të siguruar një formë të qëndrueshme të shpërblimit për punonjësit tanë për një afat të gjatë, më tepër se një paketë e paparashikueshme që mund të ndryshohet.

Pozicionet janë të ndërlidhura me njëri-tjetrin, duke pasqyruar shkallët e ndryshme të kompleksitetit dhe kontributit në zhvillimin e Bankës. Numri i pozicioneve të ndryshme në rrjetin e pagave kufizohet qëllimisht për të pasqyruar organizimin relativisht të sheshtë hierarkik të bankës. Saktësimi i këtij kuadri të qar të pagash ilustron haptazi identitetin e bankës ProCredit, njësoj si subjektet koherente që ndajnë vizionin e përbashkët duke i mbledhur të gjithë punonjësit e tyre nën të njëjtën “çati” parimesh.

Rritjet vjetore të pagave janë subjekt analize performance individuale të punonjësit, zhvillimi profesional dhe vendimmarrje në Komitetin e Burimeve Njerëzore.

Komiteti i Burimeve Njerëzore orienton zhvillimin e Burimeve Njerëzore në institucion nëpërmjet diskutimit dhe vendimmarrjes së çështjeve strategjike që zakonisht propozohen nga Njësia e Burimeve Njerëzore, Anëtarë të Drejtorisë Ekzekutive, anëtarë të Komitetit të Burimeve Njerëzore, si edhe propozime të cilat mund të vijnë nga drejtuesit e Njësive të Biznesit ose Departamenteve/Njësive pranë Zyrave Qendrore. Komiteti i Burimeve Njerëzore zhvillohet një herë në muaj.

Toleranca ndaj rrezikut e Bankës ProCredit, Shqipëri

Banka ProCredit në Shqipëri është një bankë e orientuar drejt zhvillimit që ofron shërbime financiare për ndërmarrjet e vogla dhe të mesme (SME-të) dhe për individët privatë (PI). Strategjia e biznesit të bankës është e drejtpërdrejtë: Dy shtyllat kryesore janë koncepti “Hausbank për SME-të” dhe “ProCredit Direct për klientët privatë (PI)”. Banka distancohet në mënyrë kategorike nga përfshirja në linjat spekulative të biznesit. Orientimi i përgjithshëm është drejt stabilitetit, veçanërisht në lidhje me situatën e përfitueshmërisë dhe me profilin e rrezikut të bankës.

Aspekti i parë i rëndësishëm në përcaktimin e oreksit të rrezikut të bankës është profili i dëshiruar i riskut i cili nënkuptohet drejtpërdrejt nga modeli i biznesit. Prandaj, oreksi i rrezikut të ProCredit tregohet, midis të tjerash, në parimet e mëposhtme të strategjisë së biznesit:

- Shërbim bankar i përgjegjshëm për zhvillim, duke përfshirë ndërgjegjësimin e fortë mjedisor
- Përqendrimi tek aktiviteti kryesor: ofrimi i shërbimeve financiare për SME-të
- Ofrimi i produkteve financiare të thjeshta, transparente për klientët e synuar (PI)
- Shërbime moderne bankare përmes kanaleve elektronike
- Shmangia e financimit të mallrave të konsumit
- Shmangia e përqendrimeve të rrezikut
- Përzgjedhja e kujdesshme e klientëve biznes dhe individë (PI) me synimin për bashkëpunim afatgjatë
- Një proces i strukturuar, me shumë faza për rekrutimin e stafit dhe vëmendje e veçantë ndaj zhvillimit të gjithë stafit me anë të trajnimeve të vazhdueshme, gjatë së cilave i kushtohet rëndësi aspekteve etike dhe sociale
- Një kulturë e fortë rreziku, e cila nënvizon përgjegjësinë e secilit punonjësi në kontekstin e ndërmarrjes së rreziqeve dhe e vë theksin tek komunikimi i hapur dhe strukturë organizative të sheshtë

Në bazë të këtyre parimeve të përgjithshme, Banka kryen çdo vit, dhe në mënyrë të posaçme (ad hoc) nëse nevojitet, procesin e inventarizimit të rreziqeve, në mënyrë që të vlerësohet nëse rreziqet mund të kenë ndikim negativ në pozicionin financiar (në lidhje me mjaftueshmërinë e kapitalit, fitimin dhe likuiditetin). Konsideratë e veçantë i kushtohet edhe përqendrimeve të rrezikut.

Pas identifikimit të të gjitha rreziqeve, aspekti i dytë i rëndësishëm në këtë kontekst është shuma maksimale e rrezikut që Banka është e gatshme të ndërmarrë dhe që mund të pranojë përkundrejt fondeve të saj të dispouneshme. Oreksi i rrezikut përcaktohet si rreziku i përgjithshëm agregat për llojet individuale të rrezikut, që Banka është gatshme të pranojë përkundrejt fondeve të disponueshme, me qëllimin që të arrijë objektivat e saj strategjike dhe planin e biznesit. Rrjedhimisht, drejtimi i bankës e përcakton oreksin e rrezikut të saj bazuar në procesin e vlerësimit të brendshëm të mjaftueshmërisë së kapitalit (PVBMK). Parimi udhëzues është se Banka nuk mund të ndërmarrë rreziqe më të mëdha sesa është e aftë të përballojë, duke garantuar kështu mjaftueshmërinë e përhershme të kapitalit. Oreksi i rrezikut mbulon pa dyshim edhe përqasjen ndaj administrimit të rrezikut në bankë, duke përfshirë të gjitha politikat, standardet, udhëzimet, instrumentet e administrimit, raportimin e rrezikut, kontrollet dhe proceset, si dhe drejtimin e rrezikut.

PVBMK (ICAAP) përbëhet nga perspektiva normative dhe ekonomike, të cilat pasqyrojnë qëllimin e vijueshmërisë së operacioneve të bankës nga njëra anë, dhe nga ana tjetër qëllimin për mbrojtjen e kreditorëve nga perspektiva ekonomike. Banka ka përcaktuar qartë oreksin e rrezikut si për perspektivën normative, ashtu edhe për atë ekonomike

Perspektiva normative:

Me qëllim garantimin e përhershëm të perspektivës normative, drejtimi i bankës përcakton limitet dhe treguesit e paralajmërimit të hershëm, të cilët janë në përputhje me kërkesat rregullatore, siç përcaktohen nga Banka e Shqipërisë (BSH) dhe nga ProCredit Group. Tabela e mëposhtme pasqyron oreksin maksimal të rrezikut në lidhje me perspektivën normative.

%	Grupi ProCredit (CRR)		Institucioni lokal (BSH)
	Kufiri	Faktori i raportimit	Kufiri
Norma e kapitalit CET1	10.00	11.00	6.75
Norma e kapitalit T1	11.00	12.00	9.00
Norma totale e kapitalit	13.00	14.00	12.00

Perspektiva ekonomike

Bazuar në modelin e thjeshtë të biznesit dhe profilin e qëndrueshëm të rrezikut, së bashku me proceset e forta të administrimit të rrezikut, drejtimi i bankës përcakton se maksimumi 60% e potencialit të mbajtjes së riskut (të quajtur burimet e disponueshme për mbulimin e rrezikut, RATCR) mund të përdoren për mbulimin e rreziqeve në perspektivën ekonomike.

Në përputhje me strategjinë për rrezikun dhe biznesin, Banka ndërmerr rreziqet e mëposhtme materiale dhe përcakton këto përqindje ndaj RATCR në perspektivën ekonomike:

Rreziku i kredisë: Duke qenë se Banka është “Hausbank” për ndërmarrjet e vogla dhe të mesme dhe fokusohet tek ofrimi i shërbimeve financiare, rreziku i kredisë paraqet kategorinë më të rëndësishme për bankën. Rreziku i kredisë i referohet rrezikut të mospërbushjes së detyrimeve kontraktuale të një pale në një transaksion, plotësisht ose në kohën e duhur, dhe rrjedhimisht përfshin kategoritë e rrezikut të kredisë së klientit, rrezikun e kundërpasive dhe rrezikun e emetuesve. Rrjedhimisht, kësaj kategorie i caktohet përqindja më e lartë (38%) e RATCR-së së Bankës.

Falë stafit të mirë-trajnuar, si dhe sistemit të fortë të kontrollit të brendshëm dhe instrumenteve të ndryshme të përdorura specifiku për administrimin e **rrezikut operacional** (siç është baza e të dhënave e ngjarjeve të rrezikut operacional), Banka historikisht ka pësuar humbje në niveleve të ulëta nga rreziku operacional (duke përfshirë dhe atë të mashtrimit). Për rrjedhojë, kësaj kategorie i caktohet një përqindje relativisht e vogël prej 10% të RATCR-së.

Meqë depozitat e klientëve të Bankës shpesh kanë maturitete të shkurtra dhe tregu financiar lokal ofron në mënyrë shumë kufizuar mekanizma për mbrojtjen e **rrezikut të normës së interesit**, atëherë pranimi i këtij rreziku në një shkallë të caktuar është i nevojshëm për arritjen e objektivave strategjike. Ndaj, kësaj kategorie i është caktuar përqindja prej 10% të RATCR-së.

Ndonëse Banka ndjek një strategji konservative për sa i përket **rrezikut të kursit të këmbimit**, dhe synon t'i mbajë pozicionet valutorë të mbyllura në masën maksimale të mundshme, shmangia e rrezikut valutor në rrethana të caktuara është e pamundur. Prandaj, kësaj kategorie i është caktuar përqindja prej 2% e RATCR-së.

Gjithashtu, 40% i mbetur i RATCR-së përfaqëson një rezervë mbrojtëse me synimin e mbulimit të rreziqeve të tjera, si ai i financimit, biznesit dhe i të ardhurave, gjithashtu dhe skenarët e stresit.

Pasqyrat Financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2020.

Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar.

Deloitte.

Deloitte Audit Albania sh.p.k
Rr. Faik Konica.
Ndërtesa nr. 6, Hyrja nr. 7
Tirana, Albania
Tel: +355 4 45 17 920
Fax: +355 4 45 17 990
www.deloitte.al

RAPORTI I AUDITORIT TË PAVARUR

Aksionerëve dhe Drejtimit të Procredit Bank Sh.A

Opinion

Ne kemi audituar pasqyrat financiare të ProCredit Bank Sh.A (Banka), të cilat përfshijnë pasqyrën e pozicionit financiar më 31 Dhjetor, 2020, dhe pasqyrën e fitimit ose humbjes dhe të ardhurave gjithëpërfshirëse, pasqyrën e ndryshimeve në kapital dhe pasqyrën e flukseve të mjeteve monetare për vitin e mbyllur në këtë datë, si edhe nga një përmbledhje e politikave të rëndësishme të kontabilitetit dhe shënime të tjera shpjeguese.

Sipas opinionit tonë, pasqyrat financiare shoqëruese paraqesin në mënyrë të drejtë, në të gjitha aspektet materiale, pozicionin financiar të Bankës më 31 Dhjetor 2020 si edhe të performancës së saj financiare dhe flukset monetare për vitin e mbyllur në këtë datë, në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar (SNRF-të).

Baza për Opinionin

Ne kemi kryer auditimin tonë në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Auditimit (SNA). Përgjegjësitë tona sipas këtyre standardeve janë përshkruar në paragrafin e emërtuar “Përgjegjësitë e audituesit për auditimin e pasqyrave financiare” të këtij raporti. Ne shprehim pavarësinë tonë nga Banka në përputhje me Kodin e Etikës së Kontabilistëve Profesionistë i vendosur nga Bordi i Kontabilistëve për Standardet Ndërkombëtare të Etikës (“BKSNE”) dhe me kërkesat etike të aplikueshme për auditimin e pasqyrave financiare në Shqipëri, si edhe, kemi përmbushur përgjegjësitë tona të tjera etike në përputhje me këto kërkesa. Ne besojmë se evidenca e auditimit që kemi siguruar është e mjaftueshme dhe e përshtatshme për të mbështetur bazën për opinionin tonë të auditimit.

Informacion tjetër

Drejtimi është përgjegjës për informacionet e tjera. Informacionet e tjera përfshijnë informacionet që paraqiten në Raportin Vjetor, i përgatitur nga Drejtimit Bankës në përputhje me nenin 53 të Ligjit Nr. 9662, datë 18 Dhjetor 2006 “Mbi Bankat në Republikën e Shqipërisë”, të ndryshuar dhenë përputhje me nenet 17 dhe 19 të Ligjit Nr. 25/2018 “Për kontabilitetin dhe pasqyrat financiare”, por këto informacione nuk përfshijnë pasqyrat financiare dhe raportin tonë të auditimit mbi këto pasqyra. Raporti Vjetor pritet të na vihet në dispozicion pas datës së raportit të auditimit. Opinioni ynë mbi pasqyrat financiare nuk mbulon informacionet e tjera dhe ne nuk shprehim konkluzione që japin siguri lidhur me këto informacione.

Në lidhje me auditimin e pasqyrave financiare kemi përgjegjësinë të lexojmë informacionet e tjera të identifikuar më sipër kur të na vihen në dispozicion dhe, të vlerësojmë nëse këto informacione kanë mospërputhje materiale me pasqyrat financiare apo me kuptueshmërinë që kemi marrë gjatë auditimit ose në rast se përmbajnë anomali materiale.. Kur të lexojmë Raportin Vjetor, nëse ne arrijmë në përfundimin se këto informacione përmbajnë anomali materiale, atëherë, ne na kërkohet të raportojmë mbi këtë fakt palëve të ngarkuara me qeverisjen.

Përgjegjësitë e drejtimit dhe të palëve të ngarkuara me qeverisjen për pasqyrat financiare

Drejtimi është përgjegjës për përgatitjen dhe paraqitjen e drejtë të pasqyrave financiare në përputhje me SNRF-të, si edhe për sistemin e kontrollit të brendshëm, i cili në masën që përcaktohet nga drejtimi, është i nevojshëm për të bërë të mundur përgatitjen e pasqyrave financiare pa anomali materiale, si pasojë e mashtrimeve apo gabimeve. Në përgatitjen e pasqyrave financiare, drejtimi është përgjegjës për vlerësimin e aftësisë së Bankës për të vazhduar aktivitetin e saj në bazë të parimit të vijimësisë, të paraqesë në shënime shpjeguese, nëse është e aplikueshme, çështje që lidhen me vazhdimësinë e aktivitetit të Bankës, dhe të përdorë parimin kontabël të vijimësisë, përveç rasteve kur drejtimi ka ose për qëllim të likuidojë aktivitetin, ose të ndërpresë operacionet, ose nuk ka asnjë alternativë tjetër reale, përveçse sa më lart. Palët e ngarkuara me qeverisjen janë përgjegjëse për mbikëqyrjen e procesit të raportimit financiar të Bankës.

Përgjegjësia e audituesit për auditimin e pasqyrave financiare

Objektivat tona janë të arrijmë një siguri të arsyeshme lidhur me faktin nëse pasqyrat financiare në tërësinë kanë anomali materiale, për shkak të mashtrimeve ose gabimeve, dhe të lëshojmë një raport të auditimit që përfshin opinionin tonë. Siguria e arsyeshme është një siguri e nivelit të lartë, por nuk është një garanci se një auditim i kryer sipas SNA-ve do të identifikojë gjithmonë një anomali materiale kur ajo ekziston. Anomalitë mund të vijnë si rezultat i gabimit ose i mashtrimit dhe konsiderohen materiale nëse, individualisht ose të marra së bashku, pritet që në mënyrë të arsyeshme të influencojnë vendimet ekonomike të përdoruesve, të marra bazuar në këto pasqyra financiare

Si pjesë e auditimit në përputhje me SNA-të, ne ushtrojmë gjykim profesional dhe ruajmë skepticizmin tonë profesional gjatë gjithë procesit të auditimit. Gjithashtu, ne:

- Identifikojmë dhe vlerësojmë rrezikun e anomalive materiale në pasqyrat financiare -, si pasojë e mashtrimeve apo gabimeve, hartojmë dhe zbatojmë procedurat përkatëse të auditimit në përgjigje të këtyrre rreziqeve, si dhe marrim evidenca të mjaftueshme dhe të përshtatshme për të krijuar një bazë për opinionin tonë. Rreziku i mos zbulimit të një anomalie materiale, si pasojë e mashtrimit është më i lartë se rreziku i moszbulimit të një anomalie si pasojë e gabimit, për shkak se, mashtrimi mund të përfshijë fshehje të informacionit, falsifikim të informacionit, përvetësime të qëllimshme, keqinterpretime, apo shkelje të kontrollit të brendshëm.
- Marrim një kuptueshmëri të sistemeve të kontrolleve të brendshme të aplikueshme për procesin e auditimit me qëllim hartimin e procedurave të auditimit të përshtatshme me rrethanat, por jo për të shprehur një opinion mbi efektivitetin e sistemeve të kontrolleve të brendshme të Bankës.
- Vlerësojmë përshtatshmërinë e politikave kontabël të përdorura dhe arsyetueshmërinë, e çmuarjeve kontabël të kryera si edhe paraqitjen e shënimeve shpjeguese përkatëse të hartuara nga drejtimi.
- Shprehemi në lidhje me përshtatshmërinë e parimit të vijimësisë të përdorur nga drejtimi, dhe bazuar në evidencat e marra gjatë auditimit, nëse një pasiguri materiale ekziston, atëherë mund të shkaktojë dyshime të rëndësishme mbi aftësinë e Bankës për të vazhduar në vijimësi. Në rast se ne arrijmë në konkluzionin që një pasiguri materiale ekziston, ne duhet të tërheqim vëmendjen në raportin tonë të auditimit me referencë në shënimin shpjegues përkatës, ose, nëse shënimet shpjeguese nuk janë të përshtatshme, ne duhet të modifikojmë opinionin tonë. Përfundimet tona jepen mbi bazën e evidencës së auditimit të marrë deri më datën e raportit të auditimit. Megjithatë, ngjarjet ose kushtet në të ardhmen mund të shkaktojnë ndërpreje të aftësisë së Bankës për vazhduar në vijimësi.
- Vlerësojmë paraqitjen e përgjithshme, strukturën dhe përmbajtjen e pasqyrave financiare, duke përfshirë shënimet shpjeguese dhe nëse pasqyrat financiare prezantojnë transaksionet dhe ngjarjet thelbësore në një mënyrë që arrin prezantimin e drejtë.

Ne komunikojmë me palët e ngarkuara me qeverisjen e Bankës, ku përveç çështjeve të tjera, komunikojmë edhe qëllimin dhe kohën e planifikuar të auditimit, gjetjet kryesore të auditimit, përfshirë çdo mangësi të rëndësishme në sistemin e kontrollit të brendshëm që është identifikuar gjatë auditimit tonë.

Deloitte Audit Albania sh.p.k.

Deloitte Audit Albania sh.p.k

Rr. "Faik Konica", Ndërtesa Nr.6, Hyrja Nr.7, 1010,

Tirana, Albania

Numri i identifikimit (NUIS): L41709002H

Enida Cara

Enida Cara

Engagement Partner

Auditues ligjor

Tiranë, Shqipëri

25 maj 2021

PASQYRA E FITIM HUMBJEVE DHE TË ARDHURAVE TË TJERA GJITHËPËRFSHIRËSE

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2020

		Në LEK '000		Në EURO '000	
	Shënime	2020	2019	2020	2019
Të ardhura nga interesat	9	1,086,984	1,072,602	8,782	8,720
Shpenzime nga interesat	9	(297,878)	(282,900)	(2,407)	(2,300)
Marzhi neto i të ardhurave nga interesat dhe të ngjashme		789,106	789,702	6,376	6,420
Provizionet për humbjet nga kreditë	18	(279,383)	(213,822)	(2,257)	(1,738)
Marzhi neto i të ardhurave nga interesi dhe të ardhura të ngjashme pas provizioneve për humbjet nga kreditë		509,723	575,880	4,118	4,682
Të ardhura nga komisionet	10	240,628	260,368	1,944	2,117
Shpenzime për komisionet	10	(113,776)	(108,994)	(919)	(886)
Të ardhura të tjera operative	11	37,385	156,931	302	1,276
Të ardhura nga këmbimet valutore duke zbritur humbjet		85,484	83,436	691	678
Shpenzime për personelin	13	(256,986)	(310,052)	(2,076)	(2,521)
Shpenzime të tjera operative	12	(900,909)	(1,459,871)	(7,279)	(11,869)
Humbja përpara tatimit mbi fitimin		(398,451)	(802,302)	(3,219)	(6,523)
Shpenzime për tatimin mbi fitimin/(kredit)	14	-	-	-	-
Humbja për vitin		(398,451)	(802,302)	(3,219)	(6,523)
Të ardhura të tjera (humbje) përmbljedhëse					
Zëra që mund të riklasifikohen në vijim në pasqyrën e atë ardhurave dhe shpenzimeve:					
Letra me vlerë të borxhit me VDATGJ.		25,808	1,833	209	15
Të drejta tatimore të shtyra	14	(4,101)	(473)	(33)	(4)
Totali i humbjeve të tjera gjithëpërfshirëse për periudhën		(376,744)	(800,942)	(3,044)	(6,512)

Shifrat ekuivalente në EURO paraqiten vetëm për qëllime informimi dhe nuk janë pjesë përbërëse e pasqyrave financiare të audituara (referoju shënimit 1).

PASQYRA E POZICIONIMIT FINANCIAR

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2020

		Në LEK'ooo		Në EURO'ooo	
	Shënime	2020	2019	2020	2019
Aktivët					
Mjete monetare dhe llogari me Bankën Qendrore	15	4,515,050	3,170,308	36,500	26,035
Hua dhe paradhënie institucioneve financiare	16	3,056,956	3,014,192	24,713	24,753
Hua dhe paradhënie klientëve	17	25,298,202	22,157,380	204,513	181,961
Letra me vlerë të borxhit të matura me vlerë të drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera përmbledhëse (VDATGJ)	18	-	2,288,243	-	18,792
Letra me vlerë të borxhit me kosto të amortizuar (KA)	18	1,293,444	-	10,456	-
Të drejta tatimore të shtyra	14	-	4,101	-	34
Tatimi mbi fitimin e arkëtuar të Bankës		57,635	84,260	466	692
Aktive të tjera	19	570,779	516,712	4,614	4,243
Investime në prona	20	2,787	3,175	23	26
Ndërtesa dhe pajisje	21	640,989	681,651	5,182	5,598
Aktive jomateriale	22	11,004	32,114	89	264
Totali i aktiveve		35,446,846	31,952,136	286,555	262,398
Detyrimet					
Detyrime ndaj bankave	23	4,075,540	3,426,893	32,947	28,142
Detyrime ndaj klientëve	24	23,922,043	21,540,689	193,388	176,897
Fonde të tjera të marra hua		3,111,646	2,942,902	25,155	24,168
Detyrime të tjera	26	218,767	190,660	1,769	1,566
Provizione të tjera	26	52,511	40,023	425	329
Borxhi i varur	25	878,950	865,376	7,105	7,107
Totali i detyrimeve		32,259,457	29,006,543	260,788	238,208
Kapitali aksionar					
Kapitali aksionar	27	4,995,616	4,377,075	40,385	35,945
Humbjet e akumuluar	27	(2,516,337)	(2,117,886)	(20,341)	(17,327)
Rezerva ligjore	27	708,110	708,110	5,724	5,815
Rezerva e rivlerësimit nga kurset e këmbimit		-	-	(2)	(66)
Rezerva e rivlerësimit për letrat me vlerë të borxhit me vlerë të drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera përmbledhëse (VDATGJ)	18	-	(21,707)	-	(178)
Totali i Kapitalit Aksionar		3,187,389	2,945,593	25,767	24,190
Totali i Detyrimeve dhe Kapitalit Aksionar		35,446,846	31,952,136	286,555	262,398

Shifrat ekuivalente në EURO paraqiten vetëm për qëllime informimi dhe nuk janë pjesë përbërëse e pasqyrave financiare të audituara (referoju shënimit 1)

Këto pasqyra financiare u miratuan nga Drejtimi i Bankës në datën 24 maj 2021 dhe janë nënshkruar nga:

Mirsad Haliti
Anëtar i Këshillit Administrativ

Agan Azemi
Anëtar i Këshillit Administrativ

Pasqyra e Ndryshimeve në Kapital

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2020

Në LEK '000	Kapitali Aksionar	Rezerva ligjore	Rezerva Rivlerësimi/ (Defiçit)	Fitimi i pashpërndarë/ humbja e akumuluar	Totali
Gjendja me 1 janar 2019	3,763,884	708,110	(23,067)	(1,315,585)	3,133,343
Zmadhimi i Kapitalit të Paguar	613,191	-	-	-	613,191
Humbja për periudhën (vitin)	-	-	-	(802,302)	(802,302)
Te ardhurat tjera përmbledhese					
Investimet në letrat me vlerë (VDATGJ)	-	-	1,833	-	1,833
Të drejta tatimore të shtyra	-	-	(473)	-	(473)
Totali humbjeve të tjera përmbledhëse	-	-	1,360	-	1,360
Gjendja më 31 dhjetor 2019	4,377,075	708,110	(21,707)	(2,117,886)	2,945,593
Gjendja më 1 janar 2020	4,377,075	708,110	(21,707)	(2,117,886)	2,945,593
Zmadhimi i Kapitalit të Paguar	618,541	-	-	-	618,541
Humbja për periudhën (vitin)	-	-	-	(398,451)	(398,451)
Të ardhurat tjera përmbledhëse					
Investimet në letrat me vlerë (VDATGJ)	-	-	25,808	-	25,808
Të drejta tatimore të shtyra	-	-	(4,101)	-	(4,101)
Totali humbjeve të tjera përmbledhëse	-	-	21,707	-	21,707
Gjendja më 31 dhjetor 2020	4,995,616	708,110	-	(2,516,337)	3,187,389

Pasqyra e Flukseve Monetare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2020

		Në LEK '000		Në EURO '000	
	Shënim	2020	2019	2020	2019
Fluksi i mjeteve monetare nga aktivitetet operative					
Humbja përpara tatimit mbi fitimin		(398,452)	(802,302)	(3,219)	(6,523)
<i>Rregullime për të rakorduar fitimin përpara tatimit me fluksin neto të parasë nga aktivitetet operationale</i>					
Zhvlerësimi dhe amortizimi i ndërtesave dhe pajisjeve dhe investimeve në ndërtesa	20,21	86,837	101,947	702	829
Zhvlerësimi dhe amortizimi i aktiveve jo-materiale	22	15,313	18,319	124	149
Zhvlerësimi nga aktivet fikse	21	-	257,065	-	2,090
Provizionet për humbjet nga kredia	17	279,944	213,821	2,262	1,738
Të ardhura nga interesat	9	(1,086,984)	(1,072,602)	(8,782)	(8,720)
Shpenzime nga interesat	9	297,878	282,900	2,407	2,300
Humbje(të ardhura) nga shitja e aktiveve		6,492	13,103	52	107
Provizione të tjera		52,997	375,400	428	3,052
		(745,975)	(612,349)	(6,027)	(4,979)
Ndryshime në aktive dhe detyrime operative:					
Hua dhe paradhënie bankave dhe institucioneve të tjera financiare dhe rezervat e detyrueshme	17	(3,411,390)	(115,496)	(27,578)	(948)
Hua dhe paradhënie klientëve	19	(107,064)	(53,692)	(866)	(441)
Aktive të tjera		-	(26,407)	-	(217)
Prona të rimarra në pronësi	23	648,195	(404,911)	5,240	(3,325)
Detyrime ndaj bankave	24	2,399,243	874,889	19,396	7,185
Detyrime ndaj klientëve	26	44,696	2,684	361	22
Detyrime të tjera		(1,360,029)	(439,148)	(10,991)	(3,556)
		1,081,900	1,161,850	8,746	9,541
Interesa të arkëtuara					
Interesa të paguara		26,625	-	215	-
Tatimi mbi fitimin e arkëtuar të Bankës					
		(570,249)	436,557	(4,607)	3,635
Fluksi i parasë neto nga aktivitetet operative					
Fluksi i parasë neto nga aktivitetet investive		(1,293,978)	(1,933,943)	(10,461)	(15,882)
Blerja e letrave me vlerë me kosto të amortizuar (KA)		2,306,219	1,262,458	18,644	10,368
Të ardhura nga letrat me vlerë VDATGJ		46,220	81,817	374	672
Të ardhura nga shitja e ndërtesave dhe pajisjeve		5,796	3,636	47	30
Blerja/shitja e aktiveve jo-materiale		(98,499)	(59,697)	(796)	(490)
Blerja e ndërtesave dhe pajisjeve					
		965,758	(645,729)	7,807	(5,303)
Fluksi i parasë neto përdorur në aktivitetet investuese					
Fluksi i parasë nga aktivitetet financuese		13,510	235,290	109	1,932
Ripagimi i borxhit të varur		618,541	613,191	5,000	5,036
Zmadhimi i kapitalit		1,389,938	-	11,236	-
Te ardhurat nga fondet tjera të huazuara		(1,217,700)	(529,602)	(9,844)	(4,349)
Fonde të tjera të marra hua					
		804,290	318,879	6,502	2,619
Fluksi neto i parasë përdorur në aktivitetet financuese					
		-	-	(553)	408
Diferenca nga ndryshimi i kursit të këmbimit					
		1,199,799	109,707	9,150	1,359
Rritja e mjeteve monetare dhe të ngjashme					
		4,288,913	4,179,206	35,221	33,862
Mjete monetare dhe të ngjashme në fillim të periudhës					
15		5,488,712	4,288,913	44,371	35,221
Mjete monetare dhe të ngjashme në fund të periudhës					

Shifrat ekuivalente në EURO paraqiten vetëm për qëllime informimi dhe nuk janë pjesë përbërëse e pasqyrave financiare të audituara (referoju shënimin 1).

Shënime në Pasqyrat Financiare

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2020

(Të gjitha shumatat shprehur në LEK'000, përveç nëse deklarohet ndryshe)

1. Hyrje

Këto pasqyra financiare janë përgatitur në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar për periudhën e mbyllur më 31 dhjetor 2020 për ProCredit Bank Sh.a ("Banka").

Banka, e njohur fillimisht si FEFAD Bank Sh.a., u themelua me seli në Shqipëri në muajin shkurt të vitit 1999. Banka u licencua për të ushtruar aktivitetin e saj si një bankë në të gjitha fushat e aktivitetit bankar për individë në Shqipëri në përputhje me Ligjin nr. 9662, me datë 18 dhjetor 2006 "Për Bankat në Republikën e Shqipërisë", i ndryshuar. Banka është një shoqëri aksionere e themeluar në përputhje me ligjin 9901, datë 14 prill 2008 "Për tregtarët dhe shoqëritë tregtare".

Më 31 dhjetor 2020 dhe 2019, aksioneri i Bankës është shoqëria ProCredit Holding AG & Co. KGaA e cila zotëron 100% të aksioneve.

Aktiviteti kryesor. Aktiviteti kryesor i biznesit të Bankës përfshin ofrimin dhe realizimin e operacioneve bankare për bizneset dhe individët në Republikën e Shqipërisë. Banka ushtron aktivitetin e saj në bazë të licencës së plotë për ushtrimin e veprimtarisë bankare të lëshuar nga Banka Qendrore e Shqipërisë. Banka merr pjesë në skemën shtetërore të sigurimit të depozitave, e cila menaxhohet nga Agjencia Shqiptare e Sigurimit të Depozitave.

Më 31 dhjetor 2020, Banka ushtronte aktivitetin e saj nëpërmjet Drejtorisë Qendrore në Tiranë me 1 degë, 5 qendra vetë-shërbimi (Zona shërbimi 24 orë në ditë, 7 ditë në javë) të cilat ndodhen në Tiranë, Durrës, Korçë dhe Shkodër.

Adresa e selisë dhe vendi i aktivitetit. Adresa zyrtare e Bankës është Rruga "Dritan Hoxha", 92, P.O. 2395, Tiranë, Shqipëri.

Këshilli Drejtues

Anëtarët e Këshillit Drejtues në Dhjetor 2020 janë si më poshtë:

- Eriola Bibolli, Kryetare e Këshillit Drejtues
- Robert Scott Richards
- Wolfgang Bertelsmeier
- Jovanka Joleska Popovska
- Jordan Damcevski

Monedha funksionale dhe raportuese. Pasqyrat financiare janë të raportuara në Lek ("Lek"), e cila është monedha funksionale e Bankës, monedha e mjedisit ekonomik kryesor ku Banka ushtron aktivitetin e saj. Me përjashtim të rasteve kur shprehet në mënyrë të veçantë, informacioni financiar është rumbullakosur në të mijtën më të afërt.

Paraqitja në EURO

Përveç paraqitjes së pasqyrave financiare në monedhën funksionale të Bankës, janë përgatitur edhe informacione plotësuese në EURO për lehtësinë e përdoruesve sa i përket pasqyrave financiare, duke e përkthyer LEK'000 në EURO'000.

Pasqyra e pozicionimit financiar më 31 dhjetor 2020 është përkthyer sipas normës zyrtare të BSH-së më 31 dhjetor 2020 në 123.70 Leke në 1 EUR (2019: 121.77). Pasqyra e fitim humbjeve dhe të ardhurave përmblendhëse dhe pasqyra e fluksit të parasë janë paraqitur në EURO, duke këmbyer shumatat në LEKë në EURO me kursin mesatar të këmbimit gjatë vitit, që ishte 1 EURO: 123.77 LEKë (2019: 1 EURO: 123.00 LEKë).

Informacioni plotësues në EURO nuk është pjesë përbërëse e pasqyrave financiare të audituara.

2. Përmbledhje e politikave kontabël

Bazat e përgatitjes

Pasqyrat financiare janë përgatitur në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar ("SNRF"). Parimi i kontabilitetit që është zbatuar për përgatitjen e këtyre pasqyrave financiare përcaktohet më poshtë. Këto politika janë zbatuar në mënyrë të vazhdueshme për të gjitha periudhat e prezantuara, me përjashtim të rasteve kur parashikohet ndryshe.

Parimi i vijimësisë. Drejtimi i Bankës përgatit pasqyrat financiare mbi baza të vazhdueshme. Në funksion të realizimit të saj, drejtimi në gjykimin e tij merr në konsideratë dhe vlerëson pozicionin financiar të Bankës, synimet aktuale, rentabilitetin e operacioneve dhe qasjen në burimet financiare, si dhe analizon ndikimin e situatës në tregun financiar në veprimtarinë dhe operacionet e Bankës.

Më 11 mars 2020, Organizata Botërore e Shëndetësisë shpalli përhapjen e COVID-19 si pandemi globale. Në përgjigje të pandemisë, Autoritetet e Qeverisë Shqiptare zbatuan masa të shumta që synonin frenimin e përhapjes dhe ndikimit të COVID-19, si p.sh. ndalimi dhe kufizimi i udhëtimeve, karantinat, kryerja e pagesave për punonjësit që mbeten të papunë për shkak se u detyruan nga punëdhënësit etj. Masat e mësipërme u zbutën gradualisht gjatë vitit 2020 dhe 2021. Ndër të tjera, masat e marrë kanë kufizuar shumë veprimtarinë ekonomike në Shqipëri dhe kanë pasur ndikime negative dhe do vazhdojnë të ndikojnë negativisht edhe më tej te bizneset, aktorët e tregut, klientët e bankës, si dhe në ekonominë shqiptare e globale për një periudhë të pacaktuar kohe.

Që prej fillimit të pandemisë së COVID-19 në Shqipëri, fokusi kryesor i bankës ka qenë garantimi i kushteve të sigurta të punës për punonjësit tanë dhe vijimësia e operacioneve të punës. Qasja dixhitale e Bankës për operacionet bankare ka bërë të mundur zbatimin e modeleve të zyrave të përshtatura nga shtëpia me qëllim mbrojtjen e shëndetit dhe sigurisë së klientëve dhe punonjësve tanë. Rritja e kërkesës për punë nga vendndodhje në distancë (p.sh. puna nga shtëpia) në përputhje me kriteret për sigurinë ndaj shpërthimit të pandemisë së COVID-19 ka rritur rëndësinë e mbajtjes së një mjedisi të besueshëm dhe të sigurt për aksesin nga distanca. Infrastruktura e sigurt dhe e besueshme e IT-së e krijuar në thelb të qendrës së të dhënave të bankës dhe projekti për centralizimin e sistemeve të IT-së ofrojnë një bazë mjaft të fortë për mjedisin operacional të punës nga shtëpia. Për t'u përshtatur me situatën e krijuar, nevojiteshin pajisje shtesë në mënyrë që puna ditore të vazhdonte pa ndërprerje. Në një periudhë shumë të shkurtër kohore, i gjithë stafi u pajis me laptopë që të vazhdonin punën nga shtëpia.

Si përgjigje ndaj situatës së pandemisë, dy zhvillime ndodhën në Shqipëri: Dy moratoriume u dhanë nga Banka e Shqipërisë u zgjatën përkatësisht deri në 31 maj 2020 dhe më pas deri në 31 gusht 2020, me datë 17.03.2020 dhe 28.05.2020 "Shtyrja e pagesës së kësteve të kreditit për subjektet e biznesit dhe për individët". Në bazë të Kodit Civil dhe rregulloreve të Bankës së Shqipërisë, palët kanë rënë dakord në riplanifikimin e kredive për bizneset dhe individët e prekur nga pandemia.

Në bazë të vendimit të Ministrisë së Financave, u vendos Linja e Garancisë Sovrane në favor të çdo banke tregtare, nga e cila ProCredit Bank në Shqipëri përfitoi dy fonde garancie. Shuma e garancisë së parë ishte 400,000 mijë LEKë me mbulim të plotë 100% dhe shumë e garancisë së dytë ishte 1,000,000 mijë LEKë me mbulim 60%.

Qeveria shqiptare ofroi një fond garancie për të mbështetur me kredi nga bankat ato kompani që kanë vështirësi për të paguar rrogat mujore për punonjësit. Banka ka mundësi ta përdorë gjerësisht këtë instrument, me një qasje mjaft pozitive, fleksibël dhe proaktive. Qëllimi është që, shumë njerëz të përfitojnë nga kjo garanci, sepse kredia e akorduar për këtë qëllim konsiderohet që praktikisht e ka rrezikun zero, falë garancisë nga sovran. Ndërkohë, likuiditeti i bollshëm i zotëruar nga sistemi bankar, aktualisht i ofron bankës

2. Përmbledhje e politikave kontabël (vazhdon)

mundësi të marrë pjesë aktivisht në ankandet e letrave me vlerë të Qeverisë Shqiptare duke mbështetur nevojat që ka qeveria në këtë periudhë dhe, njëkohësisht, mund ta konsiderojë si një mundësi investimi për vetë sistemin, meqë huadhënia ka ndeshur në vështirësi. Banka mbështetet edhe në suportin nga Grupi i saj.

Raporti i Mjaftueshmërisë së Kapitalit të Bankës (RMK) në 31 dhjetor 2020 rezultoi 15.95%, ndërsa niveli minimal i raportit të mjaftueshmërisë së kapitalit të parashikuar për bankat në Shqipëri është 12%. Nuk ka faktorë të tjetër që mund të përcaktojnë se banka mund të mos jetë në përputhje me parimin e shqetësimit të vazhdueshëm. Mbështetja nga Grupi është gjithashtu e disponueshme sipas nevojave. Në nëntor 2020, Grupi rriti kapitalin e tij aksionar me 5,000 mijë EURO. Për këtë arsye, niveli drejtues beson se baza e përgatitjes për shqetësimin e vazhdueshëm është e duhura.

Banka nuk ka qëllim të likuidojë ose pushojë operacionet e saj gjatë vitit 2020. Menaxhimi pret që Banka të jetë me fitim në të ardhmen dhe aftësia e saj për të vijuar veprimtarinë nuk do të cenohet.

Të ardhurat nga interesat dhe shpenzimet

Të ardhurat dhe shpenzimet e interesit njihen në pasqyrën e të ardhurave me anë të metodës së normës efektive të interesit. Norma efektive e interesit është norma e cila bën aktualizimin e flukseve të pagesave dhe arkëtimeve të pritshme në të ardhmen gjatë jetëgjatësisë së pritshme të aktivitetit ose detyrimit financiar deri në shumën e mbartur të aktivitetit ose detyrimit financiar (pra kostoja e amortizuar para çfarëdolloj humbjeje nga zhvlerësimi) ose në kosto të amortizuara të detyrimit financiar. Për përcaktimin e normës efektive të interesit, Banka vlerëson fluksin e parasë në të ardhmen, duke marrë në konsideratë kushtet kontraktore të instrumentit financiar, por jo humbjet e kredisë në të ardhmen. Llogaritja e normës efektive të interesit përfshin të gjitha komisionet e paguara ose të arkëtuara, shpenzimet për transaksionet që janë pjesë e normës efektive të interesit. Shpenzimet e transaksionit përfshijnë shpenzime shtesë që i atribuohen në mënyrë të drejtpërdrejtë blerjes ose emetimit të një aktivi ose detyrimi financiar. Të ardhurat nga interesi llogariten duke zbatuar normën efektive të interesit në vlerën kontabël bruto të aktiveve financiare, me përjashtim të aktiveve financiare që zhvlerësohen (Niveli 3), për të cilat të ardhurat nga interesi llogariten duke zbatuar normën efektive të interesit në koston e amortizuar (KA), pa përfshirë provizionin për humbjet e pritshme nga kredia.

Komisionet që janë pjesë përbërëse e normës efektive të interesit përfshijnë komisionet e krijimit që janë arkëtuar ose paguar nga subjekti në lidhje me krijimin ose blerjen e një aktivi financiar ose lëshimin e një detyrimi financiar, për shembull tarifat dhe komisionet për vlerësimin e aftësisë paguese, besueshmërisë, vlerësimin dhe regjistrimin e garancive ose kolateralit, negocimi i kushteve të instrumentit dhe për përpunimin e dokumenteve të transaksionit. Komisionet e angazhimit të arkëtuara në Banka për të dhënë hua me normat e interesit të tregut janë pjesë përbërëse e normës efektive të interesit nëse është e mundur që Banka do të hyjë në një marrëveshje specifike kredie dhe nuk pret të shesë kredinë që rezultojnë menjëherë pas dhënies së saj.

Të ardhurat nga shpenzimet dhe komisionet

Të ardhurat nga komisionet njihen me kalimin e kohës në mënyrë lineare në momentin e ofrimit të shërbimeve, kur klienti njëkohësisht merr dhe konsumon përfitimet e siguruar nga performanca e Bankës. Këto të ardhura përfshijnë komisionet sistematike për mirëmbajtjen e llogarisë, komisionin për shërbimet e llogarisë. Komisionet e ndryshueshme njihen vetëm deri në atë masë që drejtimi i bankës vendos se është shumë e mundshme që nuk do të ndodhë ndonjë rimarrje e rëndësishme. Të ardhura të tjera nga komisioni, të cilat njihen në një moment kur Banka përmbush detyrimin e saj të performancës, zakonisht pas kryerjes së transaksionit bazë. Shuma

e komisionit të arkëtuar ose të arkëtueshëm përfaqëson çmimin e transaksionit për shërbimet e identifikuar si detyrime të veçanta të performancës. Këto të ardhura përfshijnë komisionet për përpunimin e transaksioneve të pagesave, komisionet për pagesat në mjetet monetare cash, arkëtime ose disbursime cash.

Instrumentet financiare - termat dhe kushtet kryesore të matjes

"Vlera e drejtë" është çmimi i cili do të përcaktohet dhe arkëtohet për të shitur një aktiv ose do të paguhet për të transferuar një detyrim në një transaksion të rregullt midis pjesëmarrësve në treg në datën e matjes në principal ose në mungesë të saj, në tregun me më shumë avantazhe në të cilin Banka ka akses në atë datë. Evidenca më e mirë e vlerës së drejtë është çmimi në një treg aktiv. Një treg konsiderohet si treg aktiv nëse transaksionet për aktive dhe detyrimet ndodhin me një frekuencë dhe në volum të mjaftueshëm për të paraqitur informacion dhe të dhëna për çmimin në mënyrë të vazhdueshme. Vlera e drejtë e instrumenteve financiare të tregtuara në një treg aktiv matet si produkt i çmimit të kuotuar për aktivin ose pasivin individual dhe sasinë e mbajtur nga subjekti. Ky është rasti edhe nëse volumi normal i tregtisë ditore të tregut nuk është i mjaftueshëm për të përthithur sasinë e mbajtur dhe dhënia e urdhrave për të shitur pozicionin në një transaksion të vetëm mund të ndikojë në çmimin e kuotuar. Teknikat e vlerësimit si modelet e zbritjes së fluksit të parasë ose modelet e bazuara në transaksionet e fundit sipas tregut, ose vlerësimi i të dhënave financiare të investitorëve, përdoren për të matur vlerën e drejtë të instrumenteve të caktuara financiarë për të cilat nuk ekzistojnë informacione mbi çmimet. Matjet e vlerës së drejtë analizohen sipas nivelit në hierarkinë e vlerës së drejtë si më poshtë vijon: (i) niveli i parë janë matjet me çmime të kuotuar (të parregulluara) në tregjet aktive për aktivet ose detyrimet identike, (ii) matjet e nivelit të dytë janë teknikat e vlerësimit me të gjitha të dhënat materiale të vëzhgueshme për aktivet ose detyrimet, qoftë në mënyrë direkte (pra çmimet) ose indirekte (që rezultojnë nga çmimet) dhe (iii) matjet e nivelit të tretë janë vlerësime që nuk bazohen vetëm në të dhënat e vëzhgueshme të tregut (domethënë matja kërkon të dhëna të konsiderueshme jo të vëzhgueshme). Transferimet midis niveleve të hierarkisë së vlerës së drejtë vlerësohen të kenë ndodhur në fund të periudhës së raportimit.

Kostot e transaksionit janë kosto shtesë që i atribuohen drejtpërdrejt blerjes, emetimit ose shitjes të një instrumenti financiar. Një kosto shtesë është ajo kosto që nuk të kishte ndodhur nëse transaksioni nuk do të ishte kryer. Kostot e transaksionit përfshijnë tarifat dhe komisionet që u paguhen agentëve (përfshirë punonjësit që veprojnë si agentë shitës), konsulentët, ndërmjetësit dhe tregtarët, taksat nga agjencitë rregulatore dhe shkëmbimet e letrave me vlerë, si dhe taksat dhe detyrimet për transferimet. Kostot e transaksionit nuk përfshijnë primet e borxheve ose zbritjet, kostot e financimit ose shpenzimet e brendshme administrative ose të mbajtjes.

Kostoja e amortizuar ("KA") përbën shumën me të cilën instrumenti financiar matet në fazën e njohjes fillestare, minus kthimin e principalit, plus vlerën e interesit të akumuluar dhe për aktive financiare minus ndonjë fshirje për shpenzimet e kryera për provigjionimin. Interesi i akumuluar përfshin amortizimin e kostove të transaksionit në njohjen fillestare dhe të ndonjë primi ose zbritje të shumës së maturuar duke përdorur metodën e interesit efektiv. Të ardhurat e akumuluar nga interesi dhe shpenzimet e akumuluar për interesat, duke përfshirë si kuponin e akumuluar dhe zbritjen e amortizuar ose primin (përfshirë komisionet e shtyra në momentin e realizimit, nëse ka) nuk paraqiten të ndara më vete dhe përfshihen në vlerat kontabël të zërave përkatës në pasqyrën e pozicionit financiar. Metoda e interesit efektiv është një metodë e ndarjes së të ardhurave nga interesi ose shpenzimet për interesat gjatë periudhës përkatëse, në mënyrë që të arrihet një normë konstante e interesit periodik (norma efektive e interesit) në vlerën kontabël. Norma efektive e interesit është norma që zbritet me saktësi pagesat e ardhshme në mjete monetare cash ose faturat

2. Përmbledhje e politikave kontabël (vazhdon)

(duke përjashtuar humbjet e ardhshme të kredisë) përgjatë jetës së pritshme të instrumentit financiar ose një periudhë më të shkurtër, nëse është e përshtatshme në vlerën kontabël neto të instrumentit financiar (pra kostoja e amortizuar para çfarëdolloj humbjeje nga zhvlerësimi) ose në kosto të amortizuar të detyrimit financiar. Norma efektive e interesit është norma e cila bën aktualizimin e flukseve të mjeteve monetare të instrumenteve me interes të ndryshueshëm deri në datën e rivlerësimit të interesit të ardhshëm, përveç primit ose zbritjes, që pasqyron shtrirjen e kredisë mbi normën e ndryshueshme të specifikuar në instrument ose variabla të tjera që nuk vendosen për normat e tregut. Primit ose zbritjet amortizohen gjatë tërë jetëgjatësisë së pritshme të instrumentit. Llogaritja e vlerës aktuale përfshin të gjitha pagesat e paguara ose të marra midis palëve në kontratë që janë pjesë përbërëse e normës efektive të interesit. Por aktivet që janë blerë ose janë zhvlerësuar ("POCI") në njohjen fillestare, norma efektive e interesit rregullohet për rrezikun e kredisë, pra ajo llogaritet në bazë të flukseve monetare të pritshme në njohjen fillestare në vend të pagesave kontraktuale.

Instrumente financiare – njohja fillestare Instrumentet financiare me Vlerën e Drejtë nëpërmjet Pasqyrës së Fitim humbjeve fillimisht (VDPFH) regjistrohen me vlerën e drejtë. Të gjitha instrumentet e tjerë financiarë fillimisht regjistrohen me vlerën e drejtë të rregulluar sipas kostove të transaksionit. Vlera e drejtë në njohjen fillestare evidentohet më së miri nga çmimi i transaksionit. Një fitim ose humbje në njohjen fillestare regjistrohet vetëm nëse ka një diferencë mes vlerës së drejtë dhe çmimit të transaksionit që mund të evidentohet nga transaksionet e tjera të cilat ndodhin në treg për të njëjtin instrument ose nga një teknikë vlerësimi, të dhënat e të cilave përfshijnë vetëm të dhëna nga tregjet e vëzhgueshme. Pas njohjes fillestare, provizioni për humbje nga kredia njihet për aktivitete financiare të cilat maten me kosto të amortizuar dhe investimet në instrumentet e borxhit të cilat maten me vlerën e drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera përmbledhëse, duke rezultuar në këtë mënyrë në një humbje të menjëhershme kontabël. Të gjitha blerjet dhe shitjet e aktiveve financiare kërkojnë dorëzimin brenda afatit kohor të përcaktuar në bazë të rregullores ose konventës së tregut (blerjet dhe shitjet "në mënyrë të rregullt") regjistrohen në datën e tregtimit, e cila është data në të cilën Banka angazhohet për të dhënë një aktiv financiar. Të gjitha blerjet e tjera njihen kur subjekti bëhet palë në dispozitat kontraktuale të instrumentit.

Aktivitet financiare – klasifikimi dhe matja në vijim – kategoritë e matjes. Banka klasifikon aktivet financiare në kategoritë e mëposhtme të matjes: me vlerë të drejtë nëpërmjet pasqyrës së fitim humbjeve – VDPFH, me vlerën e drejtë nëpërmjet pasqyrës së të ardhurave të tjera përmbledhëse – VDATGJ dhe me kosto të amortizuar – KA. Klasifikimi dhe matja në vijim e aktiveve financiare të borxhit varet nga: (i) modeli i biznesit të Bankës për menaxhimin e portofolit të aktiveve të lidhura dhe (ii) karakteristikat e fluksit të mjeteve monetare të aktivitetit.

Aktivitet financiare – klasifikimi dhe matja në vijim – modeli i biznesit. Modeli i biznesit pasqyron dhe reflekton mënyrën se si Banka administron aktivitet që të gjenerojë flukse monetare – nëse objekti i Bankës është: (i) vetëm për të arkëtuar flukse kontraktuale të mjeteve monetare nga aktivet ("mban për të arkëtuar flukset monetare kontraktuale") ose (ii) për të arkëtuar jo vetëm flukset e mjeteve monetare kontraktuale por edhe flukset e mjeteve monetare që rrjedhin nga shitja e aktiveve ("mban për të mbledhur flukse monetare kontraktuale dhe shet"), ose nëse asnjë prej tyre (i) dhe (ii) nuk aplikohet, aktivet financiare klasifikohen si pjesë e modelit tjetër të biznesit dhe matet me vlerën e drejtë nëpërmjet pasqyrës së fitim humbjeve VDPFH. Modeli i biznesit përcaktohet për një grup aktivesh (në nivel portofoli) në bazë të të gjitha evidencave përkatëse për aktivitetet që Banka ndërmerr për të rritur objektivin e përcaktuar dhe të vendosur për portofolin e vlefshëm në datën e vlerësimit.

Faktorët që Banka ka vlerësuar dhe ka marrë në konsideratë për përcaktimin e modelit të biznesit përfshijnë qëllimin dhe përbërjen e një portofoli, eksperiencën e kaluar në lidhje me mënyrën se si janë arkëtuar flukset e mjeteve monetare për aktive përkatëse, mënyrën e vlerësimit dhe menaxhimit të rreziqeve, mënyrën e vlerësimit të ecurisë së aktiveve dhe mënyrën e kompensimit të menaxherëve. Referojuni Shënimit 3 për gjykimet kritike që ka aplikuar banka në përcaktimin e modeleve të biznesit për aktivet e saj financiare.

Aktivitet financiare – klasifikimi dhe matja në vijim – karakteristikat e fluksit të mjeteve financiare. Nëse modeli i biznesit do të mbajë aktive për të arkëtuar flukse monetare kontraktuale ose do të mbajë flukse monetare kontraktuale dhe të shesë, Banka vlerëson nëse flukset e mjeteve monetare përfaqësojnë vetëm pagesat e principalit dhe interesit ("SPPI"). Aktivitet financiare me derivate të përfshira konsiderohen dhe vlerësohen në tërësinë e tyre kur përcaktojnë nëse flukset e tyre të mjeteve monetare janë në përputhje me tiparin SPPI. Gjatë këtij vlerësimi, Grupi merr në konsideratë dhe vlerëson nëse flukset monetare kontraktuale janë në përputhje me një marrëveshje bazë të huadhënies, pra nëse Interesi përfshin vetëm pagesën për rrezikun e kredisë, vlerën në kohë të parasë, rreziqet e tjera bazë të huadhënies dhe diferencën marzhin e fitimit.

Nëse kushtet kontraktuale paraqesin ekspozim ndaj rrezikut ose paqëndrueshmërisë që nuk është në përputhje me një marrëveshje bazë të huadhënies, aktiviteti financiar klasifikohet dhe matet me vlerën e drejtë nëpërmjet pasqyrës së fitim humbjeve – VDPFH. Vlerësimi SPPI kryhet në momentin e njohjes fillestare të një aktiviteti dhe nuk rivlerësohet më pas. Referojuni shënimit 3 për gjykimet kritike që ka zbatuar Banka në kryerjen e testit SPPI për aktivet e saj financiare.

Aktivitet financiare – riklasifikimi. Instrumentet financiare riklasifikohen vetëm kur modeli i biznesit për menaxhimin e portofolit në tërësi ndryshon. Riklasifikimi ka një efekt prospektiv dhe zhvillohet që nga fillimi i periudhës së parë të raportimit që vijon pas ndryshimit të modelit të biznesit. Gjatë këtij viti, Banka ka rivlerësuar modelin e biznesit për letrat me vlerë të borxhit si "mbaj për të mbledhur" pasi qëllimi i bankës është mbajtja e aktiveve deri në datën e maturimit të tyre dhe mbledhja e fluksit të mjeteve monetare kontraktuale. Riklasifikimi i aktiveve të prekura financiare (nga VDATGJ) në kategorinë e koston të amortizuar u përllogarit në përgatitje për të ardhmen dhe letrat me vlerë u riklasifikuan me kosto të amortizuar më 31 dhjetor 2020. (Referojuni shënimit 18 për detajet)

Zhvlerësimi i aktiveve financiare – provizionet për humbjet nga kreditë për humbjet e pritshme HPK. Banka vlerëson, në bazë të parashikimeve për të ardhmen, Humbjet e pritshme të Kredisë –HPK për instrumentet e borxhit të cilat maten me kosto të amortizuar dhe me vlerë të drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera përmbledhëse – VDATGJ dhe për ekspozimet që rrjedhin nga angazhimet e huasë dhe kontratat e garancisë financiare. Banka mat humbjen e pritshme të kredisë – HPK dhe njeh fondin e provizioneve për humbjen e kredisë në çdo datë raportimi. Matja e humbjeve të pritshme të kredisë – HPK pasqyron: (i) një vlerë të paanshme dhe të ponderuar të probabilitetit që përcaktohet duke vlerësuar një sërë rezultatesh të mundshme, (ii) vlerën në kohë të parasë dhe (iii) të gjithë informacionin e arsyeshëm dhe mbështetës që është në dispozicion pa koston dhe përpjekjet e panevojshme në fund të çdo periudhe raportuese për ngjarjet e kaluara, kushtet aktuale dhe parashikimet e kushteve të ardhshme. Instrumentet e borxhit të cilat maten me Kosto të Amortizuar paraqiten në pasqyrën e konsoliduar të pozicionit financiar pa fondin e provizionit për humbjet e pritshme të kredisë – HPK. Për angazhimet e kredisë dhe garancitë financiare, një fond i veçantë provizioni për humbjet e pritshme të kredisë – HPK njihet si detyrim në pasqyrën e pozicionit financiar. Për instrumentet e borxhit me vlerën e drejtë nëpërmjet pasqyrës së të ardhurave të tjera përmbledhëse – VDATGJ, ndryshimet në koston e amortizuar, pa provizionet për humbjet e kredisë – HPK, njihen në pasqyrën e

2. Përmbledhje e politikave kontabël (vazhdon)

fitim humbjeve (brenda zërave të ndarë të linjës) dhe ndryshimet e tjera në vlerën kontabël njihen në pasqyrën e të ardhurave të tjera përmbledhëse duke zbritur humbjet nga instrumentet e borxhit të cilat maten me vlerën e drejtë në pasqyrën e të ardhurave të tjera përmbledhëse – VDATGJ.

Banka zbaton një model me tre nivele për zhvlerësim, në bazë të ndryshimeve të cilësish së kredisë që nga momenti i njohjes fillestare. Një instrument financiar që nuk është zhvlerësuar në momentin e njohjes fillestare klasifikohet në nivelin 1. Për aktivet financiare në Nivelin 1, humbjet e pritshme të kredisë – HPK maten me një shumë të barabartë me pjesën e humbjes së pritshme të kredisë së jetëgjatësisë që rezultojn nga rastet shkakësore të mundshme brenda 12 muajve të ardhshëm ose deri në afatin e maturimit kontraktual, nëse është më i shkurtër (“12 muaj HPK”). Nëse Banka identifikon një rritje të konsiderueshme të rrezikut të kredisë (“SICR”) që nga momenti i njohjes fillestare, aktiv transferohet në Nivelin 2 dhe humbja e pritshme e kredisë – HPK e saj matet në bazë të humbjes së pritshme të kredisë sipas jetëgjatësisë, pra deri në afatin e maturimit kontraktual, por duke marrë në konsideratë parapagimet e pritshme, nëse ka (“Humbjet e pritshme të kredisë gjatë jetëgjatësisë”). Referojuni Shënimit 5 për një përshkrim se si Banka përcakton kur ka ndodhur rritja e rrezikut – SICR. Nëse Banka vendos që një aktiv financiar është zhvlerësuar, aktiv transferohet në Nivelin 3 dhe humbja e pritshme e kredisë – HPK e saj matet si humbje e pritshme e kredisë HPK gjatë jetëgjatësisë. Përcaktimi i Bankës për aktivet e zhvlerësuara dhe përcaktimi i mospagesës është shpjeguar në Shënimin 5 Për aktivet financiare që janë blerë ose janë zhvlerësuar (“Aktivet POCI”), humbja e pritshme e kredisë – HPK matet gjithmonë si humbje e pritshme e kredisë HPK gjatë jetëgjatësisë. Shënim 5 paraqet informacion në lidhje me të dhënat, supozimet dhe teknikat e vlerësimit që përdoren për matjen e humbjes së pritshme të kredisë HPK, duke përfshirë një shpjegim se si Banka përfshin informacionin e parashikuar për të ardhmen në modelet e humbjes së pritshme të kredisë – HPK. Si përjashtim, për instrumente të caktuara financiare, si kartat e kreditit, që mund të përfshijnë një hua dhe një element të angazhimit të patërhequr, Banka mat humbjet e pritshme të kredisë gjatë periudhës që Banka është ekspozuar ndaj rrezikut të kredisë, pra humbjet e kredisë do të zbuten nga veprimet e administrimit të rrezikut të kredisë, edhe nëse kjo periudhë zgjat përtej periudhës maksimale kontraktuale. Kjo për shkak se aftësia kontraktuale për të kërkuar kthimin dhe anulimin e angazhimit të pa tërhequr nuk kufizon ekspozimin ndaj humbjeve të kredisë për një periudhë njoftimi kontraktuale.

Aktivet financiare – fshirja. Aktivet financiare fshihen tërësisht ose pjesërisht sipas mospagimit dhe mbulimit me kolateral sikundër rregullohet në bazë të rregullores vendase. Fshirja përfaqëson një ngjarje mosnjohjeje. Banka mund të fshijë aktivet financiare që ende janë subjekt i aktivitetit të ekzekutimit nëse Banka kërkon të rimarrë shumat që duhet të paguhet në bazë të kontratës, megjithatë, nuk ka shpresa të arsyeshme për rikuperimin e tyre.

Mosnjohja e aktiveve financiare. Banka çregjistron aktivet financiare kur (a) asetet janë liruar ose të drejtat për flukset e mjeteve monetare nga aktivet ndryshe kanë skaduar ose (b) Banka ka transferuar të drejtat ndaj flukseve dhe mjeteve monetare nga aktivet financiare ose kanë dakordësuar një transferim kualifikues ndërkohë që (i) gjithashtu transferon plotësisht të gjitha rreziqet dhe përfitimet e pronësisë së aseteve ose (ii) nuk transferon dhe as nuk mban plotësisht të gjitha rreziqet dhe përfitimet e pronësisë, por nuk ruan kontrollin. Kontrolli ruhet në qoftë se pala tjetër nuk ka aftësinë praktike për të shitur asetin në tërësi ndaj një pale të tretë që nuk është e lidhur pa pasur nevojë të vendosë kufizime për shitjen.

Aktivet financiare - modifikimi. Banka ndonjëherë rinegocion ose ndryshe modifikon kushtet kontraktuale të aktiveve financiare. Banka vlerëson nëse modifikimi i flukseve monetare kontraktuale është i konsiderueshëm duke marrë parasysh, ndër të tjera, faktorët

e mëposhtëm: Çdo kusht të ri kontraktual që ndikon në mënyrë të konsiderueshme në profilin e rrezikut të aktivitetit, ndryshim të rëndësishëm në normën e interesit, kolateralin e ri ose rritjen e kredisë që ndikon ndjeshëm në rrezikun e kredisë që lidhet me aktivin ose zgjatjen e konsiderueshme të afatit të një kredie nëse kredimarrësi nuk është në vështirësi financiare.

Nëse kushtet e modifikuara janë plotësisht të ndryshme, të drejtat ndaj flukseve të mjeteve monetare nga aktiviteti fillestar skadojnë dhe Banka nuk njeh aktivin financiar fillestar dhe njeh një aktiv të ri me vlerën e tij të drejtë. Data e rinegocimit konsiderohet si data e njohjes fillestare për qëllimet e llogaritjes së zhvlerësimit në vijim, duke përfshirë përcaktimin e faktit nëse ka ndodhur rritja e nivelit të rrezikut – pra një SICR. Banka gjithashtu vlerëson nëse kredia e re ose instrumenti i borxhit plotëson kriterin SPPI. Çdo diferencë midis vlerës kontabël neto të aktivitetit fillestar që nuk është njohur dhe vlerës së drejtë të aktivitetit të ri të modifikuar materialisht njihet në pasqyrën e fitim humbjeve, përveç rastit kur thelbi i diferencës i atribuohet një transaksioni kapital me pronarët.

Në një situatë kur rinegocimi ishte nxitur nga vështirësitë financiare të palës tjetër dhe pamundësia për të bërë pagesat e dakordësuara në fillim, Banka krahason flukset monetare të pritshme në fillim dhe të rishikuara për aktivet nëse rreziqet dhe përfitimet e aktivitetit janë plotësisht të ndryshme si rezultat i modifikimit kontraktual. Nëse rreziqet dhe përfitimet nuk ndryshojnë, aktiviteti i modifikuar nuk është plotësisht i ndryshëm nga pasuria fillestare dhe modifikimi nuk sjell mos-njohjen. Banka rillogarit vlerën kontabël bruto duke zbritur flukset monetare kontraktuale të modifikuara me normën fillestare të interesit efektiv (ose normën efektive të interesit të rregulluar për aktivet financiare të POCI) dhe njeh një fitim ose humbje nga modifikimi në pasqyrën e fitim humbjeve. Kur rrjedha e mjeteve monetare kontraktuale të një aseti financiar rinegociohet ose modifikohet në një farë mënyre dhe rinegocimi apo modifikimi nuk rezultojn me heqjen e këtij aseti financiar nga balanca, në përputhje me SNRF 9, banka duhet të rillogarisë shumën bruto të mbetur të asetit financiar dhe të njohë modifikimin e fitimit ose humbjes në fitim ose në humbje.

Detyrimet financiare – kategoritë e matjes. Detyrimet financiare klasifikohen të matura në vijim me kosto të amortizuara, përveç: (i) detyrimeve financiare që maten me vlerë të drejtë nëpërmjet pasqyrës së fitim humbjeve – VDPFH: ky klasifikim zbatohet për derivatet, detyrimet financiare të mbajtura për tregtim (p.sh. pozicionet afat-shkurtra të letrave me vlerë), pagesa e kushtëzuar e njohur nga një vlerë në një kombinim biznesi dhe detyrime të tjera financiare të përcaktuara si të tilla në momentin e njohjes fillestare dhe (ii) kontratat e garancisë financiare dhe angazhimet e huasë.

Detyrimet financiare - mosnjohja. Detyrimet financiare nuk njihen kur ato shuhet (pra kur detyrimi i specifikuar në kontratë shkarkohet, anulohet ose skadon).

Një shkëmbim ndërmjet Bankës dhe kreditorëve të saj fillestarë të instrumenteve të borxhit me terma dhe kushte shumë të ndryshme, si dhe modifikime thelbësore të afateve dhe kushteve të detyrimeve financiare ekzistuese, konsiderohen si fshirje e detyrimit financiar fillestar dhe njohje të një detyrimi të ri financiar. Kushtet janë thelbësisht të ndryshme në qoftë se vlera aktuale e flukseve të mjeteve monetare sipas kushteve të reja, duke përfshirë çdo komision të paguar pa komisionet e arkëtuara dhe të skontuara duke përdorur normën fillestare të interesit efektiv, është të paktën 10% ndryshe nga vlera aktuale e skontuar e flukseve monetare të mbetura të detyrimit financiar fillestar. Nëse një shkëmbim i instrumenteve të borxhit ose modifikimi i afateve konsiderohet si fshirje, çdo shpenzim ose tarifë e paguar njihet i pjesë e fitim humbjes në momentin e fshirjes. Nëse shkëmbimi ose modifikimi nuk konsiderohet si fshirje, çdo shpenzim ose komision që është paguar rregullon vlerën kontabël të detyrimit dhe amortizohet përgjatë afatit të mbetur të detyrimit të modifikuar.

2. Përmbledhje e politikave kontabël (vazhdon)

Ndryshimet e detyrimeve që nuk rezultojnë si fshirje konsiderohen si një ndryshim në vlerësim dhe çmuarje duke përdorur një metodë kumulative ndjekëse, me çfarëdo fitimi ose humbjeve të njohur në fitim humbje, përveçse nëse thelbi ekonomik i diferencës në vlerat bartëse i atribuohet transaksioneve kapitale me pronarët.

Mjete monetare dhe të ngjashme. Mjete monetare dhe të ngjashme janë zëra që janë lehtësisht të konvertueshëm në shuma të njohura monetare dhe të cilat janë subjekt i një rreziku të parëndësishëm të ndryshimeve të vlerës. Mjete monetare dhe të ngjashme përfshijnë të gjitha mjetet monetare, vendosjet ndërbankare dhe depozitat e detyrueshme të rezervave me Bankën e Shqipërisë (BSH), me maturitet fillestar më pak se tre muaj. Fondet e kufizuara për një periudhë më të gjatë se tre muaj në fillim përjashtohen nga mjetet monetare dhe të ngjashme. Mjete monetare dhe të ngjashme mbarten me kosto të amortizuar sepse: (i) mbahen për arkëtimin e flukseve monetare kontraktuale dhe ato flukse monetare përfaqësojnë SPPI dhe (ii) nuk janë të përcaktuara me vlerën e drejtë nëpërmjet pasqyrës së fitim humbjeve – VDPFH. Karakteristikat e parashikuara në bazë të legjislacionit, nuk kanë ndikim në testin SPPI, përveçse nëse ato janë të përfshira në terma kontraktuale në mënyrë që elementi të zbatohet edhe nëse legjislacioni ndryshohet në vijim.

Pagesat ose faturat e paraqitura në pasqyrën e flukseve të mjeteve monetare përfaqësojnë transfertat e Mjeteve monetare dhe të ngjashme nga Banka, duke përfshirë shumat e paguara ose të kredituara në llogaritë rrjedhëse të kundërpalëve të Bankës që mbahen në Bankë, siç janë të ardhurat nga interesi i kredisë ose principali i cili arkëtohet duke debituar llogarinë rrjedhëse të klientit ose pagesat e interesit apo disbursimi i kredive të kredituara në llogarinë rrjedhëse të klientit, që paraqet Mjete monetare dhe të ngjashme nga perspektiva e klientit.

Llogari të detyrueshme me Bankën Qendrore. Llogari të detyrueshme me Bankën Qendrore mbahen me kosto të amortizuar dhe përfaqësojnë depozita të rezervave që nuk gjenerojnë interes të cilat nuk janë të vlefshme për të financuar veprimtarinë e përditshme të Bankës dhe rrjedhimisht nuk konsiderohen pjesë e mjeteve monetare dhe të ngjashme për qëllimet e pasqyrës së flukseve të mjeteve monetare.

Detyrime nga banka të tjera. Shuma të cilat duhet të paguhet nga banka të tjera regjistruhen kur Banka u jep para bankave të tjera, pa qëllime tregtimi të të ardhurave të arkëtueshme jo-derivativë që duhet të paguhet në datat fikse ose të përcaktueshme. Shumat që paguhet nga bankat e tjera mbahen me kosto të amortizuar nëse: (i) ato mbahen për qëllime të arkëtimit të flukseve të mjeteve monetare kontraktuale dhe nëse këto flukse monetare përfaqësojnë SPPI dhe (ii) ato nuk janë të përcaktuara që të maten me vlerë të drejtë nëpërmjet pasqyrës së fitim humbjeve – VDPFH.

Investimet në letrat me vlerë të borxhit. Bazuar në modelin e biznesit dhe karakteristikat e fluksit të mjeteve monetare, Banka klasifikon investimet në letrat me vlerë të borxhit të matura me kosto të amortizuar, vlerën e drejtë nëpërmjet pasqyrës së të ardhurave të tjera përmbledhëse – VDATGJ ose me vlerë të drejtë nëpërmjet pasqyrës së fitim humbjeve – VDPFH në varësi të rezultateve të vlerësimit nga modeli i biznesit dhe provës SPPI. Letrat me vlerë të borxhit maten me kosto të amortizuar nëse ato mbahen për arkëtimin e flukseve të mjeteve monetare kontraktuale dhe nëse këto flukse të mjeteve monetare përfaqësojnë SPPI dhe nëse ato nuk janë të përcaktuara vullnetarisht me vlerën e drejtë nëpërmjet pasqyrës së fitim humbjeve – VDPFH, në mënyrë që të reduktohet ndjeshëm mospërputhja kontabël.

Letrat me vlerë të borxhit maten me vlerën e drejtë nëpërmjet pasqyrës së të ardhurave të tjera përmbledhëse – VDATGJ nëse ato mbahen për arkëtimin e flukseve monetare kontraktuale dhe për shitje, ku këto flukse monetare përfaqësojnë SPPI dhe nëse ato nuk

janë të përcaktuara me vlerën e drejtë nëpërmjet pasqyrës së fitim humbjeve – VDPFH. Të ardhurat nga këto aktive janë llogaritur duke përdorur metodën e interesit efektiv dhe njihen në pasqyrën e fitim humbjeve.

Fondi i provizioneve për zhvlerësim që është vlerësuar duke përdorur modelin e humbjes së pritshme të kredisë njihet në fitimin ose humbjen e periudhës. Të gjitha ndryshimet e tjera në vlerën kontabël njihen në pasqyrën e të ardhurave të tjera përmbledhëse – OCI. Nëse sigurimi i borxhit nuk njihet, fitimi ose humbja kumulative e njohur më parë klasifikohet nga pasqyra e të ardhurave të tjera përmbledhëse – OCI në pasqyrën e fitim humbjeve.

Investimet në letrat me vlerë të borxhit maten me vlerën e drejtë nëpërmjet pasqyrës së fitim humbjeve – VDPFH nëse ato nuk i plotësojnë kriteret për kosto të amortizuar ose me vlerë të drejtë nëpërmjet pasqyrës së të ardhurave të tjera përmbledhëse – VDATGJ. Banka gjithashtu mund të përcaktojë në mënyrë të pakthyeshme investimet në letrat me vlerë të borxhit me vlerën e drejtë nëpërmjet pasqyrës së fitim humbjeve – VDPFH për njohjen fillestare nëse zbatimi i këtij opsioni zvogëlon ndjeshëm një mospërputhje kontabël mes aktiveve dhe pasiveve financiare që njihen ose maten në baza të ndryshme kontabël.

Hua dhe paradhënie klientëve. Hua dhe paradhënie klientëve regjistrohen kur Banka jep paradhënie për të blerë ose disburson një kredi që duhet të paguajë klienti. Bazuar në modelin e biznesit dhe karakteristikat e fluksit të mjeteve monetare, Banka klasifikon huatë dhe paradhëniet e klientëve në një nga kategoritë e mëposhtme të matjes: (i) me kosto të amortizuar – Kreditë që mbahen për arkëtimin e flukseve monetare kontraktuale dhe ato flukse monetare që përfaqësojnë SPPI dhe huatë që nuk janë të përcaktuara vullnetarisht me vlerë të drejtë nëpërmjet pasqyrës së fitim humbjeve – VDPFH dhe (ii) me vlerë të drejtë nëpërmjet pasqyrës së fitim humbjeve – VDPFH: kreditë që nuk përbushin testin SPPI ose kriteret e tjera për t'u matur me kosto të amortizuar ose me vlerë të drejtë nëpërmjet pasqyrës së të ardhurave të tjera përmbledhëse – VDATGJ maten me vlerë të drejtë nëpërmjet pasqyrës së fitim humbjeve.

Provizionet për zhvlerësim përcaktohen në bazë të modeleve të parashikimit të humbjes së pritshme të kredisë – HPK. Shënimi 5 paraqet informacion në lidhje me të dhënat, supozimet dhe teknikat e vlerësimit që përdoren për matjen e humbjes së pritshme të kredisë – HPK, duke përfshirë një shpjegim se si Banka përfshin informacionin e parashikuar në modelet HPK.

Kolaterali i rimarrë në zotërim. Kolaterali i rimarrë në zotërim përfaqëson aktivet financiare dhe jofinanciare të përvetësuara nga Banka për likuidimin e kredive të papaguara. Aktivet fillimisht njihen me vlerën e drejtë në momentin e përvetësimit dhe përfshihen tek mjediset dhe pajisjet, aktivet e tjera financiare, investime në prona ose në inventarë brenda aktiveve të tjera pavarësisht nga natyra e tyre dhe qëllimi i Bankës në lidhje me rikuperimin e këtyre aktiveve dhe më pas rimaten dhe llogariten në përputhje ma politikat kontabël për këto kategori të aktiveve.

Kolaterali i marrë në zotërim i Bankës në datën e raportimit kryesisht përfshihet në inventarët brenda aktiveve të tjera dhe më pas matet në nivelin më të ulët midis kostos, zakonisht të përcaktuar në bazë të procedurave të ekzekutimit dhe vlera neto e realizueshme, duke qenë vlera e drejtë e kolateralit të përcaktuar nga vlerësuesit e pavarur të jashtëm që kanë kualifikim profesional dhe licencë të njohur dhe relevante me përvojë në vlerësimin e vendndodhjes dhe kategorive të ngjashme, më pak shpenzime për realizmin e shitjes. Kolaterali i rimarrë në zotërim që mbahet për qëllime qiraje ose vlerësimi të kapitalit është përfshirë në aktivet afatgjata materiale të investuara. Kolaterali i luajtshëm dhe kolaterali i paluajtshëm me çështjet që lidhen me titujt ligjorë nuk njihen si aktiv në momentin e marrjes në zotërim. Çdo humbje që rrjedh ose rivlerësimi i mësipërm regjistrohet në fitim ose humbje. Fitimet ose humbjet nga shitja e këtyre aktiveve njihen në pasqyrën e fitim humbjeve.

2. Përmbledhje e politikave kontabël (vazhdon)

Angazhimet e kredisë. Grupi merr angazhime për të siguruar dhe për të dhënë kredi. Këto angazhime janë të parevokueshme ose të revokueshme vetëm në përgjigje të një ndryshimi të pafavorshëm material. Këto angazhime fillimisht njihen me vlerën e tyre të drejtë, e cila normalisht evidentohet nga shuma e tarifave të arkëtuara. Kjo shumë amortizohet në mënyrë lineare gjatë jetëgjatësisë së angazhimit, me përjashtim të angazhimeve për të dhënë kredi, nëse është e mundur që Banka të hyjë në një marrëveshje specifike kredie dhe nuk parashikon të shesë kredisë që rezulton menjëherë pas dhënies së saj; pagesat e angazhimit të kredisë shtyhen dhe përfshihen në vlerën kontabël të huasë në momentin e njohjes fillestare. Në fund të çdo periudhe raportimi, angazhimet maten me (i) gjendjen e mbetur të paamortizuar të shumës në momentin e njohjes fillestare, plus (ii) shumën e provizionit për humbjen të përcaktuar në bazë të modelit të humbjes së pritshme të kredisë, përveçse nëse angazhimi është për të siguruar një hua me një normë interesi më poshtë se normat e tregut, rast në të cilin matja është më e lehtë se këto dy shuma. Vlera kontabël e angazhimeve të huasë përfaqëson një detyrim. Për kontratat që përfshijnë një hua dhe një angazhim të patërhequr dhe kur Banka nuk mund të dallojë ndaras humbjen e pritshme të kredisë –HPK për komponentin e kredisë së patërhequr nga komponenti i kredisë, humbja e pritshme e kredisë – HPK për angazhimin e patërhequr njihet së bashku me provizionin për humbjen e huasë. Deri në masën që humbjet e kombinuara të pritshme të kredisë tejkalojnë vlerën kontabël bruto të kredisë, ato njihen si detyrim.

Garancitë financiare. Garancitë financiare kërkojnë që Banka të bëjë pagesa të caktuara për të rimbursuar titullarin e garancisë për një humbje që lind sepse një debitor i caktuar nuk arrin të bëjë pagesën në kohën e duhur në përputhje me kushtet fillestare ose të modifikuara të një instrumenti borxhi. Garancitë financiare fillimisht njihen me vlerën e tyre të drejtë, e cila normalisht evidentohet nga shuma e tarifave të arkëtuara. Kjo shumë amortizohet në mënyrë lineare gjatë jetëgjatësisë së garancisë. Në fund të secilës periudhe raportimi, garancitë maten në nivelin më të lartë (i) të shumës së provizionit për humbjen për ekspozimin e garantuar të përcaktuar bazuar në modelin e humbjes së pritshme dhe (ii) gjendjen e mbetur të paamortizuar të shumës në momentin e njohjes fillestare. Përveç kësaj, provizionin për humbjen e pritshme të kredisë – HPK njihet për tariffat e arkëtueshme që njihen në pasqyrën e pozicionit financiar si një aktiv.

Kompensimi. Aktivet dhe detyrimet financiare kompensohen dhe vlera neto paraqitet në pasqyrën e konsoliduar të pozicionit financiar kur dhe vetëm kur Banka gëzon të drejtën ligjore për të bërë kompensimin e shumave dhe vlerave, dhe ka si qëllim likuidimin mbi bazën neto ose likuidimin e aktivitetit dhe shlyerjen e detyrimit njëkohësisht. Kjo e drejtë kompensimi (a) nuk duhet të jetë e kushtëzuar nga një ngjarje e ardhshme dhe (b) duket të jetë ligjërish e zbatueshme në të gjitha rrethanat e mëposhtme: (i) në rrjedhën normale të biznesit, (ii) në rast shkakësor/mospagimi (iii) rastet e paafetësisë paguese ose falimentimit.

Investime në prona. Mbahen nga Banka për të fituar të ardhura nga qiraja ose për vlerësimin e kapitalit, ose për të dyja qëllimet. Investimet në prona përfshijnë aktivet për përdorime në të ardhmen për qëllime investimi. Investimet në prona paraqiten me koston e tyre historike neto pasi iu është zbritur zhvlerësimi i akumuluar dhe ndonjë humbje nga zhvlerësimi. Nëse ekziston ndonjë tregues investimi në prona mund të zhvlerësohet, Banka vlerëson shumën e rikuperueshme si vlera më e lartë në përdorim dhe në vlerën e drejtë minus kostot e shitjes. Vlera kontabël neto e një investimi në pronë fshihet deri në shumën e rikuperueshme nëpërmjet një pagese në pasqyrën e të ardhurave dhe shpenzimeve për periudhën. Humbja nga zhvlerësimi e njohur në vitet e mëparshme kthehet nëse ka pasur ndonjë ndryshim të mëvonshëm në vlerësimet dhe çmuarjet

e përdorura për të përcaktuar shumën e rikuperueshme të aktivitetit. Shpenzimet e mëtejshme janë përfshirë në vlerën e mbartur të aktivitetit, ose njihen si një aktiv më vete, sipas rastit, në rast se ekzistojnë mundësi të rrisin të mirat dhe përfitimet e ardhshme ekonomike të këtij mjeti specifik në Bankë dhe shpenzimet e aktivitetit mund të maten në mënyrë të besueshme. Të gjitha riparimet e tjera dhe mirëmbajtja klasifikohen të shpenzimet operative gjatë periudhës financiare gjatë së cilës janë kryer këto shpenzime. Nëse investimi në pronë zotërohet nga pronari, ajo klasifikohet të ndërtesat dhe pajisjet. Të ardhurat e fituara nga qiraja regjistrohen në pasqyrën e të ardhurave dhe shpenzimeve për vitin në kategorinë e të ardhurave operative. Të ardhurat dhe humbjet nga ndryshimet në vlerën e drejtë të investimit në pronë regjistrohen në pasqyrën e të ardhurave dhe shpenzimeve për vitin dhe paraqiten më vete.

Ndërtesat dhe pajisjet. Paraqiten me koston e tyre historike neto pasi iu është zbritur zhvlerësimi i akumuluar dhe ndonjë humbje nga zhvlerësimi. Kostot historike përfshijnë të gjitha shpenzimet të cilat mund t'i atribuohen në mënyrë të drejtpërdrejtë blerjes së pronës dhe pajisjes. Shpenzimet e mëtejshme janë përfshirë në vlerën e mbartur të aktivitetit, ose njihen si një aktiv më vete, sipas rastit, në rast se ekzistojnë mundësi të rrisin të mirat e ardhshme ekonomike të këtij mjeti specifik në Bankë dhe shpenzimet e aktivitetit mund të maten në mënyrë të besueshme. Të gjitha riparimet e tjera dhe mirëmbajtja klasifikohen të shpenzimet operative gjatë periudhës financiare gjatë së cilës janë kryer këto shpenzime. Në fund të çdo periudhe raportimi, drejtimi i bankës vlerëson nëse ka ndonjë tregues të zhvlerësimit të ndërtesave dhe pajisjeve. Nëse ndonjë tregues i tillë ekziston, drejtimi i bankës vlerëson shumën e rikuperueshme, e cila përcaktohet si vlera më e lartë e një aktiviteti me vlerën e drejtë minus kostot për shitjen dhe vlerën e saj në përdorim. Vlera kontabël është zvogëluar në shumën e rikuperueshme dhe humbja nga zhvlerësimi njihet në pasqyrën e fitim humbjeve për vitin. Një humbje nga zhvlerësimi e njohur për një aktiv në vitet e mëparshme anulohet nëse ka pasur një ndryshim në vlerësimet dhe çmuarjet që janë përdorur për të përcaktuar vlerën e aktivitetit në përdorim ose vlerën e drejtë minus kostot për shitje. Toka dhe aktivet në ndërtim nuk zhvlerësohen. Zhvlerësimi i aktiveve realizohet duke përdorur metodën lineare sipas normave të përcaktuara për koston dhe shpenzimet për pronën dhe pajisjet gjatë kohëzgjatjes së përdorimit të tyre. Normat vjetore të zhvlerësimit përcaktohen në bazë të jetëgjatësisë së parashikuar të aktiveve të caktuara sipas tabelës që paraqitet më poshtë:

Përshkrimi	Jetëgjatësia
Ndërtesa	15-40 vjet
Përmirësime të qirasë më të shkurtra se afati ose jetëgjatësia e dobishme e kontratës	
Kompjuter, pajisje elektronike, ATM	2-8 vjet
Automjete	3-5 vjet
Mobile dhe pajisje	5-10 vjet
Aktive të tjera fikse	2-7 vjet
Toka nuk është zhvlerësuar	

Aktive jomateriale. Jomateriale përfshijnë kryesisht licencat e programeve kompjuterike të cilat kapitalizohen në bazë të kostove për blerjen e tyre dhe për përdorimin e një softueri të caktuar. Aktive afatgjata jomateriale njihen në rast se ekzistojnë mundësi të rrisin të mirat e ardhshme ekonomike të këtij mjeti specifik në Bankë dhe shpenzimet e aktivitetit mund të maten në mënyrë të besueshme. Aktive afat-gjata jomateriale maten dhe vlerësohen fillimisht me kosto. Vlera kontabël e aktiveve afat-gjata jomateriale rishikohen për zhvlerësim nëse ngjarjet ose ndryshimet e rrethanave evidentojnë se vlera e mbartur nuk mund të rikuperohet. Aktive afat-gjata jomateriale përfshijnë programet kompjuterike të cilat amortizohen duke përdorur metodën lineare të amortizimit për të gjithë jetëgjatësinë e dobishme prej dhjetë vjet.

2. Përmbledhje e politikave kontabël (vazhdon)

Qiratë

Banka vlerëson nëse një kontratë është ose përmban qira, në fillim të kontratës. Banka një të drejtën e përdorimit të aktivitetit dhe detyrimin përkatës të qirasë sa i përket të gjitha kontratave të qiramarrjes që ka qiramarrësi, përveç qirave afatshkurtra (të përcaktuara si qira me afat qiraje 12 muaj ose më pak) dhe qirave të aseteve me vlerë të ulët (të tilla si tabletat ose kompjuterët personalë, artikuj të vegjël mobilie zyre dhe telefona). Për këto qira, Banka i njeh pagesat e qirasë si shpenzime operative sipas metodës lineare për afatin e qirasë, përveç nëse metoda tjetër sistematike përfaqëson më mirë planin kohor në të cilin konsumohen përfitimet ekonomike nga aktiviteti e marra me qira.

Detyrimi i qirasë llogaritet fillimisht me vlerën aktuale të pagesave të qirasë që nuk janë paguar në datën e fillimit, duke bërë zbritjen sipas normës së nënkuptuar në qira. Nëse norma nuk mund të përcaktohet lehtësisht, banka përdor normën e saj rritëse të huamarrjes. Përgjithësisht, banka përdor si normë zbritje, normën mesatare të interesit në kreditë e biznesit.

Detyrime ndaj bankave të tjera

Shuma që janë detyrime ndaj bankave të tjera regjistrohen në momentin që banka i akordon mjetet monetare ose aktiviteti e tjera bankave të tjera. Detyrimi jo-derivativ mbartet me koston e amortizuar. Nëse Banka blen borxhin e vet, detyrimi hiqet nga pasqyra e pozicionit financiar dhe diferenca midis vlerës kontabël të pasivitetit dhe shumës së paguar është përfshirë në fitimet ose humbjet që rrjedhin nga likuidimi i borxhit.

Llogaritë e klientit

Llogaritë e klientëve janë detyrime jo-derivative ndaj individëve, klientëve institucionale ose korporatave dhe mbahen me kosto të amortizuar.

Fonde të tjera të marrë hua

Fondet e tjera të marrë hua përfshijnë kreditë e marra nga institucionet financiare ndërkombëtare. Fondet e marrë hua kontabilizohen me kosto të amortizuar.

Borxhi i varur

Borxhi i varur mund të paguhet vetëm në rast të likuidimit pasi të jenë plotësuar kërkesat e kreditorëve të tjerë më prioritet më të lartë. Borxhi i varur kontabilizohet me kosto të amortizuar.

Tatimi mbi fitimin

Tatimi mbi fitimin është paraqitur në pasqyrat financiare në përputhje me legjislacionin e miratuar në fuqi ose që do të jetë në fuqi në vijim deri në fund të periudhës së raportimit. Shpenzimet për tatimin mbi fitimin përfshijnë të drejtat tatimore afatshkurtra dhe të drejtat tatimore të shtyra dhe njihen në pasqyrën e fitim humbjes për vitin, përveçse kur njihen në pasqyrën e të ardhurave të tjera përmbledhëse ose drejtpërdrejt në kapital sepse lidhet me transaksionet që njihen gjithashtu, në të njëjtën periudhë ose në një periudhë tjetër, në të ardhura të tjera përmbledhëse ose direkt në kapital.

Tatimi afatshkurtër është shuma që pritet të paguhet ose të rimbursohet nga autoritetet tatimore në lidhje me fitimet ose humbjet e tatueshme për periudhën aktuale dhe ato të mëparshme. Fitimet ose humbjet e tatueshme bazohen në vlerësimet dhe çmuarjet nëse pasqyrat financiare janë të autorizuar përpara dorëzimit të deklaratave përkatëse tatimore. Tatimet përveç të ardhurave regjistrohen të shpenzimet administrative dhe shpenzime të tjera operative. Tatimi i shtyrë paraqitet duke përdorur metodën e pasivitetit të bilancit për humbjen nga tatimet të cilat mbarten dhe diferencat e përkohshme që lindin midis bazës tatimore të aktiveve dhe pasiveve dhe vlerave të tyre kontabël për qëllime të raportimit financiar.

Tatimi i shtyrë matet me normat e tatimit të miratuara ose në fuqi në fund të periudhës raportuese, të cilat pritet të zbatohen në periudhën kur diferencat e përkohshme do të rimerren ose humbja tatimore e mbartur do të përdoret. Të drejtat tatimore të shtyra për diferencat e përkohshme të zbritshme nga humbjet tatimore që barten regjistrohen vetëm deri në masën që është e mundur që fitimi i tatueshëm i ardhshëm të jetë i disponueshëm përkundrejt të cilit mund të përdoren zbritjet.

Pozicione tatimore të pasigurta

Pozitat tatimore të pasigurta të Bankës rishqyrtohen nga drejtimi i bankës në fund të çdo periudhe raportimi. Detyrimet regjistrohen për pozicionet e tatimit mbi fitimin të cilat përcaktohen nga drejtimi i bankës, pasi ka më shumë gjasa që të mos rezultojë në vendosjen e taksave shtesë nëse pozicionet do të kundërshtoheshin nga autoritetet tatimore.

Vlerësimi bazohet në interpretimin e ligjeve tatimore që janë miratuar ose në fuqi deri në fund të periudhës së raportimit, dhe çdo vendim gjykatë të njohur ose vendime të tjera për çështje të tilla. Detyrimet për penalitetet, interesat dhe tatimet përveç të ardhurave njihen bazuar në vlerësimin më të mirë të drejtimit të bankës së shpenzimeve të nevojshme që duhen për të shlyer detyrimet në fund të periudhës së raportimit.

Përfitimet e punonjësve

Banka operon me pagimin e kontributeve të detyrueshme të sigurimeve shoqërore të cilat gjenerojnë përfitime pensioni për punonjësit. Autoritetet lokale janë përgjegjës për përcaktimin e pragut minimal ligjor për pensionet në Shqipëri sipas një plani të përcaktuar të kontributeve për pensionin. Kontributet e Bankës në planin e pensionit paraqiten në pasqyrën e të ardhurave në momentin e pagesës.

Provizione për detyrime dhe shpenzime

Provizionet për detyrimet dhe shpenzime janë detyrime jofinanciare gjatë një kohe të pasigurt dhe në një shumë të pacaktuar. Ato përllogariten nëse Banka ka një detyrim aktual ligjor ose konstruktiv si rezultat i ngjarjeve të kaluara, dhe ka mundësi që të duhet një fluks mjetes monetare që përfshijnë përfitime ekonomike për të shlyer detyrimin dhe mund të bëhet një vlerësim i besueshëm i shumës së detyrimit.

Taksat dhe detyrimet, të tilla si tatimet përveç tatimit mbi fitimin ose tarifave rregullatore të bazuara në informacionet që lidhen me një periudhë para lindjes së detyrimit për të paguar, njihen si detyrime në momentin e ndodhjes së ngjarjes kur lind detyrimi për pagesën e taksës, siç përcaktohet nga legjislacioni që parashikon detyrimin për të paguar taksën. Nëse një taksë paguhet përpara ndodhjes së ngjarjes detyruese, ajo njihet si parapagim.

Detyrimet tregtare dhe të tjera që duhet të paguhet

Detyrimet tregtare përllogariten në momentin kur kundërpala ka përmbushur detyrimet e saj në bazë të kontratës dhe kontabilizohen me kosto të amortizuar.

Kapitali aksioner

Aksionet e zakonshme klasifikohen si kapital. Kostot rritëse që i atribuohen drejtpërdrejt emetimit të aksioneve të reja janë paraqitur në kapital si një zbritje, pa tatimin, nga të ardhurat. Çdo tejkalim i vlerës së drejtë të pagesës së marrë mbi vlerën nominale të aksioneve të emetuara regjistrohet si prim aksioni në kapital.

Devidentët për aksionet e zakonshme njihen në kapitalin në periudhën kur miratohen nga aksionerët e Bankës. Devidentët për vitin që janë deklaruar pas datës së raportimit paraqiten si ngjarje pas përfundimit të periudhës së raportimit. Raportet statutores të kontabilitetit të Bankës përbëjnë bazën për shpërndarjen e fitimit dhe përvetësimeve të tjera.

2. Përmbledhje e politikave kontabël (vazhdon)

Rezerva ligjore

Sipas Ligjit nr. 9901 datë 14.4.2008 “Për sipërmarrësit dhe shoqëritë tregtare”, neni 127, f. 49, paragrafi a, “Nga fitimi pas tatimit, i realizuar gjatë vitit financiar paraardhës, duke zbritur shpenzimet, shoqëria duhet të kalojë në rezervën ligjore, të paktën 5 për qind të kësaj vlere, derisa kjo rezervë të jetë e barabartë me 10 për qind të kapitalit të regjistruar të shoqërisë, apo me një vlerë më të lartë, të përcaktuar në statut”

Sipas Rregullores nr. 69, datë 18.12.2014, Neni 6, p.5, “Në rezervat e tjera përfshihen edhe rezervat e përgjithshme, të cilat krijohen nga banka në masën 1.25 për qind deri në 2 për qind të totalit të ekspozimeve dhe ekspozimeve të mundshme të ponderuara me rrezikun. Këto rezerva krijohen duke zbritur një të pestën e fitimit të bankës dhe përdoren lirisht nga banka me qëllim mbulimin e rreziqeve të paidentifikuara në veprimtarinë e saj dhe nuk pasqyrojnë reduktimin e vlerës së një aktivi të caktuar. Bankat, në rastet kur fondi rezervë i krijuar bie nën nivelin minimal të kërkuar, është e detyruar ta plotësojë atë brenda një afati kohor 2 (dy) vjeçar.

Transaksionet e këmbimeve valutore

Transaksionet e këmbimeve valutore janë kthyer në monedhën funksionale me kursin e këmbimit të vlefshëm në datën e transaksioneve. Aktivitetet dhe detyrimet monetare në monedhë të huaj në datën e raportimit janë këmbyer në monedhën funksionale me kursin e këmbimit zyrtar të Bankës së Shqipërisë “BSH” në datën e raportimit.

Fitimi ose humbja nga këmbimet valutore që rezultojnë nga kryerja e transaksioneve dhe nga konvertimi i mjeteve monetare dhe detyrimeve në monedhën funksionale të subjektit në kursin e këmbimit zyrtar të Bashkës së Shqipërisë njihen në pasqyrën e të fitim humbjeve për periudhën (si fitime nga këmbimi valutor pa humbjet). Konvertimi me normat në fund të vitit nuk aplikohet për zërat jo monetarë të cilët maten me koston historike.

Zërat jo-monetarë të cilët maten me vlerën e drejtë në monedhë të huaj, përfshirë investimet e kapitalit, konvertohen e kursin e këmbimit në datën e përcaktimit të vlerës së drejtë.

Efektet e ndryshimeve të kursit të këmbimit në zërat jo-monetarë që maten me vlerën e drejtë në një monedhë të huaj regjistrohen si pjesë e fitimit ose humbjes me vlerën e drejtë.

3. Vlerësime dhe gjykime kontabël kritike për zbatimin e politikave kontabël

Banka bën vlerësime dhe supozime që ndikojnë në shumat e raportuara të aktiveve dhe detyrimeve brenda vitit të ardhshëm financiar. Vlerësimet dhe gjykimet vlerësohen vazhdimisht dhe bazohen në përvojën e drejtimit të bankës dhe në faktorë të tjerë, duke përfshirë pritshmëritë e ngjarjes të ardhshme që besohet të jenë të arsyeshme sipas rrethanave. Niveli drejtues i Bankës gjithashtu bën gjykime të caktuara, përveç atyre që përfshijnë çmuarjen, në procesin e zbatimit të politikave kontabël. Vendimet që kanë efektin më të rëndësishëm në shumat e njohura në pasqyrat financiare dhe çmuarjet që mund të mundësojnë një rregullim domethënës të vlerës kontabël të aktiveve dhe detyrimeve brenda vitit të ardhshëm financiar përfshijnë:

Matja e humbjes së pritshme të kredisë - HPK. Matja e humbjes së pritshme të kredisë –HPK është një vlerësim i rëndësishëm që përfshin përcaktimin e metodologjisë, modeleve dhe regjistrimin e të dhënave. Detajet e metodologjisë së matjes së humbjes së pritshme të kredisë –HPK paraqiten në Shënimin 5. Komponentët e mëposhtëm kanë një ndikim të madh në fondin e provizioneve për humbjen e kredisë: përcaktimi i mospagesës, rritja e rrezikut – SICR, probabiliteti i vonesës (“PM”), Ekspozimi në rast mospagimi (“ENM”) dhe humbja standard e caktuar (“HNM”), si dhe modelet e

skenarëve makroekonomikë. Grupi rregullisht shqyrton dhe miraton modelet dhe të dhënat e modeleve për të zvogëluar çdo dallim midis vlerësimeve të humbjeve të pritshme dhe kredisë dhe eksperiencës aktuale të humbjes së kredisë.

Banka ka përdorur informacion mbështetës të parashikuar për matjen e humbjes së pritshme të kredisë – HPK, kryesisht një rezultat i modelit të saj të parashikimit makroekonomik. Disa sasi makroekonomike janë investiguar në lidhje me potencialin e tyre si pjesë e modelit të PM. Afatet kohore të faktorëve makroekonomikë janë marrë nga Baza e të Dhënave të Botës Ekonomike të FMN-së, veçanërisht për Shqipërinë. Në veçanti, konsiderohen të paktën sasi të mëposhtme për specifikimin e modeleve të PM-së: Rritja e produktit të brendshëm bruto, Ndryshimi në përqindje i inflacionit, Shkalla e papunësisë.

Këto sasi reflektojnë drejtpërdrejt zhvillimin e ciklit të biznesit dhe për këtë arsye janë të dhëna të vlefshme potenciale për një model kuptimplotë të PM-së. Për vlerësimin e HNM-ve në një kohë të caktuar, përfshihen disa faktorë shtesë, sepse këtu nuk duhet të modelohet vetëm rreziku i mospagesës, por edhe faktorët makroekonomikë influencues.

Ekspozimi i kredisë për linjat e kredive të rinovueshme (p.sh. kartat e kreditit, paradhëniet bankare). Për linja të caktuara kredie, ekspozimi i Bankës ndaj humbjeve të kredisë mund të zgjasë përtej periudhës maksimale kontraktuale të kredisë. Ky përjashtim zbatohet për disa produkte kredie të rinovueshme, të patërhequr dhe ku aftësia kontraktuale e Bankës për të kërkuar shlyerjen dhe anulimin e komponentit të patërhequr në praktikë nuk e kufizon ekspozimin ndaj humbjeve të rrezikut.

Për këto kredi, Banka mat humbjet e pritshme të kredisë – HPK përgjatë periudhës kur Banka është e ekspozuar ndaj rrezikut të kredisë dhe humbjet e pritshme të kredisë HPK nuk zbuten nga veprimet e administrimit të rrezikut të kredisë. Zbatimi i këtij përjashtimi kërkon gjykimin. Drejtimi i bankës ka zbatuar gjykimin e tij në identifikimin e produkteve të kredisë, si private ashtu edhe të biznesit, për të cilat zbatohet ky përjashtim. Banka ka aplikuar këtë përjashtim për kreditë me karakteristikat e mëposhtme: (a) nuk ka një afat të caktuar ose strukturë të ripagimit; (b) aftësia kontraktuale për të anuluar kontratën nuk zbatohet në praktikë si rezultat i menaxhimit të përditshëm të ekspozimit të kredisë dhe kontrata mund të anulohet vetëm kur Banka informohet mbi rritjen e rrezikut të kredisë në nivel të një linjë kredie individuale dhe (c) ekspozimet menaxhohen në mënyrë kolektive. Më tej, Banka ka zbatuar gjykimin për përcaktimin e një periudhe për matjen e humbjes së pritshme të kredisë HPK, duke përfshirë pikën fillestare dhe pikën e mbylljes së ekspozimeve.

Banka ka vlerësuar informacionin dhe përvojën historike në lidhje me: (a) periudhën gjatë së cilës Banka është e ekspozuar ndaj rrezikut të kredisë për linja të ngjashme kredie, duke përfshirë edhe ndryshimin e fundit të rëndësishëm të kredisë dhe për këtë arsye përcakton pikënisjen për vlerësimin e rritjes së rrezikut SICR (b) kohëzgjatjen e vonesës në pagesë për instrumente financiare të ngjashme pas rritjes së rrezikut SICR dhe (c) veprimet e administrimit të rrezikut të kredisë (p.sh. reduktimi ose heqja e kufijve të patërhequr), normat e parapagimit dhe faktorë të tjerë që nxisin maturitetin e pritshëm. Me zbatimin e këtyre faktorëve, banka segmenton portofolat e linjave të kredive të rinovueshme në nën-grupe dhe zbaton faktorët që janë më të rëndësishëm në bazë të të dhënave historike dhe përvojës, si dhe informacione dhe të dhëna të parashikueshme.

Rritje e ndjeshme në rrezikun e kredisë (“SICR”). Për të përcaktuar nëse ka pasur një rritje të ndjeshme të rrezikut të kredisë, Banka krahason rrezikun e një mospagimi që ndodh gjatë jetëgjatësisë së një instrumenti financiar në fund të datës së raportimit me rrezikun e mospagimit në datën e njohjes fillestare. Vlerësimi konsideron rritjen relative të rrezikut të kredisë dhe jo arritjen e një niveli

3. Vlerësime dhe gjykime kontabël kritike për zbatimin e politikave kontabël (vazhdon)

specifik rreziku kredie në fund të periudhës së raportimit. Banka i konsideron të gjitha informacionet e arsyeshme dhe mbështetëse të parashikuara pa kosto dhe përpjekje të panevojshme, të cilat përshijnë një sërë faktorësh, duke përfshirë aspektet e sjelljes së portofolave të veçanta të klientëve. Banka identifikon treguesit e sjelljes së rritjes së rrezikut të kredisë para ndodhjes së mospagesës dhe përfshin informacionin e duhur të parashikuar në vlerësimin e rrezikut të kredisë, qoftë në nivelin e një instrumenti individual ose në nivel portofoli. Referojuni Shënimit 5.

Vlerësimi i modelit të biznesit. Modeli i biznesit nxit klasifikimin e aktiveve financiare. Drejtimi i Bankës ka zbatuar gjykimin për përcaktimin e nivelit të agregimit dhe portofoleve të instrumenteve financiare gjatë kryerjes së vlerësimit të modelit të biznesit. Gjatë vlerësimit të transaksioneve të shitjeve, Banka merr në konsideratë frekuencën, kohën dhe vlerën e tyre historike, arsyet për shitjet dhe pritshmëritë për aktivitetin e shitjeve në të ardhme. Transaksionet e shitjeve që kanë për qëllim minimizimin e humbjeve të mundshme për shkak të përkeqësimit të kredisë konsiderohen konsistente me modelin e biznesit “mbaj për arkëtim”. Shitjet e tjera para maturimit, jo në lidhje me aktivitetet e administrimit të rrezikut të kredisë, janë gjithashtu në përputhje me modelin e biznesit “mbaj për arkëtim”, me kusht që ato të jenë të rralla ose të parëndësishme në vlerë, si individualisht dhe në mënyrë të agreguar. Banka vlerëson rëndësinë e transaksioneve të shitjes duke krahasuar vlerën e shitjeve me vlerën e portofolit që i nënshtrohet vlerësimit të modelit të biznesit mbi jetëgjatësinë mesatare të portofolit. Përveç kësaj, shitja e aktivitetit financiar që pritet vetëm në skenarin e rasteve të stresit ose në përgjigje të një ngjarjeje të izoluar që është jashtë kontrollit të Bankës, nuk është sistematike dhe nuk mund të parashikohen nga Banka, konsiderohet si e rastësishme në objektivin e modelit të biznesit dhe nuk ndikon në klasifikimin e aktiveve financiare përkatëse.

Modeli i biznesit “mbaj për arkëtim dhe shitje” nënkupton që asetet mbahen për të arkëtuar flukse të mjeteve monetare, por shitja është gjithashtu integrale për arritjen e objektivit të modelit të biznesit, siç janë menaxhimi i nevojave të likuiditetit, arritja e një rezultati të caktuar ose përputhja e kohëzgjatjes të aseteve financiare me kohëzgjatjen e detyrimeve që financojnë ato asete. Kategoria e mbetur përfshin ato portofola të aktiveve financiare, të cilat menaxhohen me qëllim për realizimin e flukseve monetare kryesisht nëpërmjet shitjes, si p.sh. nëse ekziston një model tregtimi. Arkëtimi i fluksit të mjeteve monetare kontraktuale shpesh është i rastësishëm për këtë model biznesi.

Vlerësimi nëse flukset e mjeteve monetare janë vetëm pagesa e principalit dhe interesit (“SPPI”). Përcaktimi nëse flukset e mjeteve monetare të një aktiviteti financiar janë vetëm pagesa e principalit dhe interesit është subjekt gjykimi.

Vlera në kohë e elementit mjete monetare mund të modifikohet, për shembull, nëse një normë interesi kontraktual rivendoset në mënyrë periodike, por frekuenca e kësaj rivendosjeje nuk përputhet me afatin e normës bazë të interesit të instrumentit të borxhit, për shembull një kredi paguan tre muaj normën ndërbankare por norma është rivendosur çdo muaj. Efekti i vlerës në kohë të modifikuar të parasë është vlerësuar duke krahasuar flukset monetare të instrumentit përkatës kundrejt instrumentit të borxhit referues me flukset e mjeteve monetare SPPI, në çdo periudhë dhe në mënyrë kumulative përgjatë jetëgjatësisë së instrumentit. Vlerësimi është bërë për të gjitha skenarët e mundshëm, duke përfshirë situatën e arsyeshme të mundshme të stresit financiar që mund të ndodhë në tregjet financiare.

Banka ka identifikuar dhe konsideruar kushtet kontraktuale që ndryshojnë kohën ose shumën e flukseve monetare kontraktuale. Kriteri SPPI është plotësuar nëse një hua mundëson shlyerjen e

hershme dhe shuma e parapagimit përfaqëson në thelb interesin kryesor dhe të përlogaritur plus një kompensim të arsyeshëm shtesë për përfundimin e kontratës para afatit. Principali i aktivitetit është vlera e drejtë në momentin e njohjes fillestare minus ripagimet në vijim të principalit, përkatësisht kështu neto të interesit të përcaktuar duke përdorur metodën e interesit efektiv. Si një përjashtim nga ky parim, standardi gjithashtu lejon instrumente me karakteristika parapagimi që plotësojnë kushtet e mëposhtme për të përmbushur SPPI: (i) aktiviteti është iniciuar me një prim ose zbritje, (ii) shuma e parapagimit përfaqëson shumën kontraktuale dhe interesin e përlogaritur dhe një kompensim të arsyeshëm shtesë për përfundimin e kontratës para afatit, dhe (iii) vlera e drejtë e tiparit të parapagimit është jomateriale në momentin e njohjes fillestar. Banka ka shqyrtuar shembuj sipas standardit dhe del në përfundimin se kushtet që rrjedhin vetëm nga legjislacioni dhe që nuk janë pjesë e kontratës, pra nëse legjislacioni ndryshon, ato nuk do të zbatohen më (të tilla si garancia në legjislacionin e disa shteteve të caktuara) nuk janë të përshtatshme për vlerësim, ndryshe nga flukset e parasë që vlerësohen si SPPI. Kontratat e kredisë së Bankës lejojnë rregullimin e normave të interesit në përgjigje të disa ndryshimeve makroekonomike ose ndryshimeve rregullatore. Niveli Drejtues i Bankës ka zbatuar gjykimin dhe vlerësoi se konkurrenca në sektorin bankar dhe aftësia praktike e huamarrësve për të rfinancuar kreditë do ta pengonin që të rivendoste normat e interesit në një nivel mbi nivelin e tregut dhe rrjedhimisht flukset monetare u vlerësuan si SPPI.

Modifikimi i aktiveve financiare. Nëse aktiviteti financiar janë modifikuar në mënyrë kontraktuale (p.sh., ringeociuar), Banka vlerëson nëse modifikimi është i konsiderueshëm dhe duhet të rezultojë në mosnjohjen e aktivitetit fillestar dhe njohjen e një aktiviteti të ri me vlerë të drejtë. Ky vlerësim bazohet kryesisht në faktorët cilësorë, të përshkruara në politikën përkatëse të kontabilitetit dhe kërkon gjykime të rëndësishme. Në veçanti, Banka zbaton gjykime për të vendosur nëse kreditë e zhvlerësuar të rinegociuara duhet të njohjen dhe nëse kreditë e reja të negociuara duhet të konsiderohen si të zhvlerësuar në momentin e njohjes fillestare. Vlerësimi i mosnjohjes varet dhe nga fakti nëse rreziqet dhe përfitimet, domethënë ndryshueshmëria e flukseve monetare të pritshme (në vend të atyre kontraktuale), ndryshojnë në pasojë e këtyre ndryshimeve. Drejtimi i Bankës vendosi që rreziqet dhe përfitimet nuk ndryshojnë si rezultat i modifikimit të këtyre kredive dhe prandaj në thelb për të gjitha modifikimet, kreditë nuk ishin subjekt mosnjohjeje dhe as nuk u riklasifikuan nga pozicioni i nivelit të zhvlerësuar.

Kolateral i rimarrë në zotërim. Për të përcaktuar vlerën neto të realizueshme për kolateralin e rimarrë në zotërim që përfshihet në inventarët brenda aktivitetit të tjerë, Banka përcakton matjen e vlerës së drejtë bazuar në raportet e vlerësuesve të jashtëm të pavarur të pronës, me kualifikime profesionale të njohura profesionale. Drejtimi i bankës ka rishikuar supozimet e vlerësuesve që bazohen në modelet e skontuara të flukseve të mjeteve monetare që përdoren për qëllime vlerësimi dhe konfirmon faktorët si pronat e ngjashme dhe/ose transaksionet e ngjashme, norma e skontimit të aplikuar janë përcaktuar në mënyrë të përshtatshme në bazë të të dhënave dhe supozimeve që janë përdorur duke vlerësuar kushtet e tregut në fund të periudhës së raportimit. Pavarësisht nga sa më sipër, drejtimi i bankës konsideron se vlerësimi i kolateralit të saj të rimarrë në zotërim aktualisht është subjekt i një shkalle më të lartë gjykimi dhe rritja e gjasave që të ardhurat reale nga një shitje mund të ndryshojnë nga vlera kontabël dhe pse rezultatet e fundit kanë treguar variacione të parëndësishme midis të ardhurave reale dhe vlerave kontabël.

Njohja e të drejtave tatimore të shtyrë mbi fitimin. Të drejtat tatimore të shtyra nuk janë njohur nga Banka pas një numër vitesh negative në aspektin e humbjeve të tatueshme dhe devijimeve të

3. Vlerësime dhe gjykime kontabël kritike për zbatimin e politikave kontabël (vazhdon)

rezultateve aktuale krahasuar me pritshmëritë e drejtimit. Për shkak të paqartësive të regjistruara në vitet e fundit, drejtimi i bankës nuk ka njohur të drejtat tatimore të shtyra deri në një situatë më të qëndrueshme me të ardhurat e tatueshme. Për shkak të paqartësive të regjistruara në vitet e fundit, drejtimi i bankës nuk ka njohur të drejtat tatimore të shtyra deri në një situatë më të qëndrueshme me të ardhurat e tatueshme.

4. Adoptimi i standardeve të reja dhe të rishikuara ndërkombëtare të raportimit financiar (SNRF)

Standardet dhe interpretimet e reja dhe të ndryshuara

Ndryshimet e reja të mëposhtme në standardet ekzistuese të nxjerra nga Bordi Ndërkombëtar i Standardeve të Kontabilitetit (BNSK) hynë në fuqi për periudhën aktuale të raportimit, por miratimi i tyre nuk ka çuar në asnjë ndryshim të politikave të kontabilitetit të bankës:

- Ndryshimet në SNRF 3 “Kombinimet e Biznesit” – Përkufizimi i Biznesit (në fuqi për kombinimet e bizneseve për të cilat data e blerjes i bie në ditën apo pas fillimit të periudhës vjetore raportuese të parë që fillon më 1 janar 2020 ose më pas dhe për blerjen që ndodhin në datën e fillimit të asaj periudhe ose më vonë).
- Ndryshimet në SNRF 9 “Instrumentet Financiare”, SNK 39 “Instrumentet Financiare: Njohja dhe Matja”, si edhe SNRF 7 “Instrumentet Financiare: Zbulimet” – Reforma në Llogaritjen e Normës së Interesit (në fuqi për periudhat vjetore që fillojnë nga 1 janari 2020 ose më vonë).
- Ndryshimet në SNK 1 “Prezantimi i Pasqyrave Financiare” dhe SNK 8 “Politikat e Kontabilitetit, Ndryshimet në Vlerësimet dhe Gabimet Kontabël” – Përkufizimi i Material (në fuqi për periudhat vjetore që fillojnë nga 1 janari 2020 ose më vonë).
- Ndryshimet në Referencat e përdorura për Kuadrin Konceptual të Standardeve SNRF (në fuqi për periudhat vjetore që fillojnë nga 1 janari 2020 ose më vonë).
- Ndikimi i aplikimit fillestar të Ndryshimeve të Konkensioneve të Qirasë të lidhura me Covid-19 në SNRF 16 (në fuqi për periudhat vjetore që fillojnë më pas majit 2020).

4.1. Standardet e nxjerra, por të cilat nuk kanë hyrë ende në fuqi dhe nuk janë miratuar në fillim

Në datën e autorizimit të këtyre pasqyrave financiare, standardet, rishikimet dhe interpretimet e mëposhtme ishin në proces nxjerrje, por ende jo në fuqi: Banka nuk ka miratuar në fillim asnjë standard, interpretim apo ndryshim tjetër që është nxjerrë, po jo ende në fuqi. Standardet e reja dhe të ndryshuara të mëposhtme nuk priten të kenë ndikim të konsiderueshëm në pasqyra financiare të bankës.

- SNRF 17 “Kontratat e Sigurimit” (në fuqi për periudhat vjetore që fillojnë nga 1 janari 2023 ose më vonë),
- Ndryshimet në SNRF 3 “Kombinimet e Biznesit” – Referencat e Kuadrin Konceptual me përmirësime të SNRF 3 (në fuqi për periudhat vjetore që fillojnë nga 1 janari 2022 ose më vonë)
- Ndryshimet në SNRF 4 “Kontratat e Sigurimit” - Zgjatja e Përfashtimeve të Përkohshme nga zbatimi i SNRF (data e përfundimit të përfashtimeve të përkohshme nga SNRF 9 ishte zgjatur në periudha vjetore që fillojnë më 1 janar 2023 ose më pas).
- Ndryshimet në SNK 1 “Prezantimi i Pasqyrave Financiare” - Klasifikimi i pasiveve si aktuale ose afatgjata (në fuqi për periudhat vjetore që fillojnë nga 1 janari 2023 ose më vonë);
- Ndryshimet në SNK 16 “Ndërtesa, tokë dhe pajisje” - Të ardhura përpara përdorimit të synuar (në fuqi për periudhat vjetore që fillojnë më 1 janar 2022 ose më pas),

- Ndryshimet në SNK 37 “Provizionet, pasive të Kushtëzuara dhe aktive të kushtëzuara” - Kontratë e vazhdueshme - Kostoja e zbatimit të kontratës (në fuqi për periudhat vjetore që fillojnë më 1 janar 2022 ose më pas)
- Ndryshimet në standarde të ndryshme për shkak të “Përmirësimeve të SNRF-së (cikli 2018 -2020)” që rezultojnë nga projekti i përmirësimit vjetor të SNRF-së (SNRF 1, SNRF 9, SNRF 16 dhe SNK 41) kryesisht për eliminimin e mospërputhjeve dhe qartësimin e formulimeve (Ndryshimet në SNRF 1, SNRF 9 dhe SNK 41 hynë në fuqi për periudhat vjetore që fillojnë më 1 janar 2022 ose më pas. Ndryshimet në SNRF 16 janë vetëm për qëllime ilustrimi, ndaj dhe nuk janë dhënë as datat e hyrjes në fuqi).

Banka ka zgjedhur të mos miratojë këto standarde, rishikime dhe interpretime në avancë të hyrjes në fuqi të tyre. Banka parashikon që miratimi i këtyre standardeve, rishikimeve dhe interpretimeve nuk do të ketë ndikim material të pasqyrat financiare të Bankës në periudhën e fillimit të aplikimit.

5. Administrimi i rrezikut financiar

Në aktivitetin normal të biznesit të saj, Banka është e ekspozuar ndaj një numri rreziqesh dhe këto aktivitete përfshijnë analizën, vlerësimin, pranimin dhe menaxhimin e disa aktiviteteve të rrezikut ose kombinimin e rreziqeve. Ndërmarrja e rrezikut është thelbësore për aktivitetin e biznesit financiar dhe rreziqet operationale janë një pasojë e paevitueshme e zhvillimit të biznesit. Qëllimi i Bankës është të arrijë një ekuilibër dhe balancë të përshtatshme midis rrezikut dhe përfuturshmërisë si dhe të minimizojë efektet e mundshme të pafavorshme në ecurinë financiare të bankës.

Politikat e bankës për administrimin e rrezikut janë hartuar në funksion të identifikimit dhe analizës së këtyre rreziqeve, përcaktimit të limiteve dhe kontroleve të përshtatshme të rrezikut për të monitoruar rreziqet dhe respektimin nëpërmjet sistemeve informatike të besueshme dhe të përditësuara. Banka rishikon në mënyrë sistematike politikat dhe sistemet për administrimin e rrezikut për të pasqyruar ndryshimet në tregje, produkte dhe zhvillimin e praktikës më të mirë.

(a) Rreziku kreditor

Banka ekspozohet ndaj rrezikut të kredisë, i cili është rreziku që si pasojë e mospërbushjes së detyrimeve të kundërpalës bën që banka të pësojë humbje financiare. Rreziku kreditor është rreziku më i rëndësishëm për aktivitetin e biznesit të bankës, për rrjedhojë drejtimi i bankës administron me kujdes ekspozimin ndaj rrezikut të kredisë. Ekspozimet e kredisë lindin kryesisht në aktivitetin e kredi-dhënies të cilat përfshijnë huaj dhe paradhënie, dhe aktiviteti investimi të cilat sjellin depozita dhe letra me vlerë të borxhit në portofolin e aktiveve të bankës.

Rreziku kreditor ekziston gjithashtu në instrumentet financiare jashtë bilancit si letër kredi, garanci dhe angazhime kredie. Administrimi dhe kontrolli i rrezikut të kredisë për huaj dhe paradhënie janë përqendruar në Departamentin e Administrimit të Rrezikut, ndërsa rreziku ndërbankar për depozitat dhe letrat me vlerë të borxhit janë përqendruar në Departamentin e Thesarit dhe Departamentin e Administrimit të Rrezikut.

Të gjitha departamentet që janë përgjegjëse për administrimin dhe kontrollin e rrezikut të kredisë, raportojnë rregullisht në Këshillin Administrativ dhe në Këshillin Drejtues.

5. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdon)

(a) Rreziku i kredisë (vazhdon)

Tabela e mëposhtme paraqet ekspozimin maksimal ndaj rrezikut të kredisë:

	31 dhjetor 2020	31 dhjetor 2019
Mjete monetare dhe llogari me Bankën Qendrore	4,515,050	1,976,980
Hua dhe paradhënie bankave dhe institucioneve të tjera financiare	3,056,956	3,014,192
Hua dhe paradhënie klientëve:		
Tregti - biznesi	10,765,721	9,579,584
Prodhim - biznesi	7,010,999	5,862,747
Bujqësi - biznesi	756,545	589,518
Transporti - biznesi	448,768	363,889
Të tjera - biznesi	4,798,438	4,128,307
Strehim - privat	1,381,809	1,499,548
Investime - private	79,818	77,856
Të tjera - private	56,104	55,931
	25,298,202	22,157,380
	31 dhjetor 2020	31 dhjetor 2019
Letra me vlerë të borxhit me VDATGJ	-	2,288,243
Letra me vlerë të borxhit me KA	1,293,444	-
Aktive të tjera financiare	369,857	266,352
Totali	1,663,301	2,554,595
Ekspozimet e rrezikut të kredisë për aktivet jashtë bilancit paraqiten si më poshtë :		
Angazhimet e huasë dhe detyrime të tjera të lidhura të kredisë	2,311,471	1,759,520
Garancitë financiare	1,287,942	985,963
Totali	3,599,413	2,745,483
Jashtë bilancit	31 dhjetor 2020	31 dhjetor 2019
Angazhimet e kredisë	2,311,471	1,759,520
Garancitë financiare	1,178,939	950,671
Letër kredi	109,003	35,292
Provizione të njohura si detyrime	(31,032)	(15,895)
Totali	3,568,381	2,729,588

Rreziku standard i kredisë nga ekspozimet e kredisë së klientëve

Diferencimi midis ekspozimeve individuale të rëndësishme dhe të parëndësishme të kredisë të orienton drejt proceseve të dallueshme kreditimi për lloje të ndryshme të ekspozimeve të kredisë-procese që kanë demonstruar në të kaluarën se sigurojnë një menaxhim efektiv të rrezikut të kredisë. Proceset dallohen kryesisht në drejtim të ndarjes së detyrave, të cilat zbatohen plotësisht për ekspozimet individuale të rëndësishme të kredisë. Pika fillestare e analizës është informacioni i mbledhur nga klienti, duke filluar nga pasqyrat financiare të audituara deri tek vetëdeklarimet. Kriteret kryesore për vendimet e ekspozimit ndaj kredisë bazohen në gjendjen financiare të klientit; në veçanti për ekspozimet individuale të parëndësishme të kredisë, të plotësuara me një rishikim të fondeve likuide dhe vlerësimin e besueshmërisë së klientit. Së fundi, kërkesat e kolateralit janë përgjithësisht më të larta për ekspozimet individuale të kredive. Si rregull i përgjithshëm, sa më i ulët të jetë ekspozimi i kredisë, aq më mbështetës është dokumentacioni i ofruar nga

klienti, aq më i shkurtër është afati i ekspozimit të kredisë, sa më i gjatë historiku i klientit me bankën dhe sa më i lartë të jetë qarkullimi i klientit me Grupin, më të ulëta do të jenë kërkesat e kolateralit.

Procesi i vendimarrjes siguron që të gjitha vendimet e kredisë për ekspozimet individualisht të rëndësishme merren nga komiteti i kredisë. Si parim i përgjithshëm, ne e konsiderojmë atë shumë të rëndësishme për të siguruar që biznesi ynë i huadhënies realizohet në bazë të udhëzimeve organizative që parashikojnë rregulla të përshtatshme që rregullojnë strukturat organizative dhe procedurat operative; përshkrimet e punës që përcaktojnë detyrat përkatëse; një ndarje të qartë të autoritetit vendimarrës; dhe një përcaktim të qartë të përgjegjësisë.

Ekspozimet e kredive në vonesë përkufizohen si ekspozime kredie për të cilat pagesat e interesit kontraktual dhe/ose pagesat e principalit janë me vonesë. Cilësia relativisht e lartë e portofolit të kredisë pasqyron zbatimin e parimeve të mësipërme të kredidhënies, rezultatet e ndjekjes së treguesve të paralajmërimit të hershëm dhe monitorimit të duhur, në veçanti të ekspozimeve individuale të kredisë. Ky është një element thelbësor i strategjisë sonë për menaxhimin e borxheve në mjedisin aktual të vështirë ekonomik që po prek klientët tanë.

Banka ndjek me rigozitet mospagimet e ekspozimeve tona të kredisë, e cila zakonisht lejon identifikimin e shpejtë të çdo pontenciali në rritje për mospagimin e ekspozimit të kredisë. Banka aplikon dhe zbaton rregulla strikte në lidhje me ekspozimet e kredive për të cilat, sipas mendimit tonë, nuk ka asnjë perspektivë reale që ekspozimi ndaj kredisë të shlyhet dhe ku zakonisht realizimi i kolateralit është përfunduar ose rezultati i procesit të realizimit është i pasigurt. Përpjekjet e bankës për rikuperimin dhe arkëtimin ndiqen nga punonjës të specializuar, zakonisht me eksperiencë në kredidhënie ose me njohuri në fushën ligjore. Efektiviteti i këtij administrimi të rreptë të rrezikut të kredisë është pasqyruar në normën krahasimisht të ulët të vonesave që pasqyron portofoli ynë i kredisë.

Cilësia e portofolit të kredisë monitorohet në mënyrë të vazhdueshme. Banka përdor tregues të brendshëm të paralajmërimit të hershëm për të identifikuar çdo rritje potenciale të rrezikut të kredisë. Një rritje e ndjeshme e rrezikut të kredisë evidentohet zakonisht gjatë analizës/monitorimit financiar të klientit ose gjatë evidentimit të ndonjë ngjarje të posaçme që tregon rritje të rrezikut. Të dyja të mundësojnë një përditësim të Klasifikimit të Rrezikut të Klientit. Nga ana tjetër, informacionet dhe të dhënat për vonesa në likuidim merren në konsideratë duke qenë se nivelet përfshijnë të gjitha ekspozimet që tejkalojnë 30 ditë vonesë. Kjo qasje nënkupton analizën gjithëpërfshirëse të burimeve të ndryshme të informacionit përfshirë analizën gjithëpërfshirëse të qëndrimit financiar të huamarrësve, informacionin për vonesa në pagesa, të dhënat mbi ngjarjet e ristrukturimit dhe perspektivat e ardhshme makroekonomike.

Matja e humbjes së pritshme të kredisë (HPK). Humbja e pritshme e kredisë HPK është një vlerë e paanshme dhe e ponderuar e probabilitetit që vlerësohet si diferenca mes flukseve monetare ndaj bankës në përputhje me kushtet kontraktuale të instrumentit financiar dhe flukseve monetare që banka pret të marrë. HPK bazohet në të gjithë informacionin e arsyeshëm dhe mbështetës që është në dispozicion pa kostot dhe përpjekjet e panevojshme në fund të çdo periudhe raportuese për ngjarjet e kaluara, kushtet aktuale dhe parashikimet e kushteve të ardhshme. Matja e humbjeve të pritshme të kredisë llogaritet duke përdorur parametrat e mëposhtëm: Ekspozimi në rast mospagimi ("ENM"), Probabiliteti i Mospagesës ("PM"), Humbja e Parashikuar ("HNM") dhe zbritet në një vlerë aktuale.

Modeli parashikon njohjen e humbjeve të pritshme të kredisë në kohën e duhur për të siguruar që shumën e humbjeve të pritshme të kredisë të njohura në çdo datë raportimi pasqyron ndryshimet

5. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdon)

Matja e humbjes së pritshme të kredisë (HPK). (vazhdon)

në rrezikun e kredisë së instrumenteve financiarë. Si i tillë, modeli është parashikues dhe zëvendëson modelin e humbjeve që kanë ndodhur për njohjes të kredive, duke njohur humbjet e kredisë që nuk janë shkaktuar domosdoshmërisht nga një ngjarje e mundshme humbjeje. Në mënyrë të veçantë, modeli trajton kërkesat e SNRF 9 për matjen e humbjeve të pritshme të kredisë bazuar në informacione të arsyeshme dhe mbështetëse që janë në dispozicion pa kosto ose përpjekje të panevojshme, duke përfshirë informacionin historik, aktual dhe informacionin e parashikuar. Ky model përcakton tri nivele të përshkruara më poshtë të bazuara në zhvillimin e rrezikut të kreditit që prej njohjes fillestare.

Niveli 1 përbën ekspozimet që nuk kanë pasur rritjet konsiderueshme të rrezikut të kredisë që prej njohjes fillestare ose kanë pasur risk të ulët kredie në datën e raportimit, duke përfshirë edhe ato të transferuara nga Niveli 2 për shkak të uljes së rrezikut të kredisë. Për këto ekspozime, humbje një vjeçare të pritshme e kredisë njihen në pasqyrën e fitim humbjeve dhe përcaktohen provigjionet për humbjen. Humbjet e pritshme një vjeçare i referohen humbjeve të pritshme të kredisë që rezultojnë nga ngjarjet e mospagesës që janë të mundshme brenda 12 muajve pas datës së raportimit.

Niveli 2 përbën ekspozimet, për të cilat rreziku kreditor është rritur ndjeshëm që prej njohjes fillestare (përveç nëse kanë risk të ulët kredie në datën e raportimit) dhe nuk ka indikacione objektive zhvlerësimi. Provigjionet për humbjen përcaktohen në një shumë të barasvlerëshme me humbjet e pritshme të kreditit përgjatë gjithë periudhës së mbetur deri në maturitet.

Niveli 3 përfshin ekspozimet që kanë prova objektive zhvlerësimi në datën e raportimit. Për këto aktive, njihen humbjet e pritshme përgjatë jetëgjatësisë. Niveli 3 përfshin edhe aktivet financiare, të cilat janë aktualisht të zhvlerësuara në njohjen fillestare në bilanc (POCI). Pavarësisht ndryshimeve të ardhshme në rrezikun e kredisë, aktive POCI mbeten në nivelin 3 deri në mosnjohje të tyre. Në dhjetor 2020 u bënë rregullime sa i përket numrit të ditëve të vonësës si kriter për përcaktimin e mospërbushjes dhe të indikatorëve për gjasat e shlyerjes së detyrimeve. Këto ndryshime u zbatuan si pjesë e futjes së përkufizimit të ndryshuar të mospagesës. Ekspozimi në rast mospagimi i ENM është një vlerësim i ekspozimit në një datë të ardhshme kur ndodh mospagesa, duke marrë në konsideratë ndryshimet e pritshme në ekspozimin pas periudhës së raportimit, duke përfshirë pagesat e principalit dhe interesit dhe tërheqjet nga kreditë e miratuara. Ekspozimi në rast mospagimi i ENM për angazhimet e kredisë vlerësohet duke përdorur Faktorin

e konvertimit të kredisë ("CCF"). CCF është një koeficient që tregon probabilitetin e konvertimit të shumave subjekt të angazhimit në një ekspozim në bilanc brenda një periudhe të paracaktuar. Drejtimi i kompanisë vlerëson se CCF-të 12 mujore dhe jetëgjatësia janë materialisht të njëjta. Probabiliteti i mospagesës është një vlerësim i mundësisë që mospagesa të ndodhë gjatë një periudhe kohe të caktuar. Humbja e parashikuar e HNM është një vlerësim i humbjes që rezulton nga mospagesa. Ajo bazohet në diferencën ndërmjet flukseve të mjeteve monetare kontraktuale që duhet të paguhet dhe atyre që kreditori do të priste të arkëtohe, duke përfshirë edhe nga çdo kolateral. Zakonisht shprehet si përqindje e ekspozimit të papaguar - ENM. Humbjet e pritshme zbriten në vlerën aktuale në fund të periudhës së raportimit. Norma e zbritjes paraqet normën efektive të interesit ("NEI") për instrumentin financiar ose një vlerë të përafërt me të.

Humbjet e pritshme të kredisë janë modeluar gjatë periudhës së jetëgjatësisë së instrumentit. Periudha e jetëgjatësisë është e barabartë me periudhën e mbetur kontraktuale deri në maturim të instrumenteve të borxhit, të cilat janë rregulluar për parapagimet e pritshme, nëse ka. Për angazhimet e huasë dhe kontratat e garancisë financiare, është periudha kontraktuale në bazë të të cilës subjekti ka një detyrim kontraktual për të dhënë kredi.

Modelet e menaxhimit dhe administrimit të humbjeve të kredisë HPK gjatë gjithë jetëgjatësisë, pra humbjet që rezultojnë nga të gjitha ngjarjet e mundshme të mospagesës gjatë periudhës së mbetur të instrumentit financiar. Humbje e pritshme e kredisë 12-muaj HPK gjatë jetëgjatësisë, që rezultojnë nga ngjarjet e mospagesës të një instrumenti financiar që janë të mundshme brenda periudhës 12 mujore pas periudhës së raportimit ose periudhës së mbetur të jetëgjatësisë së instrumentit financiar nëse është më pak se një vit. Humbjet e pritshme të kredisë HPK që vlerësohen nga drejtimi i bankës për qëllimet e këtyre pasqyrave financiare janë vlerësime dhe çmuarje për një pikë-në-kohë, dhe jo vlerësime apo çmuarje përmes ciklit që zakonisht përdoren për qëllime rregullatore. Vlerësimet dhe çmuarjet konsiderojnë informacionin e parashikuar për të ardhmen, pra humbja e pritshme e kredisë reflekton zhvillimin e ponderuar të probabilitetit të variablave kryesorë makroekonomikë që kanë ndikim në rrezikun e kredisë. Vlerësimi nëse ka pasur ose jo një rritje të konsiderueshme të rrezikut të kredisë ("SICR") nga momenti i njohjes fillestare kryhet në baza individuale. Kriteret e përdorura për të identifikuar rritjen e rrezikut SICR monitorohen dhe rishikohen në mënyrë periodike për përshtatshmërinë nga Departamenti i Rrezikut të Kredisë të Grupit. Supozimi, duke qenë se ka pasur rritje të ndjeshme të rrezikut të kredisë që nga momenti i njohjes fillestare kur aktivet financiare janë me vonesë për më shumë se 30 ditë, nuk është hedhur poshtë.

Banka gjykon dhe vlerëson se rreziku i një instrumenti financiar është rritur - SICR në rast se plotësohet një ose më shumë nga kriteret e mëposhtme sasiore, cilësore ose ndaluese.

Rreziku i kredisë rritet në mënyrë të konsiderueshme nëse evidentohet të paktën një nga ngjarjet e mëposhtme:

- klienti është në vonesë për më shumë se 30 ditë (duke përfshirë PAR 30 gjatë muajit) por më pak se 90 ditë
- përqekësim i konsiderueshëm i situatës financiare të klientit që ka sjellë përqekësimin e klasifikimit të rrezikut në 6 ose 7
- ngjarje të rristurimit standard ose në ndjekje
- shumë rristurime.
- Pas identifikimit të rritjes së rrezikut të kredisë mund të përcaktohet humbja e pritshme e kredisë.

Sistemi i Klasifikimit të Rrezikut

Sistemi i klasifikimit të rrezikut bazohet në eksperiencën shumë vjeçare në punën me klientët e vegjël dhe të mesëm dhe me njohuritë e gjera për arsyet e mospagesës. Sistemi i klasifikimit të rrezikut përbëhet nga karakteristikat cilësore dhe sasiore të çdo klienti, të cilat janë të ponderuara sipas rëndësisë dhe ndikimit të tyre në veprimtarinë e biznesit, dhe rrjedhimisht në ecurinë e ekspozimit të kredisë. Si rezultat, llogaritet një pikë përfundimtare për çdo klient që varion nga 1 në 8, ku 6 dhe 7 konsiderohen si ngjarje të rritjes së rrezikut SICR dhe 8 nënkupton shkallën më të lartë të rrezikut.

Banka përcakton rreziku standard i kredisë nga mospagesa nga ekspozimet e kredive të klientëve si rrezik i humbjeve për shkak të mospërbushjes së mundshme të detyrimeve kontraktuale që lidhen me ekspozimet e kredisë së klientit. Administrimi i rrezikut të kredisë nga mospagesa nga ekspozimet e kredive të klientëve bazohet në zbatimin e plotë të parimeve të kreditimit të bankës:

- analiza intensive e kapacitetit të borxhit të klientëve të Bankës
- dokumentimi i kujdesshëm i vlerësimeve të rrezikut të kredisë, duke siguruar që analizat e kryera mund të kuptohen nga palë të treta që kanë njohuritë e duhura
- shmangie rigoroze e borxheve të klientëve tanë
- ndërtimi i një marrëdhënieve personale dhe afatgjatë me klientin dhe mbajtja e kontaktit të rregullt
- monitorimi i ngushtë i pagesave të kredisë dhe treguesve të paralajmërimit të hershëm

5. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdon)

- realizimi i menaxhimit strikt të vonesave realizimi strikt i arkëtimit të vlerës së kolateralit në rast mospagimi
- investimi në staf të trajnuar mirë dhe shumë të motivuar
- zbatimi i proceseve të dizajnuara me kujdes dhe të dokumentuara mirë
- zbatimi rigoroz i “parimit të kontrollit të dyfishtë”.

Banka ka përafuar plotësisht përkufizimin e mospagimit me përkufizimin e aktiveve të zhvlerësuar. Përkufizimi i mospagesës që parashikohet më sipër zbatohet për të gjitha llojet e aktiveve financiare të Bankës.

Një instrument konsiderohet të mos jetë më në vonesë (pra është rregulluar) nëse nuk plotëson asnjë nga kriteret e paracaktuara për një periudhë të njëpasnjëshme prej të paktën tre muaj. Përveç plotësimin të këtyre kriterëve, banka kryen një monitorim të plotë të financiar të ekspozimeve që kanë qenë në vonesë më parë, përpara se të riklasifikojë ato si të papaguara. Niveli i humbjeve të pritshme të kredisë HPK që njihet në këto pasqyra varet nëse rreziku i kredisë së huamarrësit është rritur ndjeshëm që nga momenti i njohjes fillestare. Ky është një model me tre nivele për matjen e humbjes së pritshme të kredisë HPK. Një instrument financiar që nuk është zhvlerësuar në momentin e njohjes fillestare dhe rreziku i tij i kredisë nuk është rritur ndjeshëm që nga momenti i njohjes fillestare ka një provizion për humbjen e kredisë në bazë të humbjes së pritshme të kredisë për një periudhë 12 mujore (Niveli 1).

Nëse është identifikuar një rritje rreziku - SICR që nga momenti i njohjes fillestare, instrumenti financiar kalon në Nivelin 2, por ende nuk konsiderohet i zhvlerësuar dhe provizioni bazohet në jetëgjatësinë e humbjes së pritshme të kredisë. Nëse një instrument financiar zhvlerësohet, instrumenti financiar klasifikohet në Nivelin 3 dhe provizioni bazohet në jetëgjatësinë e humbjes së pritshme të kredisë. Pasoja e klasifikimit të një aktivi në Nivelin 3 është që subjekti nuk njihet të ardhurat nga interesi në bazë të vlerës kontabël bruto dhe zbaton normën efektive të interesit të aktivitetit për vlerën kontabël, pa humbjet e pritshme të kredisë - HPK, për llogaritjen e atë ardhurave nga interesi.

Nëse nuk ka prova dhe evidencë që kriteret e rritjes së rrezikut - SICR nuk plotësohen më vonë, instrumenti riklasifikohet në nivelin 1. Nëse një ekspozim është transferuar në Nivelin 2 bazuar në një tregues cilësor, banka monitoron nëse ky tregues vazhdon të ekzistojë ose ka ndryshuar. Banka diskuton çdo muaj, nëpërmjet komitetit të treguesve të cilësisë së aktivitetit, të gjitha rastet që janë identifikuar dhe tregojnë një rritje të rrezikut - SICR dhe në bazë të reagimit të monitorimit dhe ekzistencës së treguesve vendor për klasifikimin e duhur të ekspozimeve. Humbjet e pritshme të kredisë - HPK për asetet financiare POCI gjithmonë maten në bazë të jetëgjatësisë. Prandaj, Banka njeh vetëm ndryshimet kumulative në humbjet e pritshme të kreditit përgjatë jetëgjatësisë.

Në përgjithësi, humbja e pritshme e kredisë - HPK është shuma e shumëzimit të parametrave të mëposhtëm të rrezikut të kredisë: ENM, PM dhe HNM, të cilat janë përcaktuar sikundër është shpjeguar më sipër dhe janë zbritur në vlerën aktuale duke përdorur normën efektive të interesit të instrumentit. Humbja e pritshme e kredisë - HPK përcaktohet duke parashikuar parametrat e rrezikut të kredisë (ENM, PM dhe HNM) për çdo vit të ardhshëm gjatë periudhës së jetëgjatësisë për çdo ekspozim individual ose segment kolektiv. Këto tre komponentë shumëzohen së bashku dhe përshtaten për gjasat e mbijetesës (pra ekspozimi është shlyer ose nuk është bërë në muajin e ardhshëm). Kjo në mënyrë efektive llogarit humbjen e pritshme të kredisë - HPK për secilën periudhë të ardhshme, e cila pastaj zbritet në datën e raportimit dhe mbledhet. Norma e skontimit që përdoret për llogaritjen e humbjes së pritshme të kredisë - HPK është norma fillestare efektive e gjasit ose një vlerë e përafërt me të.

Parimet kryesore të llogaritjes së parametrave të rrezikut të kredisë. Ekspozimi në rast mospagimi i- ENM përcaktohet në bazë të profilit të pritshëm të pagesave, që ndryshon sipas llojit të produktit. Ekspozimi në rast mospagimi - ENM bazohet në ripagimet kontraktuale që duhet të paguajë kredimarrësi gjatë një periudhe 12 mujore ose jetëgjatësisë për amortizimin e produkteve dhe huatë me ripagim të menjëhershëm në një këst. Kjo gjithashtu do të rregullohet për çdo pagesë të pritshme më të madhe që kryhet nga një kredimarrës. Supozime e ripagimit para afatit ose të rifinancimit përfshihen gjithashtu në llogaritje. Për produktet e rinovueshme, Ekspozimi në rast mospagimi ENM - parashikohet duke vlerësuar gjendjen aktuale të tërhequr dhe duke i shtuar “faktorin e konvertimit të kredisë” që vlerëson tërheqjen e pritshme të limitit të mbetur deri në kohën e vonesës. Këto supozime ndryshojnë sipas llojit të produktit, përdorimit të limitit aktual dhe karakteristikave të tjera të sjelljes specifike të kredimarrësit.

Dy lloje të probabilitetit të mospagesës - PM përdoren për llogaritjen e humbjes së pritshme të kredisë HPK: Probabiliteti i mospagesës - PM 12 mujore dhe përgjatë jetëgjatësisë. Vlerësimi i probabilitetit të mospagesës -PM një vjeçare konsiston në disa hapa: 1. PiT PM mesatare për disa nëngrupe klientësh. 2. TTC PM për kategori rreziku. 3. Miratimi PiT i TTC PM për kategori rreziku. Vlerësimi i probabilitetit të mospagesës -PM 12 mujore bazohet në të dhënat më të fundit të disponueshme historike të vlefshme dhe përshtatet për informacione mbështetëse për të ardhmen nëse është e përshtatshme. Probabiliteti i mospagesës

-PM përgjatë jetëgjatësisë paraqet probabilitetin e mospagesës që ndodh gjatë jetëgjatësisë së mbetur të instrumentit financiar dhe është një shumë e: Probabiliteti i mospagesës - PM 12 mujore përgjatë jetëgjatësisë së instrumentit.

Humbja e parashikuar - HNM përfaqëson pritshmërinë e Bankës për shkallën e humbjes nga një ekspozim i papaguar. Humbja e parashikuar - HNM varion nga lloji i kundërpalës, lloji dhe koha e paraqitjes së kërkesës, si dhe disponueshmëria e kolateralit ose garancia tjetër e kredisë.

HNM llogaritet në mënyrë kolektive bazuar në statistikat më të fundit të rikuperimit të vëzhgimeve të mospagesave historike.

Ashtu si me çdo parashikim ekonomik, projeksionet dhe gjasat e ndodhjes janë subjekt i një shkalle të lartë pasigurie, prandaj rezultatet aktuale mund të jenë dukshëm të ndryshme nga rezultatet e parashikuara. Banka i konsideron këto parashikime që të përfaqësojnë vlerësimin e saj më të mirë të rezultateve të mundshme dhe ka analizuar mënyrat jolineare dhe asimetritë brenda portofolive të ndryshme të Bankës për të përcaktuar që skenarët e zgjedhur janë përfaqësuesit e duhur të gamës së skenarëve të mundshëm.

Banka rishikon rregullisht metodologjinë dhe supozimet e saj për të zvogëluar çdo diferencë midis çmuarjeve dhe humbjes aktuale të kredisë. Ky testim mbështetës kryhet të paktën një herë në vit.

Rezultatet e testimit mbështetës të metodologjisë së matjes së humbjes së pritshme të kredisë - HPK i komunikohen Drejtimit të Bankës dhe hapat e mëtejshëm për modifikimin e modeleve dhe supozimeve përcaktohen pas diskutimeve midis personave të autorizuar.

Rreziku i tregut

Rreziku i tregut është rreziku që ndryshimet në çmimet e tregut, si norma e interesit, çmimet e kapitalit, kurset e këmbimit të

monedhave të huaja dhe shtrirjen (spread-in) e kredisë (jo të lidhura me ndryshime të gjendjes së debitorit/kreditorit) do të ndikojnë fitimet e Bankës ose vlerën e mbajtjes së instrumenteve financiare. Objektivi i menaxhimit të rrezikut të tregut është të menaxhojë dhe të kontrollojë ekspozimet ndaj rrezikut të tregut brenda parametrave të pranueshëm, duke maksimizuar kthimin mbi rrezikun.

5. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdon)

Rreziku i këmbimit valutor

Rreziku i kursit të këmbimit specifikon rrezikun e efekteve negative në rezultatet financiare të një institucioni të shkaktuar nga ndryshimi i normave të kursit të këmbimit, të cilat janë: 1. Rreziku i monedhës së pasqyrës së të ardhurave të Bankës; 2. Rreziku i monedhës së mjaftueshmërisë së kapitalit; 3. Rreziku i investimeve në monedhë të huaj (jo i aplikueshëm për Bankën).

Në parim, Banka nuk angazhohet në tregtimin e pronave dhe nuk hyn në ndonjë pozicion spekulativ në tregjet valutore me qëllim të gjenerimit të të ardhurave shtesë potenciale. Prandaj, Banka është rreptësisht një institucion kredie jo-tregtare. Banka synon të mbyllë pozicionet valutore dhe të sigurojë që pozicioni i hapur i monedhës të mbetet në kufijtë konservator në çdo kohë.

Politika për Administrimin e Rrezikut të Këmbimit valutor dhe Rregullorja e Bankës Qendror për Administrimin e Rrezikut të Pozicionit të Hapur Valutor, kufizojnë rrezikun e këmbimit valutor duke përcaktuar kufijtë dhe faktorët e raportimit për pozicionet e hapura valutore në lidhje me kapitalin rregullator. Ndryshimet në kufijtë dhe faktorët e raportimit në politikë mund të bëhen vetëm nga Komiteti i Aktiveve dhe Pasiveve të Grupit (PC Group ALCO) dhe Komiteti i Administrimit të Rrezikut të Grupit. Respektimi i limiteve të aprovuara të OCP-së rishikohet dhe monitorohet rregullisht nga Departamenti i Administrimit të Rrezikut. Normat zyrtare të këmbimit valutor për monedhat kryesore që përdoren në konvertimin e zërave të bilancit në valutë të huaj janë si më poshtë (në lekë):

	2020	2019
USD	100.84	108.64
EUR	123.70	121.77
GBP	137.93	143.00
CHF	114.46	112.30
CNY	15.42	15.61

Tabela e mëposhtme paraqet në mënyrë të përbledhur aktivet dhe detyrimet e Bankës në monedhë të huaj më 31 dhjetor 2020 dhe 2019, këmbysa në Lekë 'ooo.

31 dhjetor 2020	LEK	EUR	USD	Tjetër	Totali
Aktivet					
Mjete monetare dhe llogari me Bankën Qendrore	1,775,406	2,573,932	165,712	-	4,515,050
Hua dhe paradhënie bankave	299,984	2,090,898	662,431	3,643	3,056,956
Letra me vlerë me kosto të amortizuar (KA)	1,293,444	-	-	-	1,293,444
Hua dhe paradhënie klientëve	11,697,107	12,971,834	629,261	-	25,298,202
Aktive të tjera financiare	117,558	223,411	28,888	-	369,857
Totali i aktiveve financiare	15,183,499	17,860,075	1,486,292	3,643	34,533,509
Pozicioni valutor i hapur (aktivet)	-	18,555	5,564	-	24,119
Detyrimet					
Detyrime ndaj bankave	100,141	3,975,399	-	-	4,075,540
Detyrime ndaj klientëve	12,174,542	10,245,387	1,500,287	1,827	23,922,043
Fonde të tjera të marra hua	200,006	2,911,640	-	-	3,111,646
Detyrime të tjera financiare	101,403	85,927	4,580	6	191,916
Borxhi i varur	-	878,950	-	-	878,950
Totali i detyrimeve financiare	12,576,092	18,097,303	1,504,867	1,833	32,180,095
Pozicioni valutor i hapur (Detyrimet)	18,578	5,567	-	-	24,145
Pozicioni valutor në bilanc, neto	2,588,829	(224,240)	(13,011)	1,810	2,353,388
Angazhimet dhe garancitë jashtë bilancit	1,515,485	1,931,465	152,463	-	3,599,413
Angazhimet e kredisë	1,118,333	1,106,798	86,340	-	2,311,471
Jashtë bilancit - letër kreditë	-	109,003	-	-	109,003
Jashtë bilancit - garancitë bankare	397,152	715,664	66,123	-	1,178,939
Totali i angazhimeve të kredisë	1,515,485	1,931,465	152,463	-	3,599,413

5. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdon)

31 dhjetor 2019	LEK	EUR	USD	Tjetër	Totali
Aktivet					
Mjete monetare dhe llogari me Bankën Qendrore	1,403,718	1,570,576	196,014	-	3,170,308
Hua dhe paradhënie bankave	-	2,613,043	399,130	2,019	3,014,192
Letra me vlerë të borxhit me VDATGJ.	2,288,243	-	-	-	2,288,243
Hua dhe paradhënie klientëve	9,619,539	11,969,005	568,836	-	22,157,380
Aktive të tjera financiare	63,414	173,038	29,900	-	266,352
Totali i aktiveve financiare	13,374,914	16,325,662	1,193,880	2,019	30,896,475
Pozicioni valutor i hapur (aktivet)	-	-	9,743	-	9,743
Detyrimet					
Detyrime ndaj bankave	2,307	3,315,936	108,650	-	3,426,893
Detyrime ndaj klientëve	11,056,968	9,425,247	1,056,324	2,150	21,540,689
Fonde të tjera të marra hua	-	2,942,902	-	-	2,942,902
Detyrime të tjera financiare	62,715	76,057	32,027	51	170,850
Borxhi i varur	-	865,376	-	-	865,376
Totali i detyrimeve financiare	11,121,990	16,625,518	1,197,001	2,201	28,946,710
Pozicioni valutor i hapur (Detyrimet)	-	9,742	-	-	9,742
Pozicioni valutor në bilanc, neto	2,252,924	(299,856)	(3,121)	(182)	(1,949,765)
Angazhimet dhe garancitë jashtë bilancit					
Angazhimet e kredisë	723,013	989,985	46,522	-	1,759,520
Jashtë bilancit - letër kreditë	-	32,196	3,096	-	35,292
Jashtë bilancit - garancitë bankare	522,306	363,181	65,184	-	950,671
Totali i angazhimeve të kredisë	1,245,319	1,385,362	114,802	-	2,745,483

Analiza e ndjeshmërisë së Bankës merr në konsideratë lëvizjet historike të kurseve të këmbimit për një periudhë 10 vjeçare në LEK kundrejt monedhave të huaja, Euro dhe USD. Në vijim të goditjeve të llogaritura historike dhe ndikimit përkatës financiar në bazë të pozicioneve të hapura valutore të Bankës, ndjeshmëria ndaj rrezikut

të kursit të këmbimit matet dhe raportohet tek drejtuesit kryesor dhe përfshihet në llogaritjet ICAAP. Kjo analizë bazohet në metodat statistikore dhe paraqet vlerësimin efekteve të drejtimit të bankës për ndryshimet e arsyeshme të mundshëm të kursit të këmbimit.

Llogaritja e kapitalit ekonomik të nevojshëm për të mbuluar rrezikun e këmbimit valutor tregon ndikimin që një goditje historike ekstreme e kursit të këmbimit do të kishte në bankë duke pasur parasysh ekspozimin e rrezikut aktual të këmbimit valutor. Llogaritja e ndikimit të tillë në bazë të të dhënave më 31 dhjetor 2020 dhe 31 dhjetor 2019 (sipas skenarit standard) paraqitet si më poshtëm:

Efekti në fitim ose humbje				
Monedha	Goditjet historike 2020	Goditjet historike 2019	31 dhjetor 2020	31 dhjetor 2019
EUR	0.29%	2.21%	(274)	(2,749)
USD	28.40%	-5.29%	(4,172)	139
Totali			(4,446)	(2,610)

Goditja e kursit të këmbimit përcaktohet si më poshtë:

- Për një periudhë prej dhjetë vjetësh, listohen kurset ditore të këmbimit për secilin çift palë të monedhave. Çiftet e monedhave janë monedha funksionale të bankës (LEK) kundrejt secilës prej monedhave të huaja të OCP të bankës. Ndryshimi i vjetër (pra periudha e mbajtjes = një vit) identifikohet si lëvizje, e shprehur në përqindje, të kursit të këmbimit të secilës prej monedhave të huaja.
- Ndikimi i fitimit ose humbjes për çdo OCP të bankës llogaritet për çdo ndryshim të njëkohshëm nga viti në vit (duke shumëzuar për çdo monedhë OCP me çdo ndryshim të kursit të këmbimit çdo vit).

- Janë marrë lëvizjet e njëkohshme të kursit të këmbimit valutor të të gjitha monedhave që çojnë në ndikimin më të madh të humbjeve të agregatit 1 në përqindje.

Kapitali ekonomik i nevojshëm për të mbuluar rrezikun e monedhës merret duke shumëzuar secilin OCP me goditjen e kursit përkatës të kursit të këmbimit dhe këto rezultate janë agreguar, pra ndikimet pozitive dhe negative janë netuar.

Rreziku u normës së interesit

Rreziku u normës së interesit specifikon rrezikun që lëvizjet në normat e interesit të tregut do të ndikojnë negativisht në vlerën ekonomike të Bankës dhe në të ardhurat e saj nga interesi dhe eventualisht në kapital. Ndryshimet në normat e interesit të tregut mund të prekin bankën direkt, në aspektin e pozicioneve të bilancit të indeksuar sipas normave referencë të tregut (d.m.th. huat e klientëve me norma interesi variabël të indeksuara me TRIBOR 12M, me norma Bono Thesari 12M dhe LIBOR 12M, ose fonde të huazuara në EUR të indeksuara me EURIBOR 6M dhe 12M). Edhe pozicione të tjera mund të preken, në varësi të vendimit për vendosjen e çmimi, vendim ky që pasqyron dinamikën e tregut.

Banka nuk synon të gjenerojë fitime nëpërmjet spekulimeve në tregun e normave të interesit. Përkundrazi, ajo synon të sigurojë që struktura e normës së interesit të jetë e balancuar në mënyrë të mjaftueshme për të gjitha afatet e maturimit duke qëndruar brenda kufijve të përcaktuar në Politikën për Administrimin e Rrezikut të Interesit dhe në Udhëzimin e Bankës Qendrore për Administrimin e Rrezikut të Normës së Interesit. Banka e arrin këto duke përshtatur profilet e riçmimit midis aktiveve dhe detyrimeve. Për të monitoruar ndryshimet në normën e interesit, Banka përdor analizën gap të çmimeve dhe identifikon impaktin mbi vlerën ekonomike (perspektiva afatgjatë) dhe ndikimin në të ardhurat (perspektivë afatshkurtër) që rrjedhin nga një goditje një herë (ndryshimi paralel i kurbës së yield-it) mjaft e lartë për të mbuluar skenarë të ndryshëm të luhatjeve të kurbës së yield-eve; kjo bëhet për të gjitha monedhat përkatëse të rrezikut të normës së interesit. Duke vlerësuar të dy treguesit njëkohësisht, mundësohet përcaktimi i plotë i objektivit të ekspozimit ndaj rrezikut të normës së interesit.

5. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdon)

Duke marrë parasysh strukturat e aktiveve dhe detyrimeve të përcaktuara në LEK, EURO dhe USD më 31 dhjetor 2020 dhe 2019, si dhe duke supozuar një zhvendosje paralele të normave të interesit në aktivet dhe detyrimet e ndjeshme ndaj normës së interesit, profili i rrezikut të normës së interesit të Bankës paraqitet si më poshtë:

GAP-i ndjeshmërisë së interesit në LEK									
Në 31 dhjetor 2020		Deri në 1 muaj	1-6 muaj	6-12 muaj	1-2 vjet	2-5 vjet	Më shumë se 5 vjet	Totali i ndjeshëm ndaj interesit	Jo i ndjeshëm ndaj interesit
Aktivët									
Arka		-	-	-	-	-	-	-	758,432
Llogari me bankën qendrore		1,018,209	-	-	-	-	-	1,018,209	-
Llogari rrjedhëse me bankat		-	-	-	-	-	-	-	-
Bono thesari dhe tituj të treg.	Fixed	-	1,293,978	-	-	-	-	1,293,978	(534)
	Var.	-	-	-	-	-	-	-	-
Depozita me afat të bankave		300,000	-	-	-	-	-	300,000	-
Hua dhe paradhënie klientëve	Fixed	675,375	2,059,280	3,229,747	1,710,457	2,655,234	1,133,543	11,463,636	-
	Var.	42,424	397,393	462,419	-	-	-	902,237	-
Aktive të tjera financiare		-	-	-	-	-	-	-	204,439
Aktive gjithsej		2,036,008	3,750,651	3,692,167	1,710,457	2,655,234	1,133,543	14,978,060	962,337
Detyrimet									
Llogari rrjedhëse nga banka		-	-	-	-	-	-	-	-
Llogari rrjedhëse nga klientët		1,970,266	-	-	-	-	-	1,970,266	3,623,165
Depozita nga klientët		29,317	1,601,668	2,474,247	1,807,999	569,886	22,390	6,505,507	-
Hua dhe borxhi i varur	Fixed	300,000	-	-	-	-	-	300,000	-
	Var.	-	-	-	-	-	-	-	-
Detyrime të tjera financiare		-	-	-	-	-	-	-	3,414,721
Detyrime gjithsej		2,299,583	1,601,668	2,474,247	1,807,999	569,886	22,390	8,775,773	7,037,886
Pozicioni i hapur i gap-it të ndjeshmërisë së NI		(263,576)	2,148,983	1,217,919	(97,542)	2,085,348	1,111,153	6,202,286	(6,075,549)
GAP-i ndjeshmërisë së interesit në EURO									
Në 31 dhjetor 2020		Deri në 1 muaj	1-6 muaj	6-12 muaj	1-2 vjet	2-5 vjet	Më shumë se 5 vjet	Totali i ndjeshëm ndaj interesit	Jo i ndjeshëm ndaj interesit
Aktivët									
Arka		-	-	-	-	-	-	-	436,380
Llogari me bankën qendrore		2,139,757	-	-	-	-	-	2,139,757	-
Llogari rrjedhëse me bankat		2,057,341	-	-	-	-	-	2,057,341	37,200
Bono thesari dhe tituj të treg.	Fixed	-	-	-	-	-	-	-	-
	Var.	-	-	-	-	-	-	-	-
Depozita me afat të bankave		-	-	-	-	-	-	-	-
Hua dhe paradhënie klientëve	Fixed	815,568	2,039,125	3,069,108	1,989,222	3,004,755	1,584,482	12,502,260	-
	Var.	249,923	502,954	406,839	-	-	-	1,159,716	-
Aktive të tjera financiare		-	-	-	-	-	-	-	(316,470)
Aktive gjithsej		5,262,590	2,542,079	3,475,947	1,989,222	3,004,755	1,584,482	17,859,075	157,109
Detyrimet									
Llogari rrjedhëse nga banka		-	-	-	-	-	-	-	-
Llogari rrjedhëse nga klientët		2,174,528	-	-	-	-	-	2,174,528	4,641,250
Depozita nga klientët		33,523	985,043	1,860,077	342,154	151,656	85,600	3,458,053	-
Hua dhe borxhi i varur	Fixed	247,400	556,650	1,669,950	1,546,250	1,979,200	-	5,999,450	-
	Var.	-	1,731,800	-	-	-	-	1,731,800	-
Detyrime të tjera financiare		-	-	-	-	-	-	-	121,607
Detyrime gjithsej		2,455,451	3,273,493	3,530,027	1,888,404	2,130,856	85,600	13,363,831	4,762,856
Pozicioni i hapur i gap-it të ndjeshmërisë së NI		2,807,140	(731,414)	(54,079)	100,818	873,898	1,498,882	4,495,244	(4,605,747)

5. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdon)

GAP-i ndjeshmërisë së interesit në USD

Në 31 dhjetor 2020		Deri në 1 muaj	1-6 muaj	6-12 muaj	1-2 vjet	2-5 vjet	Më shumë se 5 vjet	Totali i ndjeshëm ndaj interesit	Jo i ndjeshëm ndaj interesit
Aktivët									
Mjete monetare dhe ekuivalente të saj		-	-	-	-	-	-	-	22,709
Llogari me bankën qendrore		137,234	-	-	-	-	-	137,234	6,012
Llogari rrjedhëse me bankat		430,502	-	-	-	-	-	430,502	-
Bono thesari dhe tituj të treg.	Fixed	-	-	-	-	-	-	-	-
	Var.	-	-	-	-	-	-	-	-
Depozita me afat të bankave		231,932	-	-	-	-	-	231,932	-
Hua dhe paradhënie klientëve	Fixed	12,920	56,717	306,091	42,655	91,391	123,996	633,769	-
	Var.	-	-	16,828	-	-	-	16,828	-
Aktive të tjera financiare		-	-	-	-	-	-	-	11,279
Aktive gjithsej		812,588	56,717	322,919	42,655	91,391	123,996	1,450,265	39,999
Detyrimet									
Llogari rrjedhëse nga banka		-	-	-	-	-	-	-	-
Llogari rrjedhëse nga klientët		261,617	-	-	-	-	-	261,617	519,400
Depozita nga klientët		3,464	202,992	241,339	33,646	234,535	-	715,976	-
Hua dhe borxhi i varur	Fixed	-	-	-	-	-	-	-	-
	Var.	-	-	-	-	-	-	-	-
Detyrime të tjera financiare		-	-	-	-	-	-	-	9,506
Detyrime gjithsej		265,081	202,992	241,339	33,646	234,535	-	977,593	528,906
Pozicioni i hapur i gap-it të ndjeshmërisë së NI		547,507	(146,275)	81,580	9,009	(143,144)	123,996	472,673	(488,907)

GAP-i ndjeshmërisë së interesit në LEK

Më 31 dhjetor 2019		Deri në 1 muaj	1-6 muaj	6-12 muaj	1-2 vjet	2-5 vjet	Më shumë se 5 vjet	Totali i ndjeshëm ndaj interesit	Jo i ndjeshëm ndaj interesit
Aktivët									
Mjete monetare dhe ekuivalente të saj		-	-	-	-	-	-	-	708,481
Llogari me bankën qendrore		623,358	-	-	-	-	-	623,358	72,889
Llogari rrjedhëse me bankat		-	-	-	-	-	-	-	-
Bono thesari dhe tituj të treg.	Fixed	100,000	1,354,030	845,970	-	-	-	2,300,000	(11,758)
	Var.	-	-	-	-	-	-	-	-
Depozita me afat të bankave		-	-	-	-	-	-	-	-
Hua dhe paradhënie klientëve	Fixed	636,101	2,071,413	1,960,321	1,356,065	2,115,678	1,009,829	9,149,407	-
	Var.	94,209	298,061	679,639	-	-	-	1,071,909	-
Aktive të tjera financiare		-	-	-	-	-	-	-	389,590
Aktive gjithsej		1,453,668	3,723,504	3,485,930	1,356,065	2,115,678	1,009,829	13,144,674	1,159,202
Detyrimet									
Llogari rrjedhëse nga banka		-	-	-	-	-	-	-	2,307
Llogari rrjedhëse nga klientët		1,266,622	-	-	-	-	-	1,266,622	2,902,660
Depozita nga klientët		-	-	-	-	-	-	-	-
Hua dhe borxhi i varur		538	2,144,235	2,087,075	1,821,542	738,692	-	6,792,082	-
	Fixed	-	-	-	-	-	-	-	-
Detyrime të tjera financiare	Var.	-	-	-	-	-	-	-	-
Detyrime gjithsej		1,267,160	2,144,235	2,087,075	1,821,542	738,692	-	8,058,704	6,092,633
Pozicioni i hapur i gap-it të ndjeshmërisë së NI		186,508	1,579,269	1,398,855	(465,477)	1,376,986	1,009,829	5,085,970	(4,933,431)

5. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdon)

GAP-i ndjeshmërisë së interesit në EURO									
Më 31 dhjetor 2019		Deri në 1 muaj	1-6 muaj	6-12 muaj	1-2 vjet	2-5 vjet	Më shumë se 5 vjet	Totali i ndjeshëm ndaj interesit	Jo i ndjeshëm ndaj interesit
Aktivët									
Mjete monetare dhe ekuivalente të saj		-	-	-	-	-	-	-	426,644
Llogari me bankën qendrore		1,145,783	-	-	-	-	-	1,145,783	
Llogari rrjedhëse me bankat		1,997,977	-	-	-	-	-	1,997,977	617,086
Bono thesari dhe tituj të treg.	Fixed	-	-	-	-	-	-	-	-
	Var.	-	-	-	-	-	-	-	-
Depozita me afat të bankave		-	-	-	-	-	-	-	-
Hua dhe paradhënie klientëve	Fixed	897,721	2,517,619	2,220,967	1,681,442	2,540,118	1,512,493	11,370,360	-
	Var.	91,950	702,872	456,272	-	-	-	1,251,094	-
Aktive të tjera financiare		-	-	-	-	-	-	-	(305,748)
Aktive gjithsej		4,133,431	3,220,491	2,677,239	1,681,442	2,540,118	1,512,493	15,765,214	737,982
Detyrimet									
Llogari rrjedhëse nga banka		-	-	-	-	-	-	-	11,468
Llogari rrjedhëse nga klientët		1,694,246	-	-	-	-	-	1,694,246	4,337,025
Depozita nga klientët		481	673,087	1,944,345	389,725	332,059	84,137	3,423,833	-
Hua dhe borxhi i varur	Fixed	791,505	1,035,045	1,217,700		2,313,630		5,357,880	-
	Var.		1,704,780					1,704,780	-
Detyrime të tjera financiare		-	-	-	-	-	-	-	115,999
Detyrime gjithsej		2,486,232	3,412,912	3,162,045	389,725	2,645,689	84,137	12,180,739	4,464,492
Pozicioni i hapur i gap-it të ndjeshmërisë së NI		1,647,199	(192,421)	(484,806)	1,291,717	(105,571)	1,428,356	3,584,475	(3,726,510)
GAP-i ndjeshmërisë së interesit në USD									
Më 31 dhjetor 2019		Deri në 1 muaj	1-6 muaj	6-12 muaj	1-2 vjet	2-5 vjet	Më shumë se 5 vjet	Totali i ndjeshëm ndaj interesit	Jo i ndjeshëm ndaj interesit
Aktivët									
Mjete monetare dhe të ngjashme		-	-	-	-	-	-	-	58,203
Llogari me bankën qendrore		134,560	-	-	-	-	-	134,560	3,469
Llogari rrjedhëse me bankat		399,130	-	-	-	-	-	399,130	
Bono thesari dhe tituj të treg.	Fixed	-	-	-	-	-	-	-	-
	Var.	-	-	-	-	-	-	-	-
Depozita me afat të bankave		-	-	-	-	-	-	-	-
Hua dhe paradhënie klientëve	Fixed	46,902	115,069	332,163	42,835	17,331	912	555,212	-
	Var.	12,822	4,882	7,288				24,992	-
Aktive të tjera financiare		-	-	-	-	-	-	-	11,662
Aktive gjithsej		593,414	119,951	339,451	42,835	17,331	912	1,113,894	73,335
Detyrimet									
Llogari rrjedhëse nga banka		108,640	-	-	-	-	-	108,640	-
Llogari rrjedhëse nga klientët		165,188	-	-	-	-	-	165,188	265,172
Depozita nga klientët		134	274,137	279,919	28,073	41,428	-	623,692	-
Hua dhe borxhi i varur	Fixed	-	-	-	-	-	-	-	-
	Var.	-	-	-	-	-	-	-	-
Detyrime të tjera financiare		-	-	-	-	-	-	-	35,042
Detyrime gjithsej		273,962	274,137	279,919	28,073	41,428	-	897,520	300,214
Pozicioni i hapur i gap-it të ndjeshmërisë së NI		319,452	(154,186)	59,532	14,762	(24,097)	912	216,374	(226,879)

Analiza dhe përlogaritjet bëhen për të përcaktuar nga ana sasiore efektin e lëvizjeve të normave të interesit në vlerën ekonomike dhe fitimet e interesit për periudhën kohore 12-mujore dhe, rrjedhimisht, për të analizuar dhe lehtësuar risqet përkatëse, duke përmirësuar

5. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdon)

strukturën e çmimeve, kur kjo është e mundur. Duke marrë në konsideratë strukturat e aktivitetit dhe detyrimeve në EURO dhe USD më 31 dhjetor 2020 dhe 2019, si dhe duke supozuar një ndryshim paralel të normës së interesit për +/-200 bp dhe 100 bp në aktivet dhe detyrimet që janë të ndjeshme ndaj normës së interesit, profili i rrezikut të normës së interesit të Bankës paraqitet si më poshtë, në bazë të efekteve të fitimeve të interesit, ku shifrat negative paraqesin humbjet e mundshme dhe rënien e kapitalit neto.

Efekti i parashikuar i të ardhurave	2020		2019	
	200 bp	100 bp	200 bp	100 bp
Ndryshimi: normat e tregut në LEK	45,589	22,795	38,055	19,028
Ndryshimi: normat e tregut në EUR	54,410	27,205	33,854	16,927
Ndryshimi: normat e tregut në USD	10,937	5,469	5,306	2,653
Efekti gjithsej (me taksa)	110,936	55,468	77,216	38,608
Si % e kapitalit	2.74%	1.37%	2.00%	1.00%

Rreziku i likuiditetit

Rreziku i likuiditetit është përcaktuar si paaftësia e mundshme e bankës për të përmbushur plotësisht ose në kohë detyrimet aktuale dhe të ardhshme të saj. Prandaj banka duhet të ruajë në çdo kohë fonde të mjaftueshme likuide për të plotësuar detyrimet e saj, edhe në rrethana potenciale të jashtëzakonshme. Administrimi i rrezikut të likuiditetit përfshin edhe perspektivën afatgjatë (strukture), të përcaktuar si rreziku i likuiditetit. Rreziku i likuiditetit është gjithashtu rreziku që financimi shtesë nuk mund të merret, ose mund të rimerret në norma interesi tregu më të larta. Ai mund të shkaktohet nga çrregullimi i tregut ose përkeqësimi i huas e cila mund të bëjë që disa fonde financimi mos të jenë të disponueshme. Për të zbutur dhe zvogëluar rrezikun e likuiditetit, Banka diversifikon burimet e financimit dhe administron aktivet me kujdes likuiditeti, duke ruajtur një gjendje mjete monetare dhe të ngjashme të mjaftueshme për të plotësuar kërkesat e menjëhershme për përmbushje detyrimi.

Banka synon të ruajë pozitiv gap-in e maturimit kumulativ të pritshëm, për të paktën në një periudhë 90 ditore (periudha e mbijetesës 90 ditore, është një limit për skenarin standard dhe parashikim për skenarët e zgjatur, siç përcaktohet në Politikën e Administrimit të Likuiditetit). Në dhjetor 2020, periudha e mbijetesës së Bankës për të gjitha monedhat llogaritet në total mbi 360 ditë.

Tabela e mëposhtme paraqet aktivet dhe detyrimet financiare sipas maturimit kontraktor në datën e raportimit, ose sipas maturitetit të pritshëm

31 dhjetor 2020	Kërkesa dhe më pak se 1 muaj	Nga 1 deri në 6 muaj	Nga 6 deri në 12 muaj	Nga 12 muaj deri në 5 vjet	Mbi 5 vjet	Totali
Aktivët						
Mjete monetare dhe ekuivalente të saj	4,515,050	-	-	-	-	4,515,050
Letra me vlerë të borxhit me KA.	-	1,293,978	--	-	-	1,293,978
Hua dhe paradhënie klientëve	440,631	2,334,256	4,885,113	9,783,389	7,854,813	25,298,202
Letra me vlerë të borxhit me VDATGJ	-	-	-	-	-	-
Aktive të tjera financiare	369,857	-	-	-	-	369,857
Totali	5,325,538	3,628,234	4,885,113	9,783,389	7,854,813	31,477,087
Detyrimet						
Detyrime ndaj bankave të tjera	735,639	556,650	1,669,950	1,113,300	-	4,075,539
Llogaritë e klientit - Private	6,625,997	2,099,020	3,672,724	2,545,058	-	14,942,799
Llogaritë e klientit - Biznes	7,186,630	233,968	1,011,097	547,548	-	8,979,243
Fonde të tjera të marra hua	200,006	-	-	2,923,878	-	3,123,884
Borxhi i varur	-	13,050	-	-	865,900	878,950
Angazhimet e kredisë bruto	2,311,471	-	-	-	--	2,311,471
Garancitë financiare	1,287,942	-	-	-	--	1,287,942
Detyrime të tjera financiare	191,916	-	-	-	--	191,916
Totali i pagesave potenciale në të ardhmen për detyrimet financiare	18,539,601	2,902,688	6,353,771	7,129,784	865,900	35,791,744
Gap-i i likuiditetit nga instrumentet financiare	(13,214,063)	725,546	(1,468,658)	2,653,605	6,988,913	(4,314,657)

5. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdon)

Rreziku i likuiditetit (vazhdon)

31 dhjetor 2019	Kërkesa dhe më pak se 1 muaj	Nga 1 deri në 6 muaj	Nga 6 deri në 12 muaj	Nga 12 muaj deri në 5 vjet	Mbi 5 vjet	Totali
Aktivët						
Mjete monetare dhe ekuivalente të saj	3,170,308	-	-	-	-	3,170,308
Hua dhe paradhënie klientëve	633,651	1,273,998	5,000,991	8,178,153	7,070,587	22,157,380
Letra me vlerë të borxhit me VDATGJ	103,625	1,350,095	834,522	-	-	2,288,242
Aktive të tjera financiare	266,352	-	-	-	-	266,352
Totali	4,173,936	2,624,093	5,835,513	8,178,153	7,070,587	27,882,282
Detyrimet						
Detyrime ndaj bankave të tjera	1,407,469	558,185	-	1,461,240	-	3,426,894
Llogaritë e klientit - Biznes	5,095,955	114,612	1,136,567	355,878	-	6,703,012
Llogaritë e klientit - Private	6,215,126	2,427,499	3,282,894	2,912,159	-	14,837,678
Fonde të tjera të marra hua	-	-	1,218,497	1,724,405	-	2,942,902
Borxhi i varur	-	12,986	-	-	852,390	865,376
Angazhimet e kredisë bruto	1,759,520	-	-	-	-	1,759,520
Garancitë financiare	985,963	-	-	-	-	985,963
Detyrime të tjera financiare	170,850	-	-	-	-	170,850
Totali i pagesave potenciale në të ardhmen për detyrimet financiare	15,634,883	3,113,282	5,637,958	6,453,682	852,390	31,692,195
Gap-i i likuiditetit nga instrumentet financiare	(11,460,947)	(489,189)	197,555	1,724,471	6,218,197	(3,809,913)

Për të matur rrezikun e likuiditetit afatshkurtër, Banka përdor si bazë të dhënat kontraktuale të likuiditetit dhe rregullimet bëhen sa herë që nuk është praktike të zbatohet maturiteti kontraktual nga perspektiva e rrezikut të likuiditetit. Rregullimet bëhen kur llogaritet treguesi i likuiditetit të mjaftueshëm (SLI), periudha e mbijetesës dhe testet e stresit siç përcaktohet në Modelin e Administrimit të Rrezikut të Likuiditetit (Modeli LRM), miratuar dhe zbatuar në nivel Grupi. Rregullimet bëhen përmes zbatimit të supozimeve të caktuara që i transformojnë maturimet kontraktuale të aktiveve tejet likuide, flukset e brendshme dhe detyrimet që duhet të paguhën në periudhën e testuar në maturime që supozohet se përshkruajnë sjelljen e tyre në rast se skenarët e përcaktuar materializohen. Supozimet janë zgjedhur me qëllim që të jenë të kujdesshëm bazuar në analiza historike, rregullore, baza teorike, kërkesa operationale dhe menaxherë risqesh e në mendimet e ekspertëve. Në vijim të sa më sipër, depozitat rrjedhëse dhe depozitat e kursimit klasifikohen si depozita të cilat do të likuidohen në momentin e paraqitjes së kërkesës dhe në afatin e maturimit brenda një muaji. Për rrjedhojë, është rritur gap-i kontraktor i likuiditetit deri në dymbëdhjetë muaj. Megjithatë mundësia që këto vlera të mëdha të depozitave të klientëve, që arrijnë afërsisht 50% të totalit të depozitave, do të largohen nga Banka brenda një periudhe 1 muajore apo edhe 12 muajore, është shumë e vështirë dhe nuk është evidentuar historikisht. Duke zbatuar Modelin LRM, llogaritë rrjedhëse dhe ato të kursimit zbriten në afate të ndryshme kohore, duke zbatuar normat e ndryshme të daljes, siç ka rezultuar nga analizat historike për një periudhë më mbi 10 vjeçare me norma dalje 1 muajore që ndryshojnë nga 7%, në 9% dhe 12,5 % respektivisht për skenarët standardë dhe të stresit, duke qenë më të larta se çdo evidencë historike. Në çdo rast ku këto të mos jenë të mjaftueshme ose nëse vlerësohet rritje e rrezikut të përqendrimit, Banka duhet të rregullojë/rrisë normat përkatësisht në përputhje me kufijtë përkatës.

Përveç kësaj, Banka mban një portofol të aktiveve financiare shumë të tregtueshme (letra me vlerë të vendosjes) që mund të likuidohen lehtë si mbrojtje nga çdo ndërprerje e paparashikuar e flukseve të mjeteve monetare. Nga pikëpamja e menaxhimit të likuiditetit, këto aktive klasifikohen në shportën e parë të maturimit dhe prandaj

sigurojnë një fond rezervë në rast të flukseve në dalje të papritura. Në anën tjetër, Banka ka vendosur marrëdhënie me homologët vendas dhe ndërkombëtarë (si ProCredit Holding dhe ProCredit Bank në Gjermani), si dhe me INF të ndryshme, në lidhje me çdo nevojë për sigurimin e fondeve në tregun e parashë ose me aksesin në alternativa financimi me afat më të gjatë, bazuar në parashikimet e likuiditetit të kryera çdo muaj. Strategjia e depozitave mbetet fokusi kryesor i Bankës, me qëllim sigurimin e fondeve të qëndrueshme dhe të diversifikuara nga klientët kryesorë të synuar, me qëllim mbulimin e flukseve në dalje të pritshme, si dhe për të mbështetur rritjen. Menaxhimi i Rrezikut të Likuiditetit bazohet dhe mbështetet nga një kuadër i hartuar mirë për administrimin e rrezikut, e përbërë nga Strategjia e Likuiditetit, Politikat dhe Procedurat për Administrimin e Rrezikut të Likuiditetit (përfshirë Modelin LRM), Planin për sigurimin e likuiditetit në rast emergjence, Planin i Rimëkëmbjes, strukturat e specializuara përgjegjëse dhe komitetet drejtuese (Komiteti i Aktivitetit dhe Pasivit – ALCO dhe Komiteti i Administrimit të Rrezikut – RMCO).

Drejtimi i Bankës monitoron administrimin e rrezikut të likuiditetit dhe të gjithë raporteve përkatës të likuiditetit të Bankës kundrejt kërkesave të brendshme dhe rregullatorë çdo ditë, çdo javë dhe çdo muaj. Si rrjedhojë, Drejtimi beson se gap-i i likuiditetit afatshkurtër po menaxhohet përkatësisht.

6. Administrimi i kapitalit

- Objektivat e Bankës për administrimin e kapitalit, i cili është koncepti më i gjerë se kapitali aksionar në paraqitjen e bilancit, janë:
- të respektojnë kërkesat e kapitalit të përcaktuara nga Banka e Shqipërisë;
- të ruajë dhe të mbrojë aftësinë e bankës për të vazhduar aktivitetin në mënyrë që mund të vazhdojë kështu të gjenerojë të ardhura për aksionerët dhe fitime për grupet e tjera të interesit; dhe
- të ruajë një bazë të fortë kapitali për të mbështetur zhvillimin e aktivitetit të saj të biznesit.

Mjaftueshmëria e kapitalit dhe përdorimi i kapitalit rregullator

6. Administrimi i kapitalit (vazhdon)

monitorohen çdo ditë nga drejtimi i bankës, duke përdorur teknika në bazë të udhëzimeve që janë zhvilluar nga Komiteti i Bazelit dhe Direktivat e Komunitetit Evropian, të cilat zbatohen nga Banka e Shqipërisë për qëllime mbikëqyrëse.

Informacioni i kërkuar paraqitet çdo tremujor pranë Bankës së Shqipërisë. Banka e Shqipërisë kërkon që Banka ose Grupi Bankar duhet të: (a) ruajë një nivel minimal të kapitalit rregullator prej LEK 1 miliard, si dhe (b) të ruajë një raport të totalit të kapitalit rregullator ndaj aktiveve të ponderuara me risk (Raporti Bazel II) në nivelin ose mbi nivelin minimal të pranuar gjerësisht në arenën ndërkombëtare prej 12%.

Kapitali rregullator është kapitali i Bankës, i llogaritur sipas kërkesave të rregullores së Bankës së Shqipërisë, për të mbuluar rrezikun e kredisë, rrezikun e tregut dhe rrezikun operacional. Kapitali rregullator i Bankës është i ndarë në dy nivele. Banka llogarit kapitalin rregullator si shuma e kapitalit të nivelit T1 bazë dhe kapitalit të nivelit T2 shtesë duke marrë parasysh zbritjet në përputhje me kërkesat e përshkruara në rregulloret e Bankës së Shqipërisë. Bankat llogarisin ekspozimet e ponderuara me rrezikun si shuma e elementeve në vijim:

- Zërat e ekspozimeve dhe ekspozimet e mundshme të ponderuara për kredinë, ose rrezikun e kundërpalës;
- Kërkesat e kapitalit për rreziqet e tregut; dhe
- Kërkesat e kapitalit për rreziqet operacionale.

Tabela e mëposhtme paraqet në mënyrë të përmblendhur përbërjen e kapitalit rregullator dhe raportet e bankës për vitet ushtrimore të mbyllur më 31 Dhjetor 2020 dhe 2019. Gjatë këtyre dy viteve, banka ka respektuar të gjitha kërkesat e jashtme të kapitalit. Duhet të theksohet se shumata në vijim janë të bazuara në rregulloret e Bankës së Shqipërisë dhe nuk bien dakord domosdoshmërisht për shumata e paraqitura në këto pasqyra financiare.

Kapitali bazë Tier 1	2020	2019
Kapitali aksioner	4,995,616	4,377,075
Rezerva statutore	708,110	708,110
Ekspozimi ndaj këmbimit valutor	-	-
Fitimet/(humbjet) statutore të akumuluar	(2,387,008)	(2,042,932)
Aktive jo-materiale statutore	(10,908)	(31,064)
Totali i Kapitalit bazë Tier 1 të kualifikuar	3,305,810	3,011,189
Kapitali bazë Tier 2		
Borxhi i varur	879,637	866,059
Detyrime të tjera	-	-
Totali i Kapitalit bazë Tier 2 të kualifikuar	879,637	866,059
Totali i kapitalit rregullator	4,184,447	3,877,248
Totali i aktiveve të ponderuara me risk	26,237,409	25,098,332
Aktive të ponderuara me risk:		
Në bilanc	22,831,843	21,930,866
Jashtë bilancit	1,413,634	1,089,424
Aktive të ponderuara për rrezikun operacional	1,899,335	2,078,042
Aktive të ponderuara me risk për rrezikun e tregut	92,597	-
Totali i aktiveve të ponderuara me risk	26,237,409	25,098,332
Totali i aktiveve të ponderuara me risk	12.60%	12.00%
Raporti i mjaftueshmërisë së kapitalit bazë Tier II	15.95%	15.45%

Mjaftueshmëria e kapitalit monitorohet në mënyrë plotësuese duke përdorur një metodë uniforme për llogaritjen e mjaftueshmërisë së kapitalit në të gjithë grupin ProCredit në përputhje me udhëzimet e Komitetit të Bazelit (Bazel II). Administrimi dhe menaxhimi i kapitalit të Bankës rregullohet nga Politika e Bankës për Menaxhimin e Kapitalit dhe Politika e Bankës mbi Kapacitetin e Mbatjes së Rrezikut (ICAAP). Raporti i kapitalit rregullator dhe raporti i kapitalit sipas Bazel II, raporti i levave Tier 1 dhe kapaciteti i mbatjes së rrezikut monitorohen çdo muaj nga Komiteti i Bankës për Administrimin e Rrezikut dhe Komiteti i Administrimit të Rrezikut të Grupit.

ICAAP - Kapaciteti për mbulimin e rrezikut

Përveç nga sa u tha më sipër, çka synon të sigurojë që Banka mund të përmbushë të gjitha detyrimet rregulatore dhe ato të jashtme si dhe kërkesat e brendshme që rrjedhin prej kësaj, në mënyrë të vazhdueshme përgjatë horizontit afatmesëm (këndvështrimi normativ), Banka e plotëson ICAAP-in (Procesi i vlerësimit të brendshëm të mjaftueshmërisë së kapitalit (PVBMK)) edhe me një këndvështrim ekonomik.

Këndvështrimi ekonomik shërben kryesisht për të ruajtur të sigurt thelbin ekonomik të bankës në periudhën afatgjatë. Vlerësimi pritet të mbulojë universin e plotë të atyre rreziqeve që mund të kenë një ndikim material në pozicionin e kapitalit nga këndvështrimi ekonomik. Për identifikimin dhe përcaktimin sasior të rreziqeve si dhe për veçimin e kapitalit të brendshëm për humbje të pritshme (për aq sa këto nuk merren në konsideratë në përcaktimin e kapitalit të brendshëm) si dhe humbjet e papritura, përdoren proceset dhe metodologjitë e veta.

Metodat që përdoren për të llogaritur vlerën e kapitalit ekonomik që kërkohet për të mbuluar rreziqet e ndryshme ndaj të cilëve ekspozohet banka, mbështeten në modele statistikore, për aq sa këto modele janë të disponueshme.

Për secilën kategori rreziku, kapitali ekonomik që kërkohet për të mbuluar nivelin aktual të rrezikut që lind në një mjedis normal operimi (skenari standard) llogaritet në bazë mujore. Kërkesat ekonomike për kapital, më pas, krahasohen me burimet e disponueshme për mbulimin e rrezikut.

Konceptet e mëposhtme janë përdorur për të llogaritur humbjet e mundshme në kategoritë e ndryshme të rrezikut:

- Rreziku i kredisë (klientët): Bazuar në një analizë migrimi të përditësuar rregullisht për portofolin e kredisë, llogaritet niveli historik i humbjeve dhe shpërndarja e tyre statistikore. Normat e humbjeve historike në kategori të ndryshme vonesash aplikohen për portofolin e kredisë për të llogaritur humbjet e mundshme të kredisë dhe rrjedhimisht nevojitet kapitali ekonomik. Për skenarin standard, aplikohet norma të humbjes bazuar në një nivel besimi prej 99% dhe për skenarin e rënduar zbatohet ajo e zbatuar në një nivel besimi prej 99.9%.
- Rreziku i kundërpalës (përfshihet rreziku i lëshuesit): Për të përcaktuar nga ana sasiore vlerën e kapitalit ekonomik që nevojitet për të mbuluar rrezikun e kundërpalës (përfshirë rrezikun e emetuesit), përdoret vlerësimi sipas standardit Vlera-në-Rrezik (VaR), me qëllim që të shprehë shkallën e rrezikut të kredisë që përmbajnë portofolat. Për llogaritjen e VaR-it që i përket rrezikut të kundërpalës (duke përfshirë rrezikun e emetuesit), përdoret modeli i përshtatur Gordy, i cili jepet si shuma e kontributeve të rrezikut të kredisë së ekspozimeve individuale në portofol. Modeli zgjerohet përmes zbatimit të faktorit të rregullimit të maturimit, i cili miratohet për llogaritjet e brendshme. Pavarësisht se VaR ndahet në humbje të pritura dhe humbje të papritura, vlera e plotë e VaR merret parasysh në përcaktimin sasior të rrezikut të kundërpalës.

- Rreziku nga ekspozimi në monedhë të huaj: Llogaritja e kapitalit ekonomik që kërkohet për të mbuluar rrezikun që lind nga ekspozimi në një monedhë të huaj bazohet në pozicionin e hapur valutor të bankës dhe një goditje e kursit të këmbimit në monedhën përkatëse. Lëvizjet e njëkohshme historike vit-më-vit të kursit të këmbimit të të gjitha monedhave që çon në ndikimin më të madh të agreguar të humbjes të percentilit të parë (në vlerë absolute) përfaqësojnë kapitalin e nevojshëm për mbulimin e rrezikut nga ekspozimi në monedhë të huaj.
- Rreziku i normës së interesit: Llogaritja e kapitalit ekonomik të nevojshëm për të mbuluar rrezikun nga norma e interesit bazohet të ekspozimi i normës së interesit (gap-i i çmimeve) në euro, në dollar amerikan dhe monedhën vendase të bankës (lek), si dhe në goditjet ndaj normës së interesit në monedhat përkatëse. Kjo kapet nga treguesi i ndikimit të vlerës ekonomike dhe llogaritet duke përdorur kapërcime paralele të menjëhershme të normave të skontimit të bazuara në goditjen e kursit të këmbimit për EUR/USD (200 pb), dhe goditjet e llogaritura të LEK-ut (të brendshme e të jashtme).
- Rreziku operacional: Vlera e përdorur për llogaritjen e mjaftueshmërisë së kapitalit të brendshëm është e barabartë me normën e veçimit të kapitalit për rrezikun operacional sipas Metodës Standarde. Sipas kësaj metode, veprimtaritë e Bankës ndahen më tej në linja veprimtarie të standardizuara. Kërkesa për kapital për një linjë të dhënë veprimtarie përkon me një përqindje fikse („faktori beta“) të një treguesi përkatës. Ky tregues llogaritet në mënyrë individuale për secilën linjë veprimtarie dhe është i barabartë me mesataren e regjistruar përgjatë tre vjetëve të të ardhurave vjetore bruto. Faktori beta për secilën linjë veprimtarie është përkufizuar dhe shërben si përafërs për marrëdhënien në nivel industrie midis përvojës së humbjes nga rreziku operacional për një linjë të dhënë veprimtarie dhe nivelit agregat të të ardhurave bruto për atë linjë veprimtarie. Kërkesa për kapital për rrezikun operacional përkon me shumën e kërkesave për kapital në linjat individuale të veprimtarisë.

7. Vlera e drejtë e instrumenteve financiare

Vlera e drejtë e aktiveve financiare dhe detyrimeve financiare të cilat tregtohen në tregje aktive bazohen në çmimet e kuotuarat të tregut ose në kuotimet e çmimit nga agjentët. Për të gjitha instrumentet e tjera financiare Banka përcakton vlerat e drejta duke përdorur teknika të tjera të vlerësimit.

Për instrumentet financiare të cilat nuk tregtohen shpesh dhe kanë një transparencë të vogël për çmimin, vlera e drejtë është më pak objektive, dhe kërkon nivele të ndryshme gjykimi në varësi të likuiditetit, përqendrimit, pasigurisë së faktorëve të tregut, supozimeve të çmimit dhe rreziqe të tjera të cilat prekin një instrument të caktuar.

(a) Modelet e vlerësimit

Banka mat vlerat e drejta duke përdorur hierarkinë e mëposhtme të vlerës së drejtë, e cila pasqyron rëndësinë e informacioneve dhe të dhënave që përdoren për realizmin e matjeve dhe vlerësimeve.

Niveli 1: informacione dhe të dhëna që janë çmimet e kuotuarat të tregut (të parregulluara) në tregjet aktive për aktivet apo pasivet e ngjashme që banka mund t'i aksesojë në datën e vlerësimit. Një treg konsiderohet aktiv nëse çmimet e kuotuarat janë gati dhe ofrohen rregullisht dhe këto çmime përfaqësojnë transaksionet aktuale dhe të rregullta të cilat ndodhin në treg në mënyrë të pavarur.

Niveli 2: Informacione dhe të dhëna të ndryshme nga çmimet e kuotuarat që përfshihen në Nivelin 1 të cilat janë të vëzhgueshme për aktivin apo pasivin qoftë në mënyrë të drejtpërdrejtë ose në mënyrë jo të drejtpërdrejtë. Teknikat e vlerësimit që janë aplikuar i referohen vlerës së drejtë aktuale të instrumenteve të ngjashme dhe

analizës së zbritjes së fluksit të parasë duke përdorur parametrat që vëzhgohen në treg.

Niveli 3: informacione dhe të dhëna të cilat nuk janë të vëzhgueshme. Nëse normat e tregut të vëzhgueshme nuk janë të disponueshme, normat e brendshme përdoren si të dhëna për modelin e zbritjes së fluksit të parasë. Normat e brendshme përcaktohen duke marrë në konsideratë koston e fondeve në varësi të monedhës dhe afatit të maturimit plus marzhin e rrezikut. Normat e brendshme krahasohen rregullisht me normat që aplikohen për transaksione të palëve të treta dhe janë në përputhje me parametrat për një transaksion të rregullt midis pjesëmarrësve në treg sipas kushteve të tregut në datën e matjes.

Teknikat e vlerësimit përfshijnë vlerën aktuale neto dhe modelet e zbritjes së fluksit të parasë, krahasimin me instrumente të ngjashme për të cilat ekzistojnë çmimet e vëzhgueshme të tregut, ose modele të tjera vlerësimi. Supozimet dhe informacioni që përdoret në teknikat e vlerësimit përfshijnë norma interesi pa risk dhe krahasues, spredet e kredisë dhe prime të tjera të cilat përdoren për të vlerësuar dhe çmuar normat e zbritjes, çmimet e obligacionit dhe kapitalit, kursin e këmbimit valutor, kapitalin dhe çmimet e indeksit të kapitalit, si dhe luhatshmëria dhe ndërlidhja e pritshme e çmimit.

Objekti i teknikave të vlerësimit është të arrijmë të matim vlerën e drejtë e cila pasqyron çmimin që do të rezultojë për të shitur aktivin ose për të paguar transferimin e detyrimit në një transaksion të rregullt midis pjesëmarrësve në treg në datën e matjes.

Banka përdor modele vlerësimi të njohura gjerësisht për përcaktimin e vlerës së drejtë të instrumenteve financiare të zakonshme dhe më të thjeshta, si norma e interesit dhe këmbimet valutore të cilat përdorin vetëm të dhëna tregu të vëzhgueshme dhe nevojitet gjykime dhe çmuarje të vogla nga drejtimi. Çmimet e vëzhgueshme ose informacioni i modelit janë zakonisht të disponueshme në treg për letrat me vlerë të listuara të borxhit dhe kapitalit. Disponueshmëria e çmimeve dhe të dhënave të tregut dhe informacioni i modelit zvogëlon nevojën për gjykimin dhe çmuarjen e drejtimit si dhe zvogëlon gjithashtu pasiguritë që shoqërojnë përcaktimin e vlerës së drejtë. Disponueshmëria e çmimeve dhe të dhënave të tregut të vëzhgueshme dhe informacioni ndryshon në varësi të produkteve dhe tregjeve dhe është subjekt ndryshimi në bazë të ngjarjeve të veçanta ose kushteve të përgjithshme të tregjeve financiare.

7. Vlera e drejtë e institucioneve financiare (vazhdon)

(b) Instrumentet financiare jo të matura me vlerën e drejtë për të cilat paraqitet vlera e drejtë

Tabela e mëposhtme përcakton vlerat e drejta të instrumenteve financiare të pamatura me vlerën e drejtë dhe i analizon ato sipas nivelit të hierarkisë së vlerës së drejtë në të cilën klasifikohet matja e vlerës së drejtë.

	31 dhjetor 2020				31 dhjetor 2019			
	Vlera kontabël	Vlera e drejtë Nivel 1	Vlera e drejtë Nivel 2	Vlera e drejtë Nivel 3	Vlera kontabël	Vlera e drejtë Nivel 1	Vlera e drejtë Nivel 2	Vlera e drejtë Nivel 3
Aktive financiare								
Kosto e amortizuar								
Mjete monetare dhe llogari me Bankat Qendrore	4,515,050	4,515,050	-	-	3,170,308	3,170,308	-	-
Hua dhe paradhënie bankave	3,056,956	3,056,956	-	-	3,014,192	3,014,192	-	-
Letra me vlerë të borxhit me AC	1,293,444	-	1,293,444	-	-	-	-	-
Hua dhe paradhënie klientëve	25,298,202	-	-	25,282,076	22,157,380	-	-	22,142,274
Hua bujqësore	756,545	-	-	756,063	589,518	-	-	589,116
Hua biznesi	23,023,926	-	-	23,009,250	19,934,527	-	-	19,920,935
Hua private	135,922	-	-	135,835	133,787	-	-	133,696
Hua strehimi	1,381,809	-	-	1,380,928	1,499,548	-	-	1,498,527
Aktive të tjera financiare	369,857	-	-	369,857	266,352	-	-	266,352
Detyrime financiare								
Detyrime ndaj bankave	4,075,540	4,075,540	-	-	3,426,893	3,426,893	-	-
Depozitat e klientëve	23,922,043	13,190,227	-	10,852,608	21,540,689	10,630,913	-	11,155,450
Llogari rrjedhëse	8,783,815	8,783,815	-	-	7,504,858	7,504,858	-	-
Llogari kursimi dhe të tjera	4,406,412	4,406,412	-	-	3,126,055	3,126,055	-	-
Depozita me afat	10,679,535	-	-	10,800,327	10,839,607	-	-	11,085,280
Interesi i përlogaritur	52,281	-	-	52,281	70,170	-	-	70,170
Hua dhe borxhi i varur	-	-	-	-	3,808,278	2,942,902	-	865,376
Huamarrje	3,111,646	3,111,646	-	-	2,942,902	2,942,902	-	-
Borxhi i varur	878,950	-	-	878,950	865,376	-	-	865,376
Detyrime të tjera financiare	191,916	-	-	191,916	170,850	-	-	170,850

Sipas rastit, vlera e drejtë e huave dhe paradhënieve bazohet në transaksionet evidentueshme në treg. Nëse nuk ka transaksione të evidentueshme në treg, vlera e drejtë përcaktohet me anë të teknikave të vlerësimit, të tilla si teknikat e fluksit të mjeteve monetare të zbritura. Informacionet që përdoren në teknikat e vlerësimit përfshijnë humbjet e pritshme nga huat, normat e interesit dhe komisionet e parapagimit. Për të përmirësuar saktësinë e përlogaritjes së vlerësimit për huat e individëve dhe huat e vogla tregtare, huat homogjene grupohen në portofola me karakteristika të ngjashme.

Vlera e drejtë e depozitave nga bankat dhe klientët përcaktohet me anë të teknikave të fluksit të parasë, duke aplikuar norma të cilat ofrohen për depozita me maturim me afate të ngjashme. Vlera e drejtë e depozitave që paguhen sipas kërkesës është shuma e cila paguhet në datën e raportimit.

8. Prezantimi i instrumenteve financiare sipas kategorisë së matjes

SNRF 9 përfshin tri kategori kryesore të klasifikimit të aktivet financiare: të cilat maten me kosto të amortizuar, vlerën e drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera përmbledhëse (VDATGJ) dhe vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit humbjes (VDPFH). Klasifikimi i SNRF 9 në përgjithësi bazohet në modelin e biznesit në të cilin menaxhohet një aktivi financiar dhe flukset kontraktuale të mjeteve monetare parasë. Standardi eliminon kategoritë e mëparshme të SNK 39 të investimeve

të mbajtura deri në maturim, huatë dhe llogaritë e arkëtueshme dhe të disponueshme për shitje. Sipas SNRF 9, derivativat e përfshira në kontratat ku kontrata është një aktiv financiar në sferën e standardit nuk degëzohen kurrë. Në vend të kësaj, i gjithë instrumenti hibrid vlerësohet për klasifikim.

SNRF 9 kryesisht parashikon kërkesat ekzistuese në SNK 39 për klasifikimin e detyrimeve financiare. Megjithatë, edhe pse sipas SNK 39, të gjitha ndryshimet në vlerën e drejtë të detyrimeve të përcaktuara sipas opsionit të vlerës së drejtë njihen në pasqyrën e fitim humbjeve, sipas SNRF 9 ndryshimet e vlerës së drejtë paraqiten në përgjithësi si më poshtë:

- shuma e ndryshimit të vlerës së drejtë që i atribuohet ndryshimeve në rrezikun e kredisë së detyrimit paraqitet në pasqyrën e të ardhurave të tjera përmbledhëse OCI; dhe
- Shuma e mbetur e ndryshimit në vlerën e drejtë paraqitet në pasqyrën e fitim humbjeve

8. Prezantimi i instrumenteve financiare sipas kategorisë së matjes (vazhdon)

Më 31 dhjetor 2020	VDATGJ	KA	Totali
Mjete monetare dhe llogari rrjedhëse me bankat	-	4,515,050	4,515,050
Hua dhe paradhënie bankave	-	3,056,956	3,056,956
Aktive të tjera financiare	-	369,857	369,857
Hua për Biznesin	-	23,780,471	23,780,471
Hua klientëve	-	17,817,120	17,817,120
Paradhënie bankare	-	5,963,351	5,963,351
Karta krediti	-	-	-
Hua për klientët privatë	-	1,517,731	1,517,731
Hua klientëve	-	1,490,956	1,490,956
Paradhënie bankare	-	26,628	26,628
Karta krediti	-	147	147
Totali hua dhe paradhënie klientëve	-	25,298,202	25,298,202
Investime në letra me vlerë të vendosjes	-	1,293,444	1,293,444
Bono thesari të Qeverisë Shqiptare	-	1,293,444	1,293,444
Obligacione të Qeverisë Shqiptare	-	-	-
Totali i aktiveve financiare	-	34,533,509	34,533,509

Më 31 dhjetor 2019	VDATGJ	KA	Totali
Mjete monetare dhe llogari rrjedhëse me bankat	-	3,170,308	3,170,308
Hua dhe paradhënie bankave	-	3,014,192	3,014,192
Aktive të tjera financiare	-	266,352	266,352
Hua për Biznesin	-	20,524,044	20,524,044
Hua klientëve	-	14,448,045	14,448,045
Paradhënie bankare	-	6,075,999	6,075,999
Karta krediti	-	-	-
Hua për klientët privatë	-	1,633,336	1,633,336
Hua klientëve	-	1,607,084	1,607,084
Paradhënie bankare	-	26,222	26,222
Karta krediti	-	30	30
Totali hua dhe paradhënie klientëve	-	22,157,380	22,157,380
Investime në letra me vlerë të vendosjes	2,288,242	-	2,288,242
Bono thesari të Qeverisë Shqiptare	1,930,211	-	1,930,211
Obligacione të Qeverisë Shqiptare	358,031	-	358,031
Totali i aktiveve financiare	2,288,242	28,608,232	30,896,474

9. Të ardhura nga interesi, neto

Të ardhurat nga interesi janë gjeneruar nga aktivet e mëposhtme:

	2020	2019
Të ardhura nga interesat		
Hua dhe paradhënie klientëve	1,042,557	1,029,581
Letra me vlerë të borxhit me VDATGJ	-	34,576
Letra me vlerë të borxhit me KA	44,130	-
Hua dhe paradhënie institucioneve financiare	(4,423)	1,622
Të ardhura të tjera nga interesat	4,719	6,823
Totali i të ardhurave nga interesi (metoda e interesit efektiv)	1,086,984	1,072,602
Shpenzime nga interesat		
Detyrime ndaj klientëve	164,359	149,425
Shpenzimet për interesat e borxheve të varura	39,166	37,785
Shpenzimet për interesat për institucionet financiare	79,239	91,208
Tjetër	15,114	4,482
Totali i shpenzimeve për interesat	297,878	282,900
Të ardhura nga interesi, neto	789,106	789,702

Gjithsej 21,745 mijë lekë lidhen me të ardhurat nga efekti i zbritjes për kreditë e zhvlerësuar janë përfshirë tek të ardhurat nga huatë dhe paradhëniet për klientët për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2020 (2019: 18,291 mijë lekë).

10. Të ardhurat nga komisionet, neto

Të ardhurat nga komisione përfshijnë sa më poshtë:

	2020	2019
Transfertat e parave dhe çeket	70,026	70,920
Komisionet e mirëmbajtjes së llogarisë	139,589	151,814
Komisionet e kartave	24,417	31,515
Letër kreditë dhe garancitë	1,316	1,860
Komisionet e shërbimeve bankare	5,280	2,216
Tjetër	-	2,044
Totali i të ardhurave nga komisionet	240,628	260,368
Komisioni i transfertës	20,862	23,518
Shpenzimet për komisionet e kartave	63,173	58,601
Shpenzimet për komisionet e aktiveve jashtë bilancit	17,189	-
Tjetër	12,552	26,875
Totali i shpenzimeve për komisionet	113,776	108,994
Të ardhurat nga komisionet, neto	126,852	151,374

11. Të ardhura të tjera operative

	2020	2019
Të ardhura nga shitja e aktiveve fikse	1,669	79,981
Shitja e pronave të përvetësuara përmes procesit ligjor	9,605	22,471
Tjetër	26,111	54,480
Totali	37,385	156,931

Të tjera përbëhen nga të ardhura nga operacionet e qirasë financiare, të ardhura nga rimbursimi i shpenzimeve etj.

12. Shpenzime të tjera operative

	2020	2019
TI, mirëmbajtje dhe riparime	330,464	309,241
Shpenzime të tjera	148,170	202,081
Zhvlerësim i investimeve në prona dhe i ndërtesave dhe pajisjeve	86,837	101,947
Konsulencë, shërbime ligjore dhe shërbime të tjera	72,617	77,940
Shërbime sigurie	52,073	54,131
Sigurimi i depozitave ASD	48,482	50,149
Telefon dhe energji elektrike	39,378	38,750
Fshirja e aktiveve të marra në pronësi	29,785	228,395
Reklama	21,282	39,723
Trajnime	18,241	20,206
Shpenzime transporti dhe udhëtimi	11,767	25,287
Zhvlerësimi dhe amortizimi i aktiveve jo-materiale	15,313	18,319
Shpenzime qiraje	14,822	14,172
Sigurimi	5,986	6,536
Artikuj kancelarie	5,693	2,650
Zhvlerësimi i aktiveve fikse – Ndërtesa	-	257,065
Provizione të tjera	-	13,280
Totali	900,909	1,459,871

Shpenzime të tjera përbëhen nga humbja nga shitja e aktiveve fikse, humbja nga shitja e pronave të rimarra në zotërim, fshirja e komisioneve të përlogaritura.

13. Shpenzime për personelin

Shpenzimet e personelit përbëhen si më poshtë:

	2020	2019
Pagat	229,396	281,488
Sigurimet shoqërore	19,078	19,543
Plani i kontributeve të përcaktuara	8,176	8,376
Tjetër	335	644
Totali	256,986	310,052

Më 31 dhjetor 2020 Banka kishte 121 punonjës (31 dhjetor 2019: 111 punonjës).

14. Tatimi mbi fitimin**a) Shuma të njohura në pasqyrën e të ardhurave**

Tatimi mbi fitimin për vitet e mbyllura më 31 dhjetor 2020 dhe 2019 paraqitet si më poshtë:

	2020	2019
Tatimi afatshkurtër	4,101	-
Shpenzime/(fitime) për të drejtat tatimore të shtyra	(4,101)	-
Fitime/(shpenzime) për tatimin mbi fitimin	-	-

Tatimi mbi fitimin llogaritet në bazë të rregulloreve për tatimin mbi fitimin të zbatueshme në Shqipëri, duke përdorur normat e taksave në fuqi në datën e raportimit. Norma e tatimit për tatimin mbi fitimin është 15% (2019: 15%).

b) Shumat e njohura në Pasqyrën e të ardhurave të tjera përmblendhëse OCI

	2020			2019		
	Para tatimit	Tatimi	Pa Tatimin	Para tatimit	Tatimi	Pa Tatimin
Letra me vlerë VDATGJ	25,808	(4,101)	21,707	1,833	(473)	1,360
Totali	25,808	(4,101)	21,707	1,833	(473)	1,360

c) Rakordimi i normës efektive të tatimit

Në tabelën e mëposhtme paraqitet kuadrimi dhe rakordimi i tatimit mbi fitimin, i cili është përlogaritur me normën e zbatueshme të tatimit me shpenzimet për tatimin mbi fitimin.

	2020	2019
Humbja përpara tatimit	(398,452)	(802,302)
Tatimi teorik i llogaritur me 15% (2019:15%)	(59,768)	(120,345)
Shpenzime të panjohura	31,616	144,425
Mosnjohja e të drejtave tatimore të shtyra	4,101	-
Humbja nga mosnjohja e tatimeve të mbartura	28,152	(24,080)
Shpenzime për interesa	4,101	-

14. Tatimi mbi fitimin (vazhdon)**d) Ndryshimi i gjendjes së të drejtave tatimore të shtyra**

Të drejtat tatimore të shtyra llogariten në bazë të normës së tatimit në fuqi prej 15% (2019: 15%)

		Ndryshimi			Ndryshimi		
	2018	Në fitim humbje	Në OCI	2019	Në fitim humbje	Në OCI	2020
Aktivet/Detyrimet tatimore të shtyra							
Letra me vlerë të borxhit me VDATGJ	4,575	-	(473)	4,102	-	(4,102)	-
Aktivet/Detyrimet tatimore të shtyra, neto	4,575	-	(473)	4,102	-	(4,102)	-

	2020	2019
Shuma totale e humbjes së tatimeve të mbartura në fillim të periudhës	151,260	311,793
Humbja tatimore/ (fitimi tatimor) i realizuar gjatë vitit	187,678	(160,533)
Humbja e tatimeve të mbartura që skadojnë në fund të vitit	(225,358)	-
Shuma totale e humbjes së tatimeve të mbartura në fillim të vitit	113,580	151,260

15. Mjete monetare dhe llogari me Bankën Qendrore

Mjetet monetare dhe llogaritë me Bankën Qendrore përbëhen nga sa më poshtë:

	2020	2019
Arka	1,217,520	1,193,329
Llogari rrjedhëse me jo-rezidentë	-	-
Llogari rrjedhëse me Bankën Qendrore të Shqipërisë	1,214,236	79,906
	2,431,756	1,273,235
Rezerva e detyrueshme me Bankën qendrore	2,086,976	1,900,152
Provizione për humbje nga zhvlerësimi	(3,681)	(3,079)
Totali	4,515,050	3,170,308

Rezervat e detyrueshme me Bankën Qendrore përbëjnë depozitën minimale të rezervës sipas kërkesave të Bankës së Shqipërisë. Këto rezerva llogariten si 7.5% të bilancit të depozitave në lekë me afat maturimi deri në një vit dhe 5% të bilancit të depozitave në lekë që nuk tejkalojnë afatin e maturimit dy vjeçar. Ndërsa, rezerva e detyrueshme për depozitat në monedhë të huaj (kryesisht USD dhe EUR) llogaritet si 12.5% e depozitave me afat maturimi deri në dy vjet në rast se pjesa e depozitave të huaja mbi depozitat totale nuk tejkalon 50%. Në rast se pjesa e tij është mbi 50% atëherë rezervat e detyrueshme llogariten si 20% e gjendjes së depozitave që tejkalojnë kufirin e papërcaktuar.

15. Mjetet monetare dhe llogari me Bankën Qëndrore (vazhdon)

Mjetet monetare dhe të ngjashme më 31 dhjetor 2020 dhe 2019 paraqiten si më poshtë:

	2020	2019
Mjete monetare dhe llogari me Bankën Qendrore	2,431,756	1,273,235
Hua dhe paradhënie institucioneve financiare me maturim tre mujor ose më pak	3,056,956	3,014,192
Vlerë monetare në tranzit	-	1,486
Totali	5,488,712	4,288,913

15. Mjete monetare dhe llogari me Bankën Qendrore (vazhdon)

Cilësia e kredisë së mjeteve monetare dhe llogarive me bankat qendrore paraqitet si më poshtë. Banka Qendrore e Shqipërisë nuk është klasifikuar. Megjithatë, qeveria shqiptare vlerësohet me B + sipas klasifikimit të S&P

31 dhjetor 2020	Klasifikimi	Llogari me bankat qendrore, përfshirë rezervat e detyrueshme	Letrat me vlerë të qeverisë shqiptare me maturim më pak se 3 muaj	Totali
Ekspozime të ulëta ndaj rrezikut të kredisë (Niveli 1)				
Banka Qendrore e Shqipërisë	B+			
- Llogari rrjedhëse		1,214,236	-	1,214,236
- Rezerva e detyrueshme		2,086,976	-	2,086,976
- Letra me vlerë të qeverisë (shënimi 18)		-	897,322	897,322
Totali i mjeteve monetare dhe llogarive me bankën qendrore		3,301,212	897,322	4,198,534

31 dhjetor 2019	Klasifikimi	Llogari me bankat qendrore, përfshirë rezervat e detyrueshme	Letrat me vlerë të qeverisë shqiptare me maturim më pak se 3 muaj	Totali
Ekspozime të ulëta ndaj rrezikut të kredisë (Niveli 1)				
Banka Qendrore e Shqipërisë	B+			
- Llogari rrjedhëse		79,906	-	79,906
- Rezerva e detyrueshme		1,900,152	-	1,900,152
- Letra me vlerë të qeverisë (shënimi 18)		-	1,255,069	1,255,069
Totali i mjeteve monetare dhe llogarive me bankën qendrore		1,980,059	1,255,069	3,235,128

16. Hua dhe paradhënie institucioneve financiare

Huat dhe paradhënie për institucionet financiare paraqiten si më poshtë:

	2020	2019
Depozita me bankat jo-rezidente me afat maturimi fillestar 3 muaj ose më pak	3,056,956	3,014,192
Totali	3,056,956	3,014,192

Ekspozimet ndërbankare monitorohen nga afër çdo ditë nga Departamenti i Administrimit të Rrezikut dhe Njësia e Thesarit. Banka kufizon depozitat dhe transaksionet e tjera bankare në banka lokale ose ndërkombëtare. Para vendosjes së një marrëdhënieje biznesi me një bankë të caktuar, drejtimi i bankës dhe Departamenti i Administrimit të Rrezikut kryejnë një analizë të gjendjes financiare të institucionit. Performanca dhe ecuria financiare e palëve kontraktuale monitorohet vazhdimisht. Për më tepër, të gjitha bankat korresponduese, si dhe emetuesit e obligacioneve me të cilat Banka ka ekspozime investimi, monitorohen vazhdimisht për vlerësimet e tyre nga agjencitë ndërkombëtare të vlerësimit si: Standard & Poor's (S&P), Fitch and Moody's.

Një funksion i pavarur nga departamenti i thesarit, zakonisht administrimi i rrezikut, duhet të monitorojë që ekspozimi ndaj të gjitha bankave nuk i kalon kufijtë rregullatorë ose kufijtë e brendshëm të përcaktuar nga drejtimi i Bankës.

17. Hua dhe paradhënie klientëve

Huat dhe paradhënie paraqiten si më poshtë:

	2020	2019
Hua klientëve	20,523,339	17,153,690
Paradhënie bankare	6,094,659	6,204,147
Karta krediti	160	22
Interesi i përllogaritur	102,281	93,466
	26,720,439	23,451,326
Provizionet për humbjet nga kreditë	(1,422,237)	(1,293,946)
	25,298,202	22,157,380

Lëvizjet në zbritjet për humbje nga zhvlerësimi i huave dhe paradhënieve klientëve paraqiten si më poshtë:

	2020	2019
Më 1 janar	1,293,946	1,714,046
Zbritjet për humbjet nga zhvlerësimi	335,741	290,887
Fshirja e huave	(214,683)	(701,190)
Ndikimi i këmbimit valutor	7,233	(9,797)
Totali	1,422,237	1,293,946

Të gjitha huatë në LEK, EURO dhe USD kanë normat e interesit si më poshtë:

	2020	2019
Hua në Lek	2.00% to 9.00%	2.00% to 9.27%
Hua në Euro	1.40% to 8.00%	1.60% to 7.00%
Hua në Usd	3.50% to 4.00%	3.00% to 5.00%

17. Hua dhe paradhënie klientëve (vazhdon)

Hua dhe paradhëniet e klientëve dhe zhvlerësimi për secilën kategori të vonesave të bankës paraqitet si më poshtë:

	31 dhjetor 2020		31 dhjetor 2019	
	Hua dhe paradhënie	Humbja e pritshme e kredisë HPK	Hua dhe paradhënie	Humbja e pritshme e kredisë HPK
Stage 1 and 2				
Arrears 0-7 days	24,973,650	(635,430)	21,047,764	(393,898)
Arrears 8-30 days	181,603	(11,590)	853,972	(73,203)
Arrears 31-90 days	21,447	(3,428.00)	122,678	(17,361)
Stage 3	1,543,739	(771,789)	1,426,912	(809,485)
	26,720,439	(1,422,237)	23,451,326	(1,293,946)

Huatë dhe paradhëniet e klientëve dhe zhvlerësimi të klasifikuara sipas llojit të klientit paraqitet si më poshtë:

31 dhjetor 2020	Biznes	Privat	Totali
Totali i shumës bruto	25,042,733	1,677,706	26,720,439
Zbritja nga zhvlerësimi i kredisë (individual dhe kolektiv)	(1,262,262)	(159,975)	(1,422,237)
Vlera kontabël	23,780,471	1,517,731	25,298,202

31 dhjetor 2019	Biznes	Privat	Totali
Totali i shumës bruto	21,699,045	1,752,281	23,451,326
Zbritja nga zhvlerësimi i kredisë (individual dhe kolektiv)	(1,175,001)	(118,945)	(1,293,946)
Vlera kontabël	20,524,044	1,633,336	22,157,380

Huatë e klientëve sipas niveleve të rrezikut të kredisë paraqiten si më poshtë:

31 dhjetor 2020	Biznes	Privat
Niveli 1	22,154,158	1,384,936
Niveli 2 (SICR)	1,461,313	176,293
Niveli 3 (paracaktuar)	1,427,262	116,477
Bruto	25,042,733	1,677,706
Minus: zbritje për humbje nga zhvlerësimi	(1,262,262)	(159,975)
Vlera kontabël	23,780,471	1,517,731

31 dhjetor 2019	Biznes	Privat
Niveli 1	18,670,555	1,553,834
Niveli 2 (SICR)	1,723,067	76,958
Niveli 3 (paracaktuar)	1,305,422	121,489
Bruto	21,699,045	1,752,281
Minus: zbritje për humbje nga zhvlerësimi	(1,175,001)	(118,945)
Vlera kontabël	20,524,044	1,633,336

Vlera kontabël dhe zbritje për humbje nga zhvlerësimi për hua dhe paradhëniet e klientëve të kontabilizuar me vlerën kontabël sipas kategorive më 31 dhjetor 2020 dhe 31 dhjetor 2019 paraqiten si më poshtë:

	31 dhjetor 2020			31 dhjetor 2019		
	Vlera kontabël bruto	Provizionet për humbjet nga kreditë	Vlera kontabël	Vlera kontabël bruto	Provizionet për humbjet nga kreditë	Vlera kontabël
Biznes						
Hua	18,967,554	(1,150,434)	17,817,120	15,506,016	(1,057,972)	14,448,045
Paradhënie bankare	6,075,179	(111,828)	5,963,351	6,193,028	(117,029)	6,075,999
Privat						
Hua	1,649,656	(158,700)	1,490,956	1,724,831	(117,747)	1,607,084
Paradhënie bankare	27,890	(1,262)	26,628	27,418	(1,197)	26,222
Karta krediti	160	(13)	147	31	(1)	30
Totali i huave dhe paradhënieve me kosto të amortizuar (KA)	26,720,439	(1,422,237)	25,298,202	23,451,326	(1,293,946)	22,157,380

17. Hua dhe paradhënie klientëve (vazhdon)

Tabela e mëposhtme paraqet ndryshimet në zbritjet për humbjet nga zhvlerësimi dhe vlerën kontabël bruto për huatë dhe paradhëniet e klientëve të kontabilizuar me kosto të amortizuar në fillim dhe në fund të periudhës së raportimit.

Vlera kontabël bruto	Gjendja në 1 janar 2020	Transferimi	(Rritja)/ Rënia	Hua të fshira	Këmbimi valutor dhe lëvizje të tjera	Gjendja në 31 dhjetor 2020
Niveli 1 humbje të pritshme të kredisë 12 M	20,224,390	(957,776)	4,146,051	-	126,430	23,539,095
Niveli 2 humbje të pritshme të kredisë gjatë jetëgjatësisë jo të zhvlerësuar	1,800,024	403,359	(578,952)	-	13,174	1,637,605
Niveli 3 humbje të pritshme të kredisë gjatë jetëgjatësisë të zhvlerësuar	1,426,912	554,417	(237,216)	(214,683)	14,309	1,543,739
Totali	23,451,326	-	3,329,883	(214,683)	153,913	26,720,439

Provizionet për humbjet nga kreditë	Gjendja në 1 janar 2020	Transferimi	(Rritja)/ Rënia	Ndryshimi në parametrat e rrezikut të modelit	Hua të fshira	Këmbimi valutor dhe lëvizje të tjera	Gjendja në 31 dhjetor 2020
Niveli 1 humbjeve të pritshme të kredisë 12 M	(217,245)	3,729	(154,186)		(51,816)	-	(1,307)
Niveli 2 humbje të pritshme të kredisë gjatë jetëgjatësisë jo të zhvlerësuar	(267,216)	65,347	(6,525)		(19,119)	-	(229,623)
Niveli 3 humbje të pritshme të kredisë gjatë jetëgjatësisë të zhvlerësuar	(809,485)	(69,076)	41,810		(145,904)	214,683	(771,789)
Total	(1,293,946)	-	(118,901)		(216,839)	214,683	(1,422,237)

Vlera kontabël bruto	Gjendja në 1 janar 2019	Transferimi	(Rritja)/ Rënia	Hua të fshira	Këmbimi valutor dhe lëvizje të tjera	Gjendja në 31 dhjetor 2019
Niveli 1 humbjeve të pritshme të kredisë 12 M	20,968,546	(1,909,183)	1,287,175	-	(122,148)	20,224,390
Niveli 2 humbje të pritshme të kredisë gjatë jetëgjatësisë jo të zhvlerësuar	1,314,205	1,099,208	(628,274)	-	14,885	1,800,024
Niveli 3 humbje të pritshme të kredisë gjatë jetëgjatësisë të zhvlerësuar	1,758,858	809,975	(583,984)	(701,190)	143,253	1,426,912
Totali	24,041,609	-	74,917	(701,190)	35,990	23,451,326

Provizionet për humbjet nga kreditë	Gjendja në 1 janar 2019	Transferimi	(Rritja)/ Rënia	Ndryshimi në parametrat e rrezikut të modelit	Hua të fshira	Këmbimi valutor dhe lëvizje të tjera	Gjendja në 31 dhjetor 2019
Stage 1 12 M expected credit losses	(432,060)	28,629	(87,000)	267,957	-	5,228	(217,246)
Stage 2 Lifetime ECL not credit impaired	(223,112)	109,558	(20,205)	(131,062)	-	(2,395)	(267,216)
Stage 3 Lifetime ECL - credit impaired	(1,058,875)	(138,187)	102,296	(422,874)	701,190	6,966	(809,484)
Total	(1,714,047)	-	(4,909)	(285,979)	701,190	9,799	(1,293,946)

17. Hua dhe paradhënie klientëve (vazhdon)

Tabela në vijim paraqet një analizë të ekspozimit ndaj rrezikut të kredisë së huave dhe paradhënieve klientëve të matur me kosto të amortizuar dhe për të cilat njihet humbja e pritshme e kredisë. Vlera kontabël e huave dhe paradhënieve për klientët më poshtë paraqet gjithashtu ekspozimin maksimal të Bankës ndaj rrezikut të kredisë për këto kredi. Cilësia e kredisë për klientët me koston e amortizuar paraqitet si më poshtë në 31 dhjetor 2020.

31 dhjetor 2020	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	POCI	Totali
	(humbje të pritshme të kredisë 12M)	(humbje të pritshme të kredisë gjatë jetëgjatësisë për SICR)	(humbje të pritshme të kredisë gjatë jetëgjatësisë për zhvlerësim)		
Biznes				-	
Pa probleme	16,685,590	189,845	-	-	16,875,435
Pa probleme LP me Tregues për paralajmërim të hershëm (EWI)	5,273,529	54,197	-	-	5,327,726
Me probleme	195,039	1,217,271	-	-	1,412,310
Mospagesë	-	-	1,377,688	49,574	1,427,262
Vlera kontabël bruto	22,154,158	1,461,313	1,377,688	49,574	25,042,733
Humbja e pritshme e kredisë	(353,405)	(213,010)	(676,575)	(19,272)	(1,262,262)
Vlera kontabël	21,800,753	1,248,303	701,113	30,302	23,780,471
Privat					
Pa probleme	1,129,893	89,716	-	-	1,219,609
Pa probleme LP me EWI	217,990	39,259	-	-	257,249
Me probleme	37,053	47,318	-	-	84,371
Mospagesë	-	-	116,477	-	116,477
Vlera kontabël bruto	1,384,936	176,293	116,477	-	1,677,706
Humbja e pritshme e kredisë	(67,419)	(16,614)	(75,942)	-	(159,975)
Vlera kontabël	1,317,517	159,679	40,535	-	1,517,731

Cilësia e kredisë për klientët me koston e amortizuar paraqitet si më poshtë në 31 dhjetor 2019.

31 dhjetor 2019	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	POCI	Totali
	(humbje të pritshme të kredisë 12M)	(humbje të pritshme të kredisë gjatë jetëgjatësisë për SICR)	(humbje të pritshme të kredisë gjatë jetëgjatësisë për zhvlerësim)		
Biznes				-	
Pa probleme	14,187,130	173,295	-	-	14,360,425
Pa probleme LP me EWI	4,220,500	24,766	-	-	4,245,267
Me probleme	262,926	1,525,005	212,844	-	2,000,775
Mospagesë	-	-	1,058,456	34,122	1,092,578
Vlera kontabël bruto	18,670,555	1,723,067	1,271,301	34,122	21,699,045
Humbja e pritshme e kredisë	(176,362)	(252,417)	(743,793)	(2,429)	(1,175,001)
Vlera kontabël	18,494,194	1,470,650	527,507	31,693	20,524,044
Privat					
Pa probleme	1,279,303	6,493	-	-	1,285,796
Pa probleme LP me EWI	221,770	-	-	-	221,770
Me probleme	52,761	70,465	-	-	123,226
Mospagesë	-	-	121,489	-	121,489
Vlera kontabël bruto	1,553,834	76,958	121,489	-	1,752,281
Humbja e pritshme e kredisë	(40,884)	(14,799)	(63,262)	-	(118,945)
Vlera kontabël	1,512,950	62,159	58,227	-	1,633,336

17. Hua dhe paradhënie klientëve (vazhdon)

Analiza sipas cilësisë së kredisë të huave të papaguara më 31 dhjetor 2020 paraqiten si më poshtë:

2020			
	Privat	Biznes	Totali
Niveli 1 dhe Niveli 2			
o ditë vonesë	1,535,223	23,334,958	24,870,181
1 deri në 30 ditë vonesë	17,603	267,469	285,072
31 deri në 90 ditë vonesë	8,404	13,044	21,448
Totali hua të zhvlerësuara Nivel 1 dhe Nivel 2	1,561,230	23,615,471	25,176,701
Niveli 3 hua të zhvlerësuara			
kolektivisht			
o ditë vonesë	41,167	95,516	136,683
1 deri në 30 ditë vonesë	1,419	13,356	14,775
31 deri në 90 ditë vonesë	2,948	1,862	4,810
mbi 90 ditë vonesë	69,267	152,600	221,867
Totali hua të zhvlerësuara kolektivisht Nivel 3	114,801	263,334	378,135
Niveli 3 hua të zhvlerësuara			
individualisht			
o ditë vonesë	1,675	580,752	582,427
1 deri në 30 ditë vonesë	-	-	-
31 deri në 90 ditë vonesë	-	72,778	72,778
mbi 90 ditë vonesë	-	510,398	510,398
Totali Hua të zhvlerësuara individualisht Nivel 3	1,675	1,163,928	1,165,603
Totali i huave	1,677,706	25,042,733	26,720,439
Humbje e pritshme e kredisë	(159,975)	(1,262,262)	(1,422,237)
Hua neto	1,517,731	23,780,471	25,298,202

2019			
	Privat	Biznes	Totali
Niveli 1 dhe Niveli 2			
o ditë vonesë	1,513,656	19,492,193	21,005,849
1 deri në 30 ditë vonesë	101,751	794,136	895,888
31 deri në 90 ditë vonesë	15,385	107,293	122,678
Totali hua të zhvlerësuara Nivel 1 dhe Nivel 2	1,630,792	20,393,622	22,024,414
Niveli 3 hua të zhvlerësuara			
kolektivisht			
o ditë vonesë	32,076	68,606	100,682
1 deri në 30 ditë vonesë	23,083	64,758	87,840
31 deri në 90 ditë vonesë	8,901	25,515	34,416
mbi 90 ditë vonesë	30,119	147,520	177,640
Totali hua të zhvlerësuara kolektivisht Nivel 3	94,179	306,398	400,578
Niveli 3 hua të zhvlerësuara			
individualisht			
o ditë vonesë	-	184,337	184,337
1 deri në 30 ditë vonesë	-	118,183	118,183
31 deri në 90 ditë vonesë	-	256,638	256,638
mbi 90 ditë vonesë	27,310	439,866	467,176
Totali Hua të zhvlerësuara individualisht Nivel 3	27,310	999,024	1,026,334
Totali i huave	1,752,281	21,699,045	23,451,326
Humbje e pritshme e kredisë	(118,945)	(1,175,001)	(1,293,946)
Hua neto	1,633,336	20,524,044	22,157,380

17. Hua dhe paradhënie klientëve (vazhdon)

Tabela e mëposhtme paraqet portofolion e kredive të klientëve, i cili i nënshtrohet moratoriumeve për shkak të COVID-19 ose që është ristrukturuar për shkak të COVID-19:

Hua dhe paradhënie klientëve	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	POCI	Totali
Vlera kontabël bruto					
në fund të periudhës	23,539,094	1,637,606	1,494,165	49,574	26,720,439
nga e cila, vlera kontabël bruto e kredisë aktualisht nën moratorium për shkak të COVID-19:					
vetëm moratorium	-	-	-	-	-
moratorium dhe ristrukturim	-	-	644	-	644
nga e cila, vlera kontabël bruto e kredisë aktualisht me moratorium të skaduar për shkak të COVID-19:					
vetëm moratorium	5,903,773	319,344	28,217	-	6,251,334
moratorium dhe ristrukturim	-	230,535	212,258	-	442,793

Humbje nga zhvlerësimi për kreditë dhe paradhëniet e klientëve	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	POCI	Totali
Në fund të periudhës	(420,824)	(229,624)	(752,517)	(19,272)	(1,422,237)
nga e cila, provizionet për humbjen e huasë aktualisht nën moratorium për shkak të COVID-19:					
vetëm moratorium	-	-	-	-	-
moratorium dhe ristrukturim	-	-	(285)	-	(285)
nga e cila, provizionet për humbjen e huasë me moratorium të skaduar për shkak të COVID-19:					
vetëm moratorium	(127,639)	(29,846)	(14,985)	-	(172,470)
moratorium dhe ristrukturim	-	(34,326)	(79,410)	-	(113,736)

Sipas politikës së bankës, vetëm ekspozimet afatshkurtra të kredisë mund të jepen pa qenë plotësisht të mbuluara me kolateral. Ekspozimet e kredisë me një profil më të lartë rreziku mbulohen

gjithmonë me kolateral, zakonisht me barrë hipotekore. Për një numër të vogël të aktiveve financiare, Banka mban kolateral në mjete monetare. Ristrukturimi i një ekspozimi të kredisë në përgjithësi është i domosdoshëm për problemet ekonomike me të cilat përballet klienti që ndikojnë negativisht në kapacitetin e pagesës, të cilat shkaktohen kryesisht nga ndryshimi i mjedisit makroekonomik në të cilin klientët veprojnë aktualisht. Ristrukturimet janë subjekt i një analize të plotë, të kujdesshme dhe individuale të kapacitetit të ndryshuar të pagesave të klientit. Vendimi për ristrukturimin e një ekspozimi kredie merret gjithmonë nga komiteti i kredisë dhe synon rikuperimin e plotë të ekspozimit të kredisë. Nëse ekspozimi i kredisë ristrukturohet, parametrat e kredisë ndryshojnë. Në të kundërt, këto ekspozime kredie për të cilat kushtet janë rinegociuar do të jenë me vonesë ose do të zhvlerësohen. Në varësi të llojit të strukturimit (standard, në ndjekje ose të zhvlerësuar), ekspozimi i kredisë mund të kategorizohet ose jo në një kategori më të mirë (klasifikimi i rrezikut) në bazë të performancës dhe ecurisë së ekspozimit. Periudha e rikuperimit për ekspozimet standarde dhe në ndjekje të ristrukturuara përcaktohet 24 muaj dhe gjatë kësaj periudhe, ekspozimi nuk duhet të tregojë rritje të nivelit të rrezikut të kredisë – SICR. Nëse vërehet një rritje e rrezikut – SICR (të paktën 30 ditë në vonesë) periudha e rikuperimit fillon sërish rinumërimin nga fillimi. Për kreditë e ristrukturuara të zhvlerësuar, riklasifikimi bëhet me dy hapa, 12 muajt e parë të periudhës së provës pa asnjë tregues të rritjes së rrezikut – SICR për ta klasifikuar atë në ekspozim të ristrukturuar në ndjekje dhe më pas 24 muaj periudhë rikuperimi për ta riklasifikuar atë si ekspozim standard. Për çdo riklasifikim pas përfundimit të periudhës së rikuperimit, banka kryen monitorim të plotë financiar të ekspozimit me qëllim që të sigurohet që nuk priten shenja të përkeqësimit të mëtejshëm.

17. Hua dhe paradhënie klientëve (vazhdon)

	2020		2019	
	Gjendja e papaguar	Zbritje për zhvlerësim	Gjendja e papaguar	Zbritje për zhvlerësim
Tregti - biznesi	329,681	(84,798)	60,383	(24,854)
Bujqësi - biznesi	46,116	(15,623)	24,436	(9,771)
Prodhim - biznesi	140,999	(34,598)	807	(381)
Të tjera - biznesi	279,230	(116,010)	92,258	(41,853)
Strehim - privat	6,320	(2,726)	3,720	(1,754)
Investime - private	-	-	141	(5)
Totali	802,346	(253,755)	181,745	(78,618)
31 dhjetor 2020				
Hua me kushte të negociuara		Biznes	Privat	Totali
Vlera kontabël		796,026	6,320	802,346
Provizionet për humbjet nga kreditë		(251,029)	(2,726)	(253,755)
Vlera kontabël		544,997	3,594	548,591
Hua me kushte të negociuara				2020
Niveli 1				-
Niveli 2				334,102
Niveli 3				468,244
Totali i shumës bruto				802,346
Zhvlerësimi individual				440,514
Zhvlerësimi kolektiv				361,832
Hua neto				802,346
31 dhjetor 2019				
Hua me kushte të negociuara		Biznes	Privat	Totali
Vlera kontabël		177,884	3,861	181,745
Provizionet për humbjet nga kreditë		(76,859)	(1,759)	(78,618)
Vlera kontabël		101,025	2,102	103,127
Hua me kushte të negociuara				2019
Niveli 1				-
Niveli 2				22,734
Niveli 3				159,011
Totali i shumës bruto				181,745
Zhvlerësimi individual				137,041
Zhvlerësimi kolektiv				44,704
Hua neto				181,745

Niveli i mospagesave që pritet për ekspozimet e kredisë brenda një viti të caktuar analizohet rregullisht, bazuar në përvojën e kaluar në këtë fushë. Humbjet që ndodhin mbulohen plotësisht me provizione për humbje nga kreditë.

Rreziku i portofolit të kredisë nga kreditimi i klientëve

Detajet e portofolit të huave përbejnë një faktor mjaft efektiv për zbutjen e rrezikut të kredisë. Aktiviteti kryesor i biznesit të bankave, kreditimi i ndërmarrjeve të vogla dhe të mesme, ka kërkuar një shkallë të lartë të standardizimit në proceset e kreditimit dhe përfundimisht çoi në një shkallë të lartë verifikimi të këtyre ekspozimeve në aspektin e shpërndarjes gjeografike dhe sektorëve ekonomikë. Megjithatë, kreditimi i ekspozimeve më të mëdha të kredive përbën një zonë shtesë të aktivitetit të biznesit të Bankës në aspektin e fokusit të përgjithshëm strategjik. Shumica e këtyre klientëve janë ndërmarrje që kanë punuar me Bankën për një numër vitesh. Megjithatë, kompleksiteti më i lartë i këtyre bizneseve kërkon një analizë të përshtatshme të biznesit, të projektit që do të financohet dhe çdo subjekti të lidhur. Zbatohet një ndarje strikte e funksionit të shërbimit me klientët nga operacionet mbështetëse dhe kërkesat për dokumentacionin dhe kolateralin janë zakonisht më të rrepta.

Analiza e kredive dhe paradhënive për klientët sipas shumës së sigurisë së industrisë paraqitet si më poshtë:

	2020	%	2019	%
Tregti - biznesi	11,153,572	42%	9,925,682	42%
Prodhim - biznesi	7,454,959	28%	6,267,113	27%
Të tjera - biznesi	5,047,847	19%	4,378,946	19%
Bujqësi - biznesi	821,631	3%	652,276	3%
Transporti - biznesi	564,724	2%	475,028	2%
Strehim - privat	1,531,374	6%	1,610,802	7%
Investime - private	86,513	0%	83,270	0%
Të tjera - private	59,819	0%	58,210	0%
Totali	26,720,439	100%	23,451,326	100%

17. Hua dhe paradhënie klientëve (vazhdon)**Rreziku i portofolit të kredisë nga kreditimi i klientëve (vazhdon)**

2020			
	Stage 1	Stage 2	Stage 3
Tregti - biznesi	10,188,360	547,835	417,377
Bujqësi - biznesi	657,532	60,667	103,432
Prodhim - biznesi	6,359,363	674,635	420,961
Transporti - biznesi	317,130	7,358	240,236
Të tjera - biznesi	4,631,772	170,819	245,256
Strehim - privat	1,268,040	149,508	113,826
Investime - private	72,504	11,703	2,306
Të tjera - private	44,393	15081	345
Totali	23,539,094	1,637,606	1,543,739

2019			
	Stage 1	Stage 2	Stage 3
Tregti - biznesi	8,964,356	674,862	286,464
Bujqësi - biznesi	449,967	135,100	67,208
Prodhim - biznesi	5,142,863	739,180	385,070
Transporti - biznesi	240,064	1,012	233,951
Të tjera - biznesi	3,873,305	172,912	332,729
Strehim - privat	1,418,384	76,087	116,331
Investime - private	78,290	636	4,343
Të tjera - private	57,161	235	814
Totali	20,224,390	1,800,025	1,426,912

Hua dhe paradhënie klientëve – Niveli 3

Klasifikimi në nivelin 3 të huave të klientëve përfshirë huatë dhe paradhëniet e zhvlerësuar kolektivisht dhe individualisht në 2020 bashkë me vlerën e drejtë të kolateralit përkatës që mban banka si garanci paraqitet si më poshtë:

2020			2019	
	Vlera e papaguar bruto	Vlera e drejtë e kolateralit	Vlera e papaguar bruto	Vlera e drejtë e kolateralit
Tregti - biznesi	417,377	241,822	286,464	147,454
Bujqësi - biznesi	103,432	34,051	67,208	34,895
Prodhim - biznesi	420,961	154,415	385,070	129,537
Transporti - biznesi	240,236	63,897	233,951	99,723
Të tjera - biznesi	245,256	75,599	332,729	152,159
Strehim - privat	113,826	95,104	116,331	81,768
Të tjera - private	2,650	-	5,158	-
Totali	1,543,738	664,888	1,426,912	645,536

Vlera e drejtë e kolateraleve që paraqiten më lart bazohet në përcaktimin nga vlerësuesit lokal të certifikuar dhe përfaqëson vlerën e tregut të realizueshme nga pronarët e ligjshëm të aktiveve, të zbritura me zbritje të aplikuara nga vlerësuesit e brendshëm në bazë të politikave të brendshme të bankës.

Struktura e portofolit të kredisë rishikohet rregullisht për të identifikuar rreziqet e përqendrimit. Ngjarjet të cilat mund të kenë ndikim në fusha të dhëna të portofolit të kredisë (faktorë të përbashkët të rrezikut) çojnë, nëse është e nevojshme, në limitet e ekspozimit ndaj grupeve të caktuara të klientëve, p.sh. sipas sektorëve të veçantë të ekonomisë ose zonave gjeografike.

Banka ndjek një udhëzim që kufizon rrezikun e përqendrimit në portofolin e kredive duke siguruar që ekspozimet e mëdha të kredive (ato që tejkalojnë 10% të kapitalit rregullator) të miratohen nga Komiteti i Administrimit të Rrezikut të Grupit PCH. Asnjë ekspozim i madh kredie nuk mund të tejkalojë 25% të kapitalit rregullator.

Ekspozimet më të mëdha të kredive analizohen veçanërisht mirë dhe monitorohen, si nga ana e punonjësve përgjegjës përmes

17. Hua dhe paradhënie klientëve (vazhdon)

Hua dhe paradhënie klientëve – Niveli 3 (vazhdon) aktivitetete të zakonshme të monitorimit që mundësojnë zbulimin e hershëm të rreziqeve dhe përmes rishikimeve sistematike nga ana e Komitetit të Rrezikut të Kredisë të Bankës. Informacionet e plota për çdo palë të lidhur zakonisht sigurohen përpara kreditimit. Në tërësi, kjo krijon një portofol me cilësi të lartë dhe relativisht një nivel të vogël provizionesh për zhvlerësimin individual.

Më 31 dhjetor 2020, dhjetë huamarrësit më të mëdhenj përfaqësojnë 12.83% (2019: 12.83%) të totalit të kredisë.

Ekspozimet individuale të rëndësishme të kredisë monitorohen nga afër nga Komiteti i Rrezikut të Kredisë të Bankës. Për këto ekspozime kredie, Banka kryen një testim zhvlerësimi nëse identifikon ngjarjet mospaguese si në vijim:

- Një ngjarje zhvlerësimi ristrukturimi
- Banka ka filluar procedurat gjyqësore
- Fillimi i procedurave të falimentimit
- Vonesa 90 ditë
- Një ngjarje mashtrimi me kredi
- Një rënie në klasifikimin e rrezikut në 8 për të gjithë klientët me ekspozime të vogla dhe të mesme kredie
- Ekspozimet POCl në momentin e njohjes fillestare
- Shenja të tjera zhvlerësimi

Testi i zhvlerësimit gjithashtu merr në konsideratë vlerën neto të realizueshme të kolateralit të mbajtur. Për llogaritjen e zhvlerësimit individual aplikohet një metodë e skontuar e fluksit të mjeteve monetare.

Për ekspozimet individuale të rëndësishme të kredisë për të cilat llogaritja e zhvlerësimit individual tregoi se vlera aktuale e flukseve të mjeteve monetare të pritshme në të ardhme është më e lartë se libri, provizionimi për këto ekspozime përcaktohet si një vlerë absolute e humbjes së llogaritur nga zhvlerësimi, duke aplikuar normën minimale të LLP për Nivelin 1 të klasës së ekspozimit përkatës.

Gjatë llogaritjes së PM-ve portofoli është segmentuar në grupe të ndryshme si Ekspozimet Shumë të Vogla (<EUR 50 mijë), Ekspozimet e NVM-ve > 50 mijë. E njëjta shpërndarje e madhësisë së ekspozimit është bërë për portofolin e biznesit dhe portofolin e klientëve privatë. Për ekspozimet NVM, parametrat e humbjes mbështeten në sistemin e brendshëm të klasifikimit të rrezikut për ekspozimet e vlerësuara. Për nivelin 2, lloji i ristrukturimit matet përveç ekspozimeve të klientëve privatë dhe ekspozimeve shumë të vogla.

Nëse rreziku i kredisë rritet në mënyrë domethënëse, aktivet klasifikohen në „Nivelin 2“ dhe krijohen provigjione për humbjet në një vlerë të barasvlershme me humbjet e pritshme të kreditit përgjatë gjithë periudhës së mbetur deri në maturitet. Rritja domethënëse në rrezikun e kredisë përcaktohet në bazë të informacionit sasior dhe cilësor: bazuar në krahasimin e kohëzgjatjes së mbetur të jetës së PM-së së një ekspozimi në secilën datë raportimi përkundrejt kohëzgjatjes së jetës së PM-së në datën e fillimit. Parametrat e humbjes mbështeten në sistemin e brendshëm të klasifikimit të rrezikut për ekspozimet e vlerësuara. Rreziku i kredisë rritet në mënyrë domethënëse në rast se diferenca në PM tejkalon një prag të paracaktuar dhe aktiviteti përkatës transferohet nga Niveli 1 në Nivelin 2.

Niveli 3 përfshin një aktiv financiar të dështuar dhe provigjionet për humbjen përcaktohen në një shumë të barasvlershme me humbjet e pritshme të kreditit përgjatë gjithë periudhës së mbetur deri në maturitet.

HNM e ekspozimeve matet në bazë të madhësisë së ekspozimit ku Shumë i vogël është nën 50 mijë, i vogël 50 mijë deri në 250 mijë dhe

i mesëm mbi 250 mijë dhe për ekspozimet shumë të vogla bazohet në ditë vonesa (ekspozimet janë nën 30 mijë) duke qenë se këto ekspozime janë kryesisht pa kolateral. Tabela më poshtë tregon HNM mesatare për segmente të ndryshme të portofolit që është aplikuar në të gjitha nivelet.

Kategoria e madhësisë së ekspozimit	Ekspozim B30 mijë	Ditë vonese	HNM mesatare
Mesatar	jo relevante	jo relevante	42.36%
I vogël	jo relevante	jo relevante	44.38%
	EUR 30K deri në 50K	Më shumë se >180 ditë	44.18%
Shumë i vogël		Më pak 180 ditë	44.18%
	Me pak se EUR 30 mijë	Më shumë se >180 ditë	100.00%
		Më pak 180 ditë	44.18%

Sikundër parashikohet në kuadrin e SNRF 9, nevoja për vlerësuar humbjet e pritshme përgjatë jetëgjatësisë paraqitet në SNRF 9 Niveli II dhe III; Në nivelin I, përdoren humbjet e pritshme njëvjeçare. Detajet e qasjeve të ndryshme janë dhënë më poshtë.

Humbjet e pritshme 12-mujore të kredisë janë humbjet e pritshme të kredisë që rezultojnë nga ngjarjet e mospagesës që janë të mundshme brenda 12 muajve pas datës së raportimit. Humbjet e pritshme të kredisë përgjatë jetëgjatësisë janë vlera aktuale e humbjeve që lindin nëse një huamarrës nuk përmbush detyrimin e tij gjatë gjithë jetëgjatësisë së instrumentit financiar. Për shkak se humbjet e pritshme të kredisë vlerësojnë shumën si dhe afatin e pagesave, humbja e kredisë (pra mungesa e mjeteve monetare) lind edhe nëse subjekti pret që të paguhet plotësisht, por më vonë se afati kur duhet të kryejë pagesën në bazë të kontratës.

Humbjet e pritshme 12-mujore të kredisë mund të shihen si pjesë e humbjeve të pritshme të kredisë gjatë jetëgjatësisë që lidhen me një zhvlerësim të mundshëm gjatë dymbëdhjetë muajve të ardhshëm. Megjithatë, për dallim nga humbjet e pritshme të kredisë përgjatë jetëgjatësisë, ato nuk korrespondojnë me mungesat e mjeteve monetare gjatë dymbëdhjetë muajve të ardhshëm. Në veçanti, nuk merret në konsideratë asnjë informacion për afate kohe.

Zhvlerësimi dhe provizionimi

Banka rishikon portofolin e saj të kredisë për të vlerësuar zhvlerësimin të paktën çdo tremujor. Banka bën gjykimet nëse ekzistojnë të dhëna të vëzhgueshme dhe evidentueshme të cilat tregojnë se ka një rënie të matshme e në fluksin e ardhshëm të parasë së parashikuar nga portofoli i kredisë përpara se rënia mund të identifikohet me një hua individuale të atij portofoli. Ky fakt mund të përfshijë të dhëna të vëzhgueshme dhe evidentueshme të cilat tregojnë se ka pasur një ndryshim të pafavorshëm në statusin e pagimit të huamarrësve në një grup, ose në kushtet ekonomike kombëtare ose lokale të cilat lidhen me mospagesat për aktivet në Bankë.

Drejtimi i Bankës për çmuarjes në bazë të eksperiencës së humbjeve historike për aktive me karakteristika të rrezikut të kredisë dhe fakteve objektive të zhvlerësimit të ngjashëm me kreditë e portofolit gjatë planifikimit të fluksit të ardhëm të parasë. Metodologjia dhe supozimet që përdoren për të vlerësuar shumën dhe kohën e fluksit të ardhshëm të parasë rishikohen rregullisht për të zvogëluar diferencat midis çmuarjeve të humbjes dhe eksperiencës së humbjeve aktuale.

Politika për fshirjen e huasë

Banka fshin një hua/gjendje të letrave me vlerë (dhe çdo provizion për humbjet nga zhvlerësimi) nëse përcaktohet dhe vendoset se huatë/letrat me vlerë nuk mund të arkëtohen. Ky vendim merret pak analizës së informacionit si ndodhja e ndryshimeve të

17. Hua dhe paradhënie klientëve (vazhdon)

rëndësishme në pozicionin financiar të huamarrësit / emetuesit sipas të cilës huamarrësi / emetuesi nuk ka mundësi të tjera për të paguar detyrimin, ose të ardhurat nga kolaterali nuk do të jenë të mjaftueshme për të ripaguar të gjithë ekspozimin. Sa më e vogël të jetë shumë e papaguar, sa më i madh të jetë numri i vonesave dhe sa më të mëdha të jenë pasiguritë shoqëruese

(si mjedisi ligjor i paparashikueshëm), aq më të vogla do të jenë mundësitë për rikuperimin e huas nga ana e Bankës. Kthimi i huave të fshira më parë nga banka arrin vlerën LEK 50,782 mijë në 2020 (2019: 59,092 mijë lekë).

Angazhimet e kredisë dhe garancitë financiare

Ekspozimi maksimal nga garancitë financiare përfaqëson shumën maksimale që Banka duhet të paguajë nëse thirret garancia, e cila mund të jetë shumë më e madhe se shumë që njihet si detyrim. Ekspozimi maksimal i kredisë për angazhimet e kredisë përbën shumën e plotë të angazhimit (Shih Shënimin 28).

Kontrolli i limitit të rrezikut dhe politikat e zbutjes së rrezikut

Banka administron limitet dhe kontrollon përqendrimet e rrezikut të kredisë kudo ku ato identifikohen në mënyrë të veçantë për kundërpalët individë dhe grupet si dhe për filialet.

Banka strukturon nivelet e rrezikut të kredisë që merr përsipër duke përcaktuar limitet për shumën e rrezikut të pranuar në lidhje me një huamarrës, ose një grup huamarrësish, dhe sipas segmenteve gjeografike dhe të industrisë. Këto rreziqe monitorohen në mënyrë të vazhdueshme dhe në bazë të një rishikimi vjetor ose më të shpeshtë, nëse konsiderohet e nevojshme. Limitet për nivelin e rrezikut të kredisë sipas produktit dhe sektorit të industrisë miratohen nga Këshilli Drejtues. Ekspozimi ndaj rrezikut të kredisë administrohet gjithashtu përmes analizës sistematike të mundësisë së huamarrësve dhe huamarrësve potencialë për të plotësuar detyrimet për pagimin e interesave dhe kapitalit si dhe duke ndryshuar limitet e kredisë sipas rastit. Kontrollat të tjera dhe masat për zbutjen e rrezikut paraqiten në mënyrë të detajuar më poshtë.

Kolaterali që mban banka dhe përmirësime të tjera të kredisë dhe efekti i tyre financiar

Banka zbaton një gamë të gjerë politikash dhe praktikash për të zbutur dhe zvogëluar rrezikun. Politika dhe praktika më tradicionale është marrja e garancisë për paradhëniet e fondeve, e cila është një praktikë e zakonshme. Banka zbaton udhëzimet mbi pranueshmërinë e kategorive të veçanta të kolateralit ose zbutjen dhe reduktimin e rrezikut të kredisë. Llojet kryesore të kolateralit për kreditë dhe paradhëniet janë si më poshtë:

- Garanci në mjete monetare dhe garanci bankare (kolateral me mjete monetare);
- Hipotekë mbi pronat rezidenciale/për banim; dhe
- Garanci mbi aktivet e biznesit si mjedise, inventari dhe arkëtime në llogari.

Huat për korporatat dhe individët garantohen në përgjithësi; paradhëniet bankare për individët dhe kartat e kreditit që lëshohen për individët garantohen me mjete monetare (kolateral cash) ose lloje të tjera kolaterali të përcaktuara me vendim të komiteteve të kredisë. Gjithashtu për të minimizuar dhe zvogëluar humbjen e kredisë, Banka do të kërkojë kolateral shtesë nga kundërpala menjëherë sapo të evidentohen treguesit e zhvlerësimit për kreditë dhe paradhëniet përkatëse të individëve.

Efekti financiar i kolateralit paraqitet duke paraqitur vlerat e kolateralit më vete për (i) ato aktive ku kolaterali dhe përmirësimet e tjera të kredisë janë të barabarta ose tejkalojnë vlerën kontabël të aktivit ("aktive të mbi-garantuara") dhe (ii) ato asete ku kolaterali dhe përmirësimet e tjera të kredisë janë më pak se vlera kontabël e

aktivit ("aktive të nën-garantuara"). Efekti i kolateralit më 31 dhjetor 2020.

31 dhjetor 2020	Aktive të mbi-garantuara		Aktive të nën-garantuara	
	Vlera kontabël e aktiveve	Vlera e drejtë e kolateralit	Vlera kontabël e aktiveve	Vlera e drejtë e kolateralit
Biznes	23,204	28,095	23,715,445	11,869,125
Privat	9,448	11,253	1,550,105	1,156,698
	32,652	39,348	25,265,550	13,025,823

31 dhjetor 2019	Aktive të mbi-garantuara		Aktive të nën-garantuara	
	Vlera kontabël e aktiveve	Vlera e drejtë e kolateralit	Vlera kontabël e aktiveve	Vlera e drejtë e kolateralit
Biznes	593,596	2,823,235	19,431,722	8,503,617
Privat	391,191	2,898,109	1,740,871	756,486
	984,787	5,721,344	21,172,593	9,260,103

Vlera e drejtë e kolateralit vlerësohet nga Banka individualisht. Vlera e çmuar përfaqëson vlerën e pritur të tregut. Të ardhurat e pritshme nga likuidimi i kolateralit merren në konsideratë edhe në llogaritjen e provigjioneve individuale të zhvlerësimit.

Përqendrimi i rrezikut të kredisë

Përqendrimet lindin ku një numër kundërpalësh angazhohen në aktivitetet të ngjashme të biznesit, ose në aktivitete në të njëjtin rajon gjeografik, ose kanë karakteristika të ngjashme ekonomike si rezultat i të cilave aftësia e tyre për të përmbushur dhe plotësuar detyrimet kontraktore do të preket dhe cenohet njësoj nga ndryshimet e kushteve ekonomike, politike ose kushte të tjera. Përqendrimet tregojnë ndjeshmërinë relative të ecurisë së bankës kundrejt zhvillimeve që cenojnë një industri të caktuar ose një vendndodhje specifike.

17. Hua dhe paradhënie klientëve (vazhdon)*Sektorët gjeografikë*

Në tabelën e mëposhtme paraqitet ndarja e ekspozimit kryesor të kredisë së Bankës në vlerën e tyre bruto, të klasifikuar sipas rajonit gjeografik më 31 dhjetor 2020 dhe 2019. Banka ka bërë shpërndarjen e ekspozimeve për rajonet sipas vendit të rezidencës të kundërpaleve të saj.

	2020			2019		
	Vendet OECD	Shqipëria	Totali	Vendet OECD	Shqipëria	Totali
Llogari me bankën qendrore	-	4,515,050	4,515,050	-	1,980,058	1,980,058
Hua dhe paradhënie bankave	2,525,043	531,940	3,056,983	3,014,192	-	3,014,192
Hua dhe paradhënie klientëve	-	25,298,202	25,298,202	-	22,157,380	22,157,380
Letra me vlerë të borxhit me vlerë të drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera përmbledhëse	-	-	-	-	2,288,243	2,288,243
Letra me vlerë të borxhit me kosto të amortizuar (KA)	-	1,293,444	1,293,444	-	-	-
Aktive të tjera financiare	-	369,857	369,857	-	266,352	266,352
Totali	2,525,043	32,008,493	34,533,536	3,014,192	26,692,033	29,706,225

Huatë dhe paradhëniet klientëve në bazë të sektorëve të caktuar të industrisë më 31 dhjetor 2020 dhe 2019 paraqiten si më poshtë:

31 dhjetor				
Sektori i industrisë	2020	%	2019	%
Tregtia	12,162,265	48	10,833,175	49
Industria dhe prodhimi tjetër	7,806,168	31	6,555,968	30
Ndërtimi	1,221,397	5	867,948	4
Transporti	453,906	2	369,532	2
Shërbimet	1,454,511	6	1,298,669	6
Tjetër	2,199,955	9	2,232,087	10
Totali	25,298,202	100	22,157,380	100

18. Investime në letra me vlerë të matura me kosto të amortizuar (2019 VDATGJ)

Investime në letra me vlerë të matura me kosto të amortizuar (2019 VDATGJ) përbëhen nga bono thesari dhe obligacione të cilat paraqiten si më poshtë:

	2020	2019
	Kosto e amortizuar	VDATGJ
Bono thesari të matura me VDATGJ	-	1,930,211
Bono thesari me KA	1,293,978	-
Bono të matura me VDATGJ	-	358,032
Totali	1,293,978	2,288,243

Lëvizja në letrat me vlerë të investimit paraqitet në mënyrë të përmbledhur si më poshtë:

	2020	2019
Më 1 janar	2,288,243	1,632,594
Shtesa	1,293,978	1,930,212
Provizionet e humbjeve për investimet në letrat me vlerë AC	(534)	-
Maturuar	(2,288,243)	(1,257,170)
Ndryshimi në interesin e fituar	-	(17,393)
Totali	1,293,444	2,288,243

18. Investime në letra me vlerë të matura me kosto të amortizuar (2019 VDATGJ) (vazhdon)

Fitimi/(humbjet) i vlerës së drejtë që rezultojnë gjatë vitit paraqitet në mënyrë të përmblëdhur si më poshtë:

	2020	2019
Më 1 janar	(21,707)	(23,067)
Shtesa	36,860	6,665
Pakësime (riklasifikuar në pasqyrën e të ardhurave)	(9,517)	(3,511)
Shtesa/pakësime neto	27,343	3,154
Totali më 31 dhjetor përpara tatimit mbi fitimin	5,636	(19,913)
Tatimi i shtyrë për rezervën e rivlerësimit të letrave me vlerë të vendosjes VDATGJ	(4,101)	(473)
Rezerva e rivlerësimit për humbje nga zhvlerësimi i VDATGJ	(1,535)	(1,321)
Rezerva e rivlerësimit për investimet në letra me vlerë të vendosjes VDATGJ	-	(21,707)

Bono thesari

Të dhënat për bonot e thesari në LEK të Qeverisë Shqiptare sipas maturimit kontraktual paraqiten si më poshtë:

	2020			2019		
Emetuesi	Maturimi	Yield-i	Vlera kontabël	Maturimi	Yield-i	Vlera kontabël
Qeveria shqiptare	12 muaj	1.87% - 2.25%	1,293,978	12 muaj	1.05% - 2.05%	1,930,211
			1,293,978			1,930,211

Vlerat e drejta për obligacionet në Euro bazohet në çmimet e kuotuar në treg të instrumenteve të ngjashme ose në çmimet e kuotuar nga agjenti për instrumentet financiare.

Tabela në vijim përmban një analizë të ekspozimit të rrezikut të kredisë të letrave me vlerë të borxhit të cilat janë matur me kosto të amortizuar KA më 31 dhjetor 2020. Këto aktive janë klasifikuar në Nivelin 1 për të cilat njihet provizion për humbje të pritshme të kredisë në bazë të nivelit minimal të probabilitetit të mospagesës – PM prej 0.59% dhe HNM prej 30%.

Ndryshimi i zhvlerësimit për vitet e mbyllura më 31 dhjetor 2020 dhe 2019, paraqitur nëpërmjet pasqyrës së fitim humbjeve është si më poshtë:

	31 dhjetor 2020	31 dhjetor 2019
Gjenda në fillim		
Aktive të reja financiare	534	1,433
Lirimi për shkak të mosnjohjes	(1,535)	(2,229)
Rritja/Ulja e rrezikut të kredisë	-	(525)
Gjendja në fund	534	1,535

Ekspozimi ndaj letrave me vlerë të borxhit rregullohet nga Politika dhe Procedurat e Thesarit. Investimet lejohen të kryhen vetëm për letra me vlerë të cilat janë likuide dhe kanë klasifikimin minimal të kredisë (AA-) ose në tituj të qeverisë shqiptare, pas marrjes së miratimit nga Komiteti i Aktivit dhe Pasivit të Grupit (ALCO). Ekspozimi maksimal ndaj rrezikut të kredisë përfaqësohet nga vlera kontabël e çdo aktivi financiar në pasqyrën e pozicionit financiar. Investimet në letrat me vlerë të borxhit janë më bankat qendrore, ose me institucionet financiare të klasifikuara paraqiten si më poshtë:

Klasifikimet më 31 dhjetor	2020	2019
Letra me vlerë të drejtë me kosto e amortizuar		
B+	1,293,978	-
Letra me vlerë të drejtë të matura nëpërmjet të ardhurave të tjera përmblëdhëse		
B+	-	2,288,243
Totali	1,293,978	2,288,243

19. Aktive të tjera

	2020	2019
Aktive aktuale		
Debitorë të tjerë	369,857	266,352
Aktive të tjera financiare	369,857	266,352
Shpenzime të parapaguara	30,449	22,822
Inventari	1,951	786
Aksione	196	193
Nuk ka asete aktuale		
Prona të rimarra në zotërim	175,862	228,859
Humbje nga zhvlerësimi për arkëtimet në llogari	(7,535)	(2,299)
Totali	570,779	516,712

Ndryshimi i zhvlerësimit për vitet e mbyllura më 31 dhjetor 2020 dhe 2019, paraqitur nëpërmjet pasqyrës së fitim humbjeve është si më poshtë:

	31 dhjetor 2020	31 dhjetor 2019
Gjenda në fillim	2,299	6,595
Lirimi për shkak të mosnjohjes	-	(6,595)
Rritja/Ulja e rrezikut të kredisë	5,236	2,299
Gjendja në fund	7,535	2,299

Debitorë të tjerë kryesisht kanë të bëjnë me parapagimet e bëra në Zyrat e Përmbarimit që arkëtojnë fonde nga klientët që kanë marrë kredi nga proceset e rimarrjes në pronësi të cilat ende nuk kanë përfunduar, ose në proceset që janë finalizuar por shuma pritet të arkëtohet nga debitorët dhe gjithashtu përfshin dhe shitjet e pronave me kushte.

Pronat e rimarra në pronësi janë kolaterale të fituara nëpërmjet proceseve ligjore dhe përfshijnë tokën, ndërtesat dhe mjedise biznesi, të cilat nuk përdoren nga Banka për funksionet e saj kryesore. Pronat e rimarra në zotërim për shkak të procesit ligjor duhet të shiten sa më shpejtë që të jetë e mundur. Banka fshin plotësisht nga bilanci pronën e rimarrë në pronësi brenda 7 viteve nga njohja fillestare bazuar në vëzhgimet historike të menaxhimit dhe eksperiencën në rikuperimin e këtyre aktiveve.

19. Aktive të tjera (vazhdon)

Lëvizja e zërave të aktiveve të rimarra në pronësi gjatë periudhës së raportimit paraqitet si më poshtë:

	2020	2019
Gjendja në fillim të periudhës	228,859	615,435
Shtesa gjatë periudhës	-	26,406
Pakësime gjatë periudhës	(33,535)	(187,561)
Kuota e zhvlerësimit	(9,973)	(228,395)
Rikthimi i zhvlerësimit	-	22,470
Fshirja nga bilanci	(9,489)	(19,497)
Gjendja në fund të periudhës	175,862	228,859

20. Investime në prona

Banka ruan investimet në pronë si rezultat i përvetësimit përmes ekzekutimit të garancisë të huas dhe paradhënie klientëve.

	Investime në prona
Më 1 janar 2020	15,549
Shtesa	-
Pakësime	-
Më 31 dhjetor 2020	15,549
Zhvlerësim i akumuluar	(12,374)
Detyrimi për periudhën	(389)
Zhvlerësimi i akumuluar në kohën e pakësimit	-
Zhvlerësimi	-
Më 31 dhjetor 2020	2,787
Më 1 janar 2019	95,710
Shtesa	-
Pakësime	(80,161)
Më 31 dhjetor 2019	15,549
Zhvlerësim i akumuluar	(60,728)
Detyrimi për periudhën	(1,134)
Zhvlerësimi i akumuluar në kohën e pakësimit	11,904
Rikthimi i zhvlerësimit	37,583
Më 31 dhjetor 2019	3,175

21. Ndërtesat, toka dhe pajisjet

31 dhjetor 2020	Toka dhe ndërtesa	Pajisje zyre ose biznesi	Toka dhe ndërtesat (ROU)	Pajisje zyre dhe biznesi (ROU)	Total PPE
Kostoja totale më 1 janar 2020	750,443	681,812	45,933	-	1,478,188
Shtesa	4,588	22,021	71,889	-	98,499
Pakësime	(791)	(31,284)	(47,276)	-	(79,351)
Zhvlerësimi	-	-	-	-	-
Kostoja totale më 31 dhjetor 2020	754,240	672,550	70,546	-	1,497,336
Zhvlerësimi i akumuluar më 1 janar 2020	227,345	550,023	19,170	-	796,538
Detyrimi për periudhën	15,235	50,250	20,962	-	86,448
Pakësime	(152)	(26,116)	(371)	-	(26,638)
Zhvlerësimi i akumuluar më 31 dhjetor 2020	242,428	574,158	39,761	-	856,347
Vlera kontabël	511,812	98,392	30,785	-	640,989

21. Ndërtesat, toka dhe pajisjet (vazhdon)

31 dhjetor 2019	Toka dhe ndërtesa	Pajisje zyre ose biznesi	Toka dhe ndërtesat (ROU)	Pajisje zyre dhe biznesi (ROU)	Total PPE
Kostoja totale më 1 janar 2018	1,020,534	745,860	-	-	1,766,394
Miratimi për herë të parë i SNRF 16	-	-	39,730	-	39,730
Shtesa	586	5,669	13,712	-	19,967
Pakësime	(13,612)	(69,716)	(7,508)	-	(90,837)
Zhvierësimi	(257,065)	-	-	-	(257,065)
Kostoja totale më 31 dhjetor 2019	750,443	681,812	45,933	-	1,478,188
Zhvierësimi i akumuluar më 1 janar 2018	214,758	545,140	-	-	759,898
Detyrimi për periudhën	25,023	54,969	20,822	-	100,813
Pakësime	(12,436)	(50,086)	(1,652)	-	(64,174)
Zhvierësimi i akumuluar më 31 dhjetor 2019	227,345	550,023	19,170	-	796,538
Vlera kontabël	523,098	131,789	26,763	-	681,651

22. Aktive jomateriale

Më 1 janar 2020	206,655
Shtesa	-
Pakësime	(46,557)
Transferimi	-
Më 31 dhjetor 2020	160,098
Zhvierësimi i akumuluar më 1 janar 2020	(174,541)
Detyrimi për periudhën	(15,313)
Zhvierësimi i akumuluar në kohën e pakësimit	40,760
Zhvierësimi i akumuluar më 31 dhjetor 2020	(149,094)
Vlera kontabël neto më 31 dhjetor 2020	11,004
Më 1 janar 2019	297,799
Shtesa	2,670
Pakësime	(93,814)
Transferimi	-
Më 31 dhjetor 2019	206,655
Zhvierësimi i akumuluar më 1 janar 2019	(243,731)
Detyrimi për periudhën	(18,319)
Zhvierësimi i akumuluar në kohën e pakësimit	87,509
Zhvierësimi i akumuluar më 31 dhjetor 2019	(174,541)
Vlera kontabël neto më 31 dhjetor 2019	32,114

23. Huatë nga bankat

	2020	2019
Huatë nga bankat rezidente	347,541	534,850
Huatë nga bankat jo rezidente	3,727,999	2,878,268
Llogaritë rrjedhëse nga bankat rezidente	-	13,776
Totali	4,075,540	3,426,893

Huatë nga bankat jorezidente kanë maturime më 31 dhjetor 2020 deri në 14 ditë dhe normat e interesit prej 0.00%, 0.65% për gjendjet e shprehura në LEK.

Huatë e bankave jorezidente kanë maturime më 31 dhjetor 2020 deri në 3 vjet (2019: deri në 4 vite) dhe normat e interesit prej 0.664%, 0.845%, 1.105%, 1.217%, 1.44%, 1.59% dhe 1.92% për gjendjet e shprehura në euro (2019: 0.00%, 0.942%, 1.19% dhe 1.92% në vit për EURO).

24. Detyrime ndaj klientëve

	2020	2019
Llogari rrjedhëse		
Monedhë e huaj	5,140,077	4,562,242
Monedhë vendase	3,576,821	2,787,532
Llogari kursimi		
Monedhë e huaj	2,416,333	1,840,016
Monedhë vendase	1,968,899	1,265,858
Depozita me afat		
Monedhë e huaj	4,120,430	3,991,492
Monedhë vendase	6,555,707	6,865,702
Llogari të tjera të klientëve		
Monedhë e huaj	70,660	89,971
Monedhë vendase	73,114	137,876

Llogaritë e kursimit në LEK (FlexSave) mbartin një interes prej 0.8% në vit (2019: 0.8%), ndërsa llogaritë e kursimit në monedhë të huaj Euro (FlexSave) mbartin një normë mesatare interesi respektivisht prej 0.2% në vit (2019: 0.2%) dhe llogaritë e kursimit në USD (FlexSave) mbartin një interes prej 0.5% në vit (2019: 0.5%).

Llogaritë e tjera të klientëve përfaqësojnë llogari të vendosura si garanci me kolateral cash nga klientët. Ato mbartin norma interesi në nivele të njëjta si depozitat me afat.

Normat e interesit që janë aplikuar për depozitat me afat më 31 dhjetor 2020 paraqiten si më poshtë:

(në %)	12 muaj	24-36 muaj
LEK	1.20 - 1.70	1.80 - 2.40
EUR	0.30 - 0.70	0.40 - 0.90
USD	1.0 - 1.20	1.10 - 1.70

31 dhjetor 2019		
(në %)	12 muaj	24-36 muaj
LEK	1.10 - 2.20	1.80 - 2.10
EUR	0.40 - 0.80	0.40 - 0.50
USD	1.0 - 2.10	1.10 - 1.20

25. Borxhi i varur

	2020	2019
Borxhi i varur		
ProCredit Holding	865,900	852,390
Interesi i përllogaritur	13,050	12,986
Totali	878,950	865,376

25. Borxhi i varur (vazhdon)

Në datën 30 gusht 2019, Banka mori nga ProCredit Golding AG & Co.KgA një borxh të varur prej EURO 7 milion, me një normë interesi të ndryshueshëm me datë maturimi në 30 gusht 2029. Interesi paguhet çdo gjashtë muaj dhe principali paguhet në datën e maturimit. Kredia e mëparshme e varur parapaguhet në të njëjtën periudhë.

26. Detyrime të tjera

	2020	2019
Pagesa në tranzit	61,492	59,300
Kreditorë të ndryshëm	78,723	67,783
Shpenzime të tjera të përllogaritura	20,483	16,938
Detyrime të tjera financiare	31,243	26,828
Detyrime të tjera financiare	191,941	170,850
Detyrime tatimore dhe sociale	18,297	12,065
Provizione të tjera	52,511	40,023
Të ardhurat nga komisioni të shtyra	8,529	7,745
Totali	271,278	230,683

Provizionet e tjera lidhen me provizionet për humbjet nga zhvlerësimi për zërat jashtë bilancit dhe provizionet e përcaktuara për çështjet ligjore. Ato përfaqësojnë çmuarjet më të mira të shumave me të cilat çështjet ligjore do të zgjidhen në periudhat e ardhshme. Lëvizja në dispozitat e tjera për vitet 2020 dhe 2019 është paraqitur më poshtë:

	Zërat jashtë bilancit	Çështjet ligjore	Ndërprerja e marrëdhënieve të punës me stafin	Tjetër	Totali
Gjendja më 1 janar 2019	29,292	15,505	1,648	2,870	49,315
Provizionet gjatë periudhës	15,895	1,285	-	12,402	29,582
Provizionet e kthyera gjatë periudhës	(29,292)	(5,065)	(1,648)	(2,870)	(38,875)
Gjendja më 31 dhjetor 2018	15,895	11,726	-	12,402	40,022
Provizionet gjatë periudhës	31,032				31,032
Provizionet e kthyera gjatë periudhës	(15,895)	(1,487)		(1,161)	(18,543)
Gjendja më 31 dhjetor 2020	31,032	10,239	-	11,241	52,511

27. Kapitali aksionar dhe rezervat ligjore

Më 31 dhjetor 2020, kapitali aksionar i Bankës që është autorizuar dhe emetuar përbëhet nga 523,661 (2019 456,003) aksione ose EURO 38,698,548 (2019 EUR 33,698,622). Në nëntor 2020 banka zmadhoi kapitalin e saj aksionar me 4,999,926. Kompania mëmë dhe aksioneri i vetëm i Bankës është ProCredit Holding AG & Co. KgaA "Kompania mëmë", shoqëri aksionere me seli në Frankfurt am Main, Gjermani.

	Numri i aksioneve	Në EURO	%
ProCredit Holding	523,661	38,698,548	100
	523,661	38,698,548	100

Kapitali aksionar	Më 1 janar 2020	Aksione të reja të emetuara	Më 31 dhjetor 2020
Numri i aksioneve	456,003	67,658	523,661
Kapitali aksionar	33,698,622	4,999,926	38,698,548

Rezerva ligjore

Rezervat ligjore janë krijuar në bazë të vendimit nr.69, datë 18 Dhjetor 2014 të Këshillit Mbikëqyrës të Bankës së Shqipërisë, i cili parashikon se rezervat janë krijuar përmes përvetësimit të 20% të fitimit neto të banës të periudhës, sikundër raportohet për qëllime rregullatore. Gjithashtu, është krijuar rezerva ligjore prej 5% të fitimit statutor të parashikuar në Ligjin nr.9901, datë 14 Prill 2008, "Për sipërmarrësit dhe shoqëritë tregtare".

Rezerva e vlerës së drejtë

Rezerva e vlerës së drejtë përfshin ndryshimin neto kumulativ në vlerën e drejtë të investimeve në letra me vlerë të vendosjes deri në mos-njohjen ose zhvlerësimin e investimi. Lëvizjet në rezervën e vlerës së drejtë paraqiten në shënimin 18.

28. Angazhime dhe detyrime të kushtëzuara

	2020	2019
Garanci, letër kredi dhe angazhime kredie		
Angazhime kredie (shih detajet më poshtë)	2,311,471	1,759,520
Garanci ndërkombëtare	671,724	407,711
Garanci lokale	507,215	542,960
Letër kredi	109,003	35,292
Minus: Provizione të njohura si detyrime	(31,032)	(15,895)
Totali	3,568,381	2,729,588
Angazhimet e kredisë		
Karta krediti të papërdorura	4,571	-
Limite paradhënie të papërdorura	1,235,977	1,110,835
Këste kredie të padisbursuara	-	-
Pjesa e papërdorur e linjave të kredisë	1,070,923	648,686
Totali	2,311,471	1,759,520

28. Angazhime dhe detyrime të kushtëzuara (vazhdon)

Banka lëshon garanci dhe letër kredi në favor të klientëve të saj. Këto instrumente mbartin një rrezik kreditimi që është i ngjashëm me atë të kredive të disbursuara. Në bazë të çmuarjeve të drejtimit të bankës nuk ekziston asnjë humbje materiale për garancitë më 31 dhjetor 2020.

Procese ligjore

Gjatë ushtrimit të aktivitetit të zakonshëm bankar, Banka përballlet me procedime ligjore; Drejtimi i Bankës beson se mundësia për një rrjedhje të të ardhurave ekonomike në lidhje me pretendimet ligjore më 31 dhjetor 2020 është e vogël, përveç provizioneve të regjistruar siç paraqitet në shënimin 26.

Angazhimet sipas cilësisë së kredisë në bazë të niveleve të rrezikut të kredisë në 31 dhjetor 2020 paraqiten si më poshtë:

	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Totali
Garancitë financiare	1,158,994	19,945	-	1,178,939
Letër kredi	109,003	-	-	109,003
Totali i Garancive dhe Letër Krediti	1,267,997	19,945	-	1,287,942
Angazhime të kredive të padisbursuara ende	2,278,765	32,706	-	2,311,471
Totali i angazhimeve të kredisë	3,546,762	52,651	-	3,599,413
Provizionet për garancitë dhe letër kreditë	(11,573)	(108)	-	(11,681)
Provizionet për angazhimet e kredisë	(18,509)	(842)	-	(19,351)
Angazhime gjithsej	3,516,680	51,701	-	3,568,381

Angazhimet sipas cilësisë së kredisë në bazë të niveleve të rrezikut të kredisë në 31 dhjetor 2019 paraqiten si më poshtë:

	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Totali
Garancitë financiare	922,926	18,266	9,480	950,671
Letër kredi	32,196	3,096	-	35,292
Totali i Garancive dhe Letër Krediti	955,122	21,361	9,480	985,963
Angazhime të kredive të padisbursuara ende	1,739,990	17,095	2,435	1,759,520
Totali i angazhimeve të kredisë	2,695,112	38,456	11,915	2,745,483
Provizionet për garancitë dhe letër kreditë	(4,552)	(54)	(6,373)	(10,978)
Provizionet për angazhimet e kredisë	(3,974)	(530)	(412)	(4,916)
Angazhime gjithsej	2,686,586	37,872	5,130	2,729,588

Banka llogaritë provizionet për humbjet e pritshme nga kreditë HPK dhe HPK për garancitë dhe letër kreditë duke aplikuar për ekspozimet në fjalë bazuar në klasifikimin sipas niveleve. Në rastet kur zbatohet një vlerësim individual, parashikimi për provizionin specifik konsiderohet për zhvlerësimin përfundimtar. Referojuni shënimit shpjegues për zhvlerësimin e kredive dhe paradhënies për klientët për normat e provizionimit.

29. Transaksione me palë të lidhura

Palët e lidhura të bankës përfshijnë kompaninë mëmë dhe palën që ushtron kontroll të plotë ProCredit Holding AG & Co. KGaA AG, filialet, drejtuesit kryesorë, familjarë të drejtuesve kryesorë dhe subjekte të cilat kontrollohen ose influencohen në mënyrë të konsiderueshme nga drejtuesit kryesorë të bankës ose familjarët e afërt të tyre.

Banka ka nënshkruar një kontratë shërbimi për drejtimin me ProCredit Holding AG & Co. KGaA AG, për t'i siguruar Bankës punonjës dhe personel në nivele të larta drejtuese të Bankës, duke përfshirë një Anëtar të Këshillit Administrativ. Komisionet për drejtimin që janë paguar ProCredit Holding AG & Co. KGaA AG në 2020, rezultuan LEK 37,650 mijë (2019: 41,600 mijë lekë).

Gjithashtu, gjatë zhvillimit të aktivitetit bankar, Banka ka kryer transaksione biznesi me palët e lidhura, gjendjet dhe transaksionet me ProCredit Holding AG & Co. KGaA AG, aksionerin dhe subjektet e lidhura nën kontrollin e përbashkët më 31 dhjetor 2020 dhe 2019 paraqiten si më poshtë:

29. Transaksione me palë të lidhura (vazhdon)

	Lidhja	2020	2019
Aktive:			
Hua dhe paradhënie bankave të tjera ProCredit	Subjekte nën kontroll të përbashkët	2,515,616	2,416,770
Aktive financiare detyrime nga banka të tjera ProCredit		10,511	4,526
		2,526,127	2,421,296
Detyrimet:			
Detyrime ndaj bankave të tjera ProCredit – Hua senior	Subjekte nën kontroll të përbashkët	3,727,999	2,878,268
Detyrime financiare ndaj bankave të tjera ProCredit		1,273	1,425
Detyrime financiare ndaj Quipu GmbH		10,978	11,424
Detyrime ndaj ProCredit Holding AG & Co. KGaA – Hua senior	Kompania mëmë	2,923,878	2,942,902
Borxh i varur nga ProCredit Holding AG & Co. KGaA		878,950	865,376
		7,543,078	6,699,395

	Lidhja	2020	2019
Të ardhura:			
Të ardhura nga interesat nga bankat ProCredit	Under common control	(10,262)	(7,163)
Kompania mëmë Të ardhura të tjera	Parent company	6,604	4,172
		(3,658)	(2,991)
Shpenzime:			
Për kompaninë mëmë: Shpenzime për interesa për borxhin e varur & huatë senior	Kompania mëmë	76,263	85,406
Për bankat ProCredit: Shpenzime për interesa për hua senior		41,291	43,213
Për kompaninë mëmë & bankat: Shpenzime të tjera administrative		57,214	65,003
Për kompaninë mëmë dhe akademitë: Shpenzime për trajnime		16,806	17,844
Për kompaninë mëmë: tarifa angazhimi		17,136	16,512
Quipu GmbH: shërbime IT	Nën kontroll të përbashkët	242,394	218,350
Quipu GmbH: Tarifa për përpunimin e kartave		12,161	13,150
		463,265	459,478

Shpërblimi për drejtimin kryesor:

	2020	2019
Pagat	34,452	36,666
Kontribut afatshkurtër për pension (skema e detyrueshme)	2,030	2,257
Totali	36,482	38,923

30. Ngjarjet pas datës së bilancit

Drejtimi i Bankës nuk është në dijeni të ndonjë ngjarjeje tjetër pas datës së raportimit që do të kërkonte korrigjime ose shënime shpjeguese shtesë në këto pasqyra financiare, përveç shpalosjes lidhur me:

Me 18 Dhjetor 2020 Banka ka nënshkruar kontratën për financim me BERZH (EBRD) në vlerën 10 milion EUR që do të ekzekutohet në keste të kredise gjatë vitit 2021.

Deri në datën e nënshkrimit të pasqyrave financiare është disbursuar kesti i parë i kredise me datë 17 Shkurt 2021 në vlerën prej 5 milion EUR (617,850,000 LEK me kurs të kembimit 123.57) dhe është klasifikuar në fondet tjera të huazuara.

Kontakte dhe Adresa

Zyrat Qendrore

ProCredit Bank sh.a.

Vendi i Regjistrimit: Tiranë

Nr. i Regjistrimit në Gjykatë: 20797/11.02.1999

KIB: 20 9110 05

Nipt: J 9152 4011J

Adresa: Rr. "Dritan Hoxha". Nd. 92, H. 15, Njësia Bashkiake Nr. 11, Tiranë.

P.O. Box 1026

Qendra e Kontaktit: +355 (0) 42 389 389

Informacion@procredit-group.com

www.procreditbank.com.al

Degët

Dega Tiranë

Rr. "Dritan Hoxha"

Nd. 92, H. 15, Njësia Bashkiake Nr. 11,

Kodi Postar 1026, Tiranë

Agjenci dhe Zona 24/7

Agjencia Zyrat Qendrore, Zona 24/7

Rr. "Dritan Hoxha"

Nd. 92, H. 15, Njësia Bashkiake Nr. 11,

Kodi Postar 1026, Tiranë

Agjencia Piazza, Zona 24/7

Rr. "Ded Gjo Luli", pranë Muzeut

Kombëtar, Tiranë

Agjencia Kombinat, Zona 24/7

Rr. "Llazi Miho" Nd.95 H. 7

Njësia Bashkiake Nr. 6 Kodi Postar 1027, Tiranë

Agjencia Durrësi Porti, Zona 24/7

Lagjia Nr. 4, Autostrada Egnatia,

Pallatet Xhemf, Godina Nr.13, Katë 0

Agjencia Korça, Zona 24/7

Rr. "Midhi Kostani", Korçë

Agjencia Shkodra, Zona 24/7

Bulevardi "Zogu I", Nr. 7, Shkodër

